

CONCEPT

Jaarverslaggeving

2018

26 april 2019

Inhoudsopgave

1. Aanbieding	3
2. Financieel resultaat	8
3. Programma's	11
Programma 1 – Participatie en ondersteuning	
Programma 2 – Bedrijvigheid en bereikbaarheid	
Programma 3 – Woon- en leefomgeving	
Programma 4 – Bestuur en interne dienstverlening	
4. Paragrafen	53
Paragraaf 1 – Lokale heffingen	
Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen	
Paragraaf 3 – Onderhoud kapitaalgoederen	
Paragraaf 4 – Financiering	
Paragraaf 5 – Grondbeleid	
Paragraaf 6 – Verbonden partijen	
5. Balans en toelichting	84
6. Bijlagen	92
1. Accountantsverklaring (wordt later toegevoegd)	
2. Bouwgronden in exploitatie (BIE)	
3. Verloop voorzieningen grondexploitatie	
4. Overzicht programma's en producten	
5. Staat van uit te voeren werken	
6. Activa overzicht	
7. Kerngegevens	
8. Sisa staat (wordt later toegevoegd)	

Geachte leden van de raad,

Wij bieden u hierbij de Jaarverslaggeving 2018 aan. Wij informeren u – door middel van dit verslag – over wat we vorig jaar deden en, niet onbelangrijk, hoeveel dit heeft gekost.

We maken hiervoor gebruik van de u inmiddels bekende indeling in vier programma's en een aantal paragrafen.

Voordat wij u, per programma en per paragraaf, uitgebreid informeren, zetten wij hierna de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar op een rij.

Algemeen

Op woensdag 21 maart 2018 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Een week later werd afscheid genomen van de 'oude' gemeenteraad en twee dagen daarna werd de nieuw gekozen gemeenteraad geïnstalleerd.

In de weken die volgden werd het nieuwe college van B&W gevormd, bestaande uit de vier partijen SGP, ChristenUnie, Pro98 en CDA.

Vanwege het aantreden van het nieuwe college van B&W en de presentatie van het coalitieakkoord, werd vorig jaar geen Kadernota gemaakt. Voor het opstellen van de Programmabegroting 2019 werd gebruik gemaakt van wat in het coalitieakkoord was opgeschreven.

Werd het najaar van 2017 gedomineerd door de gevolgen van de fipronilaffaire, na de herfstvakantie van 2018 werden wij - u als raad, wij als college, maar vooral de bewoners van een aantal woonwijken in Barneveld – in beslag genomen door de zandaffaire. We kunnen nu gelukkig concluderen dat uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat het zand schoon is, maar het zorgde – mede vanwege de media-aandacht – voor veel onrust.

Tegelijkertijd werd op veel plekken in onze gemeente gebouwd: zowel in het fysieke als in het sociale domein. Nieuwe woningen werden gerealiseerd en opgeleverd. En op de nieuw ontwikkelde bedrijventerreinen sloegen ondernemers hun vleugels uit; voor het eerst in Barneveld of omdat de ruimte elders te klein was geworden. Maar ook in het sociaal domein werd gewerkt aan een samenleving waarin iedereen telt, mee mag doen en erbij hoort, zij het niet met 'beton, staal en steen', maar met 'oog, oor en hart voor elkaar'. Om dat bouwbeeld nog even vast te houden: het cement van onze samenleving. Dat wat onze samenleving zo in het bijzonder kleurt: zorg voor en omzien naar elkaar. Als een heel betrokken mantelzorger die er is voor familie, naaste of buur. Of als een vrijwilliger die zich (vaak al jarenlang) inzet voor een organisatie, de (sport)vereniging of de kerk.

We sluiten met deze Jaarverslaggeving 2018 een jaar af waarin vreugde en verdriet elkaar als de seizoenen afwisselden. We denken hierbij in het bijzonder aan ons vorig jaar overleden raadslid Gert van Ramshorst.

We vatten, zoals gezegd, hieronder de verschillende programma's en paragrafen voor u samen.

Wat deden we op het gebied van Participatie & Ondersteuning?

- We hebben ingezet op het vergroten van de zelfredzaamheid, bijvoorbeeld onder onze statushouders om hen nóg actiever te laten integreren.
- We gaven vanaf 1 januari 2018 lokaal uitvoering aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Omdat de werkplek van de meeste Wsw'ers niet wijzigde, zorgde de overgang voor weinig onrust.
- We investeerden vorig jaar extra in preventie, vroegsignalering en ketensamenwerking waarbij het Centrum voor Jeugd en Gezin Barneveld een sleutelrol speelde en speelt.
- We hebben ingezet op de aanpak van mensen met verward gedrag en op laaggeletterdheid.
- We werkten samen met de actieve en betrokken Jongerenraad die het afgelopen jaar een initiatief indiende om het alcoholgebruik in het verkeer door jongeren aan te pakken.
- We gaven uitvoering aan de jeugdhulptaken waarbij we het jeugdveld hebben doorontwikkeld op basis van onze regionale visie (dat we "Ons Verhaal" noemen), die inmiddels is opgenomen in het beleidsplan Sociaal Domein 'Mensen Voorop'.
- We maakten een start met de uitwerking van de beleidsthema's bevorderen cultuureducatie, bevorderen cultuurparticipatie en sociaal-cultureel werk ouderen tijdens netwerkbijeenkomsten.

We verwijzen u voor een uitgebreidere toelichting naar Programma 1 van deze Jaarverslaggeving 2018.

Wat deden we op het gebied van Bedrijvigheid & Bereikbaarheid?

- We hebben ons ingezet voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid én een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.
- Het Poultry Expertise Centre heeft zijn meerwaarde bewezen, bijvoorbeeld met betrekking tot de afwikkeling van de fipronilaffaire en het (laten) ontwikkelen van technieken voor de reductie van fijnstof in pluimveestallen.
- We hebben ingezet op het faciliteren van ondernemers om zich in de gemeente Barneveld te vestigen of te hervestigen. We maakten daarvoor regionale afspraken in het zogenoemde Regionaal Programma Werklocaties (RPW). In dit programma staan in ieder geval 'Voorthuizen' en 'Stroe' genoemd als locaties waar de komende jaren lokale bedrijvigheid kan worden geacommodeerd.
- Vorig jaar maakte minister Van Nieuwenhuizen bekend – na een actieve lobby van gemeente, regio, bedrijfsleven en brancheorganisaties – dat zij na het MIRT-Onderzoek nu een MIRT-Verkenning laat uitvoeren en daarvoor 22,4 miljoen beschikbaar stelt. Onlangs tekende zij in Barneveld de Startbeslissing waarmee deze MIRT-Verkenning van start gaat.
- De Harselaartunnel is opengesteld. Vorig jaar werden belangrijke mijlpalen bereikt, zoals het op spectaculaire wijze (en door vele honderden belangstellenden gadeslagen) aanbrengen van het tunneldek (het weekend na Koningsdag).
- De Tweede Kamer nam een motie aan waarin de regering wordt opgedragen samen met de regio te onderzoeken of een tijdelijke halte op het spoor Amersfoort-Apeldoorn bij Barneveld-Noord tot de mogelijkheden behoort. Wij werken graag mee aan dit onderzoek. Wij zijn ervan overtuigd dat zo'n halte een belangrijke toegevoegde waarde heeft. Op korte termijn, als Knooppunt Hoevelaken op de schop gaat, en op langere termijn, om de bereikbaarheid van de gemeente Barneveld en Regio Foodvalley met het openbaar vervoer zo optimaal mogelijk te faciliteren.

We verwijzen u voor een uitgebreidere toelichting naar Programma 2 van deze Jaarverslaggeving 2018.

Wat deden we op het gebied van de Woon- & Leefomgeving?

- In 2018 werden 369 nieuwbouwwoningen opgeleverd, met name in de wijken Veller, De Burgt en Holzenbosch. Nieuwe woonwijken zijn in voorbereiding, zoals Wikselarse Eng en Bloemendal.
- Op het gebied van veiligheid constateerden we – gelukkig – dat het aantal woninginbraken vorig jaar daalde. Dat past bij het beeld dat uit de Veiligheidsmonitor 2018 naar voren komt: inwoners voelen zich relatief veilig. Samen met bewoners en buurtpreventiegroepen hebben we ook nieuwe technische middelen ingezet om de veiligheid in wijken te vergroten.
- We hebben ingezet op het oprichten van een Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied.
- We hebben bij verschillende projecten actief rekening gehouden met klimaatadaptatie (daarmee worden de gevolgen bedoeld van de klimaatveranderingen).
- Inwoners en ondernemers werden op weg geholpen om de eerste stappen te zetten om te komen tot het treffen van duurzaamheidsmaatregelen aan hun woning/bedrijf.
- We hebben uitvoering gegeven aan de volgende jaarschijf van het Speelruimtebeleidsplan. Het is en blijft belangrijk om inwoners op een actieve manier te betrekken bij de uitvoering van het plan.
- We maakten een nieuw plan voor de uitbreiding van begraafplaats De Plantage.
- Vorig jaar was het eerste volledige kalenderjaar met een nieuwe 'afvalregime'. We constateerden dat inwoners inmiddels zijn gewend aan de nieuwe manier van afval inzamelen. Vorig jaar nam de hoeveelheid restafval met 3% af tot 29%. In 2020 is onze doelstelling 25%.
- We pakten de uitstoot van fijnstof aan. Naast het invoeren van een interimbeleid (waardoor de uitstoot in 2017 en 2018 al met 30% verminderde!) zijn we bezig met een pilottraject waarbij versneld nieuwe technieken voor fijnstofreductie in stallen worden getest en vervolgens toegestaan.
- Vorig jaar werd de Regiodeal aangekondigd; een pakket maatregelen voor het opzetten van een gezond en duurzaam voedselsysteem in de regio. Het voorstel van Regio Foodvalley is één van de 12 voorstellen die zijn geselecteerd (uit 88 ingediende plannen) en waarvoor het Rijk inmiddels € 20 miljoen heeft toegekend.
- Vanuit het Manifest van Salentein is verder gewerkt aan een gezonde en toekomstbestendige agrarische sector.
- In 2018 werd de Menukaart Regio Foodvalley vastgesteld waarin ruimte wordt geboden aan ontwikkeling en tegelijk de vitaliteit en omgevingskwaliteit van het buitengebied versterkt.
- We investeerden in verschillende nieuwe, of gerenoveerde, voorzieningen op het gebied van onderwijs en ontmoeting, zoals de dorpshuizen in Voorthuizen en Garderen.

We verwijzen u voor een uitgebreidere toelichting naar Programma 3 van deze Jaarverslaggeving 2018.

Wat deden we op het gebied van het Bestuur & Interne dienstverlening?

Vorig jaar zijn verschillende trajecten samen met inwoners, organisaties en ondernemers tot stand gekomen. Denk bijvoorbeeld aan de Windvisie, de inrichting van de speelplekken, het veiliger maken van fietsoversteken, de plannen voor nieuwe dorpshuizen in Voorthuizen en Garderen en het nieuwe Beleidsplan Sociaal Domein.

Op het gebied van de beleidsuitvoering kunnen inwoners (maar ook organisaties en ondernemers) de gemeente 'uitdagen' om het werk beter en/of goedkoper te doen. We brengen dit – het *Right to Challenge* – de komende periode verder onder de aandacht. Daarnaast wachten we de uitkomsten van het participatieonderzoek – dat in opdracht van de gemeenteraad wordt uitgevoerd – af. Een belangrijke vraag is daarbij wanneer een participatietraject succesvol is verlopen. Als iedereen ook tevreden is met het eindresultaat? Of als iedereen de gelegenheid heeft gehad om betrokken te zijn?

Vorige jaar stelden we - ook samen met inwoners, organisaties, ondernemers en raads(commis)sieleden - een visie op onze organisatie op. De visie ("Blij met Barneveld") laat zich samenvatten door middel van de begrippen Gastvrij, Ondernemend, Verbindend en Wendbaar.

Tegelijkertijd hebben we – meer dan vroeger – ingezet op het versterken van onze dienstverlening, zowel fysiek als digitaal.

We verwijzen u voor een uitgebreidere toelichting naar Programma 4 van deze Jaarverslaggeving 2018.

Tenslotte

We kijken terug op een jaar waarin we met elkaar – met inwoners, inwonersgroepen, organisaties, ondernemers en andere overheden – maar ook met de gemeenteraad hebben mogen bouwen aan Barneveld. Een dynamische gemeente waarin veel gebeurt. Waar we er vooral voor elkaar willen zijn.

Financiële ontwikkelingen

Inleiding

We sluiten het jaar af met een positief saldo van bijna € 15,6 miljoen, waarvan € 14 miljoen als gevolg van voordelige resultaten op de grondexploitaties. In de vastgestelde maandrapportage van december 2018 gingen we uit van een verwacht positief saldo van € 1,5 miljoen op de reguliere exploitatie, dit is uiteindelijk € 1,6 miljoen geworden. In hoofdstuk 2 lichten we het ontstane verschil ten opzichte van de maandrapportage van december nader toe.

Resultaten grondexploitatie

Het financiële resultaat op de grondexploitaties over 2018 is positief. Dit positieve resultaat bestaat uit meerdere factoren. Er zijn in het afgelopen jaar 3 grondexploitaties afgesloten met een gezamenlijk resultaat van € 559.000 positief. In dit bedrag is tevens een vrijval van de verliesvoorziening van de betreffende projecten opgenomen. U heeft als raad hierover in maart 2019 een besluit genomen.

Tevens hebben we op een achttal complexen een tussentijdse winstneming kunnen boeken voor in totaal € 14,7 miljoen. Voor het geheel aan winstnemingen van 2017 en 2018 is rekening gehouden met een fiscale afdracht van per saldo € 2.176.000. Hiervoor was in de jaarrekening 2017 reeds rekening gehouden met € 706.000. Het definitief te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting vloeit voort uit de definitieve aanslag en kan hier nog van afwijken.

Alle grondexploitaties zijn geactualiseerd en in een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) opgenomen. Deze actualisaties leiden, evenals vorig jaar, tot mutaties in de getroffen verliesvoorziening. De bijstelling van deze voorziening leidt per saldo tot een vrijval van € 180.000.

In totaal laten de grondexploitaties over 2018 een positief resultaat van € 14 miljoen zien. Dat geeft een voordelig effect op het resultaat van de jaarrekening. Het MPG (meerjarenprognose grondexploitaties) is gebruikt ter onderbouwing van de jaarrekening en onder meer gebruikt voor bijlagen 2 en 3. In bijlage 2 vindt u de geactualiseerde gegevens van de grondexploitaties. In bijlage 3 vindt u het verloop van de verliesvoorziening per complex. In het MPG, dat u ter kennisname wordt aangeboden, vindt u een nadere uitwerking op complex-niveau. In paragraaf 5 wordt verder ingegaan op het grondbeleid en de ontwikkeling in te verwachten resultaten. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving vragen wij u de te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen.

Ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Het tekort op Jeugdhulp in de jaarrekening is nagenoeg in lijn met het tekort van de eerdere jaarprognose ad € 4,2 miljoen. Het totale kostenniveau van specialistische hulp, PGB en lokale kosten bedraagt € 19,8 miljoen. Met het besluit budgetbijstelling sociaal domein is de begroting voor Jeugdhulp eerder in het jaar bijgesteld. Na ontschotting van de financiële mutaties in de exploitatie van het sociaal domein is het budget voor Jeugdhulp verhoogd door een onttrekking uit de reserve sociaal domein van € 2,5 miljoen.

In de Programmabegroting 2019 is rekening gehouden met een tekort van per saldo € 4 miljoen in de jeugdhulp. Hierbij is reeds rekening gehouden met een kostenreductie van € 0,5 miljoen als gevolg van transformatie van de jeugdhulp. Zoals bij de Programmabegroting vermeld willen wij, naast een inhoudelijke verbetering van de jeugdhulp, het tekort verkleinen. Voor een deel hangt dit samen met ontwikkelingen op rijksniveau (aanpassing woonplaatsbeginsel; herverdeling gemeentefonds en lobby voor verhoging van het macrobudget voor jeugdhulp) die van invloed zijn op de inkomsten. Om de kosten te reduceren zijn we gestart met de uitvoering van het Transformatieplan. In de Kadernota 2020-2023 komen wij met een voorstel om het tekort verder, gefaseerd te reduceren.

Landelijk gezien wordt er veel aandacht gevraagd om de structurele tekorten van jeugdhulp op te lossen. Het Rijk kende op aanvraag incidenteel een bedrag van bijna € 1 miljoen toe uit het Fonds Tekortgemeenten. In 2019 is Barneveld samen met 29 andere gemeenten geselecteerd om mee te doen aan het verdiepende feitenonderzoek benchmarkanalyse Jeugdhulp.

Resultaatbestemming

Onze gemeente houdt, conform de 'notitie reserves en voorzieningen' een beperkt aantal reserves aan. De algemene en bestendige lijn is dat de algemene reserve er is om incidentele uitgaven en tekorten op te vangen en er kunnen incidentele overschotten aan toegevoegd worden. Dit jaar is er een relatief groot overschot, tegelijkertijd is er ook de verwachting dat de komende jaren een aanspraak op de algemene reserve zal worden gedaan, onder andere vanuit de kosten voor de jeugdhulp. Ons voorstel is om in de Programmabegroting 2019 ingezette lijn te volgen door ook in latere jaren eventuele kosten van het sociaal domein te betrekken in het totale resultaat van de gemeente en dus uiteindelijk te dekken vanuit de algemene reserve. De reserve sociaal domein wordt vervolgens ingezet voor het incidenteel dekken van maatregelen, zoals voor het doorvoeren van innovaties en transformaties en derhalve niet meer voor het egaliseren van kosten. De toevoeging van het jaarrekeningresultaat aan de algemene reserve maakt het mogelijk om op een gelijkmatige tred naar een reële en sluitende begroting toe te groeien. Hiervoor zal het college in de Kadernota 2020-2023 met voorstellen komen. Wij stellen daarom voor om het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve, behoudens de vrijval van de verliesvoorziening grondexploitatie ad € 180.000. Wij stellen voor om dat deel toe te voegen aan de Nuon-reserve van waaruit de verliesvoorziening gevormd is.

Ontwikkeling schuldpositie

Uit de balansratio's blijkt dat de solvabiliteit in 2018 verder is verbeterd (van 21% naar 23%) en voldoet aan de gestelde norm van 20%. Dit betekent dat de groei van de algemene reserve gestaag doorzet. Voor wat betreft de netto schuldquote ('vreemd vermogen' / 'inkomsten in de exploitatie') laat deze een scherpe daling zien vanwege een afname van onze schuldpositie, maar ook als gevolg van een 'incidentele' stijging van onze inkomsten (resultaatsneming grondexploitatie). Hierdoor daalt de netto schuldquote van 188% naar 131%. Als we corrigeren voor de hoge inkomsten naar het meerjarig gemiddelde, dan laat de netto schuldquote nog altijd een daling zien naar ca. 161%.

We constateren dat de netto schuldquote nog niet aan de door ons gewenste norm voldoet. Daaruit concluderen we dat wij behoedzaam met de financiële middelen om moeten blijven gaan en gericht zullen blijven op het aflossen van onze schulden.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen heeft het afgelopen jaar een gunstige ontwikkeling doorgemaakt en komt eind 2018 uit op een ratio van 1,9. Daarmee is het weerstandsvermogen licht gedaald ten opzichte van de laatste peiling van een halfjaar geleden bij de Programmabegroting 2018 (van 2,2 naar 1,9). Deze waarde ligt tussen de optimale en maximale bandbreedte in. Voor een nadere toelichting op het weerstandsvermogen: zie paragraaf 2.

Reservering bovenwijkse voorziening

Naast het vaststellen van de voorzieningen, stelt de raad ook de reserves in. Vanaf 2018 is de werkwijze rondom de bijdrage voor de bovenwijkse voorziening anders ingericht in de financiële administratie. Dit betekent dat een nieuwe reserve wordt ingesteld met als doel om bijdragen vanuit ontwikkellocaties te storten. Zodra de infrastructuur is gerealiseerd valt uit deze reserve de betreffende bijdrage vrij. Deze werkwijze sluit aan op de notitie bovenwijkse voorzieningen uit 2014, die in 2019 wordt geactualiseerd. In de jaarverslaggeving 2018 is voor bijdragen aan bovenwijkse voorzieningen vanuit grondexploitatie en ontwikkellocaties van derden € 8.913.000 in deze reserve gestort. Aangezien het instellen van reserves een bevoegdheid van de raad is, wordt aan u gevraagd om in te stemmen met de vorming van deze reserve en daarmee ook de storting in deze reserve.

Vaststelling

De jaarverslaggeving 2018 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening en het hierin opgenomen jaarverslag zijn gecontroleerd door BakerTillyBerk en de goedkeurende controle verklaring is in de rapportage opgenomen.

Wij stellen u voor:

1. De jaarverslaggeving 2018 vast te stellen;
2. De te verwachten resultaten van de grondexploitatie op eindwaarde vast te stellen (bijlage 2);
3. De verlaging van de verliesvoorziening grondexploitatie met € 180.000 vast te stellen;
4. De reserve bovenwijkse voorzieningen in te stellen voor het verrekenen van bijdragen van ontwikkellocaties aan bovenwijkse voorzieningen en de in 2018 ontvangen bijdragen van ontwikkellocaties ad € 8.913.000 in deze reserve te storten;
5. Het positieve resultaat over 2018 ad € 15.577.000 als volgt te bestemmen:
 - voor € 180.000 toe te voegen aan de reserve Nuon
 - het resterende deel, € 15.397.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
6. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

H.F.B. van Steden
Secretaris

J.W.A. van Dijk
Burgemeester

Financieel resultaat

Resultaat programma's

De gemeente Barneveld heeft in 2018 een voordelig resultaat behaald van bijna € 15,6 miljoen. In onderstaand overzicht wordt per programma het behaalde resultaat afgezet ten opzichte van de bijgestelde begroting. Bij de verschillen is aangegeven of er een voordelig (V) of nadelig (N) effect is op het resultaat.

In bijlage 4 vindt u een meer uitgewerkt resultaten overzicht per programma, waarin per programma en per beleidsproduct de baten en lasten worden weergegeven. In de programmaverantwoording vindt u financiële overzichten per beleidsproduct met enkel het saldo van baten en lasten.

bedragen x € 1.000					
Overzicht baten en lasten	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Programma's	- 63.789	- 73.150	- 77.315	- 54.840	22.475 V
Lasten	- 106.046	- 105.591	- 114.838	- 120.770	- 5.931 N
1. Participatie en ondersteuning	- 48.961	- 49.275	- 52.688	- 53.016	- 328 N
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 2.958	- 2.210	- 3.194	- 5.615	- 2.421 N
3. Woon- en leefomgeving	- 49.036	- 48.806	- 52.290	- 53.878	- 1.588 N
4. Bestuur en interne dienstverlening	- 5.091	- 5.300	- 6.667	- 8.261	- 1.594 N
Baten	42.257	32.441	37.523	65.930	28.407 V
1. Participatie en ondersteuning	10.150	10.739	11.119	11.207	88 V
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	3.428	1.236	1.236	21.471	20.235 V
3. Woon- en leefomgeving	24.484	17.581	20.160	28.081	7.921 V
4. Bestuur en interne dienstverlening	4.195	2.885	5.008	5.170	162 V
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	63.267	72.630	74.620	75.114	493 V
Lasten	- 18.134	- 14.792	- 14.806	- 15.210	- 403 N
Algemene dekkingsmiddelen	- 884	946	2.459	2.288	- 171 N
Onvoorzien	-	- 281	- 1	-	1 V
Overhead	- 17.250	- 15.456	- 17.265	- 17.498	- 232 N
Baten	81.401	87.422	89.427	90.324	897 V
Algemene dekkingsmiddelen	80.158	86.890	88.719	89.272	553 V
Overhead	1.243	532	707	1.051	344 V
Saldo van baten en lasten	- 522	- 520	- 2.695	20.274	22.969 V
Mutatie reserves					
Mutatie reserves	1.614	866	4.216	- 4.697	- 8.913 N
Toevoegingen	- 7.314	- 1.103	- 2.946	- 12.951	- 10.006 N

Onttrekkingen	8.928	1.969	7.162	8.254	1.092 V
Mutatie reserves	1.614	866	4.216	- 4.697	- 8.913 N
Resultaat	1.092	346	1.521	15.577	14.055 V

Verschillenanalyse

Het resultaat over 2018 bedraagt € 15.577.000,- (V). Bij de maandrapportage over december 2018 werd uitgegaan van een verwacht positief resultaat van € 1.521.000 (V). Per saldo een groot verschil. Voor het belangrijkste deel betreft dit een verschil als gevolg van behaalde resultaten op de grondexploitatie, in totaal € 13.977.000 (bedrijventerreinen € 9.085.000 plus woningen € 6.362.000 minus extra VPB-last € 1.470.000). Maar ook in de reguliere exploitatie is een aantal verschillen geconstateerd, ter grootte van € 78.000 ten opzichte van de laatste maandrapportage. Deze verschillen worden hieronder toegelicht:

bedragen x € 1.000			
Resultaat	Actuele Begroting	Rekening 2018	Vershil
Structurele begrotingsruimte	31		
Incidentele begrotingsruimte	1.491		
Totaal resultaat	1.521	15.577	14.055 V

bedragen x € 1.000				
Belangrijkste afwijkingen	Programma	Structureel	Incidenteel	Totaal verschil
Voordelen				
01 Grondexploitatie bedrijventerreinen	P2		9.085 V	9.085 V
02. Grondexploitatie woningbouwterreinen	P3		6.362 V	6.362 V
03. Ondersteuning organisatie	P4		127 V	127 V
04. Werken door derden	P4		180 V	180 V
05. Belastingen	P4		70 V	70 V
06. Algemene uitkering	P4		325 V	325 V
Totaal voordelen		-	16.149 V	16.149 V
Nadelen				
06. Voorzieningen inwoners met beperking	P1		- 188 N	- 188 N
07. Parkeren	P2		- 163 N	- 163 N
08. Publiekszaken	P3		- 83 N	- 83 N
09. Werken voor derden	P4		- 108 N	- 108 N
10. Fiscale last 2017 en 2018	P4		- 1.470 N	- 1.470 N
11. Overige kleine afwijkingen	P1 t/m P4		- 82 N	- 82 N
Totaal nadelen		-	- 2.094 N	- 2.094 N
Totaal afwijkingen		-	14.055 V	14.055 V

Toelichting op de belangrijkste verschillen

1. Grondexploitaties bedrijventerreinen € 9.085.000 voordelig

Het resultaat ad € 9.085.000 op de grondexploitaties van bedrijventerreinen bestaat uit tussentijdse winstnemingen van €9.555.000, minus een toevoeging aan de verliesvoorziening van € 468.000. Voor een uitgebreidere en inhoudelijke toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar paragraaf 5 - Grondbeleid.

2. Grondexploitaties woningbouwterreinen € 6.362.000 voordelig

Het resultaat ad € 6.362.000 op de grondexploitaties woningbouwterreinen bestaat uit uit winstneming van afgeronde complexen, conform het raadsvoorstel van maart 2019, ter grootte van € 559.000, tussentijdse winstnemingen van € 5.153.000, een vrijval aan de verliesvoorziening van € 648.000. Voor een uitgebreidere en inhoudelijke toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar paragraaf 5 - Grondbeleid.

3. Ondersteuning organisatie € 127.000 voordelig

In dit beleidsproduct vallen de kosten van de ondersteunende afdelingen en management van de gemeente Barneveld. Op diverse onderdelen is minder uitgegeven dan begroot. Zo was er bijvoorbeeld sprake van lagere WW-kosten en pakte de post druk- en publicatiekosten ook lager uit. De grootste onderdelen betreffen dat er minder aan opleidingskosten is besteed (€ 43.000) en minder kosten zijn gemaakt voor het realiseren van de banenafpraak (€ 43.000). De doelstelling van de banenafpraak voor 2018 is wel gerealiseerd.

4. Beheer overige eigen gebouwen en gronden € 180.000 voordelig

Overall is hier een voordeel gerealiseerd vanwege lager uitvallende lasten van met name salariskosten en afschrijvingen (€ 120.000), hogere opbrengst uit huur van vastgoed (€ 45.000) en hogere opbrengst uit gesloten erfpachtovereenkomsten ter grootte van per saldo € 58.000.

5. Belastingen € 70.000 voordelig

Als gevolg van meevallende kosten (€ 33.000) van de belastinginning en door een iets hogere opbrengst van de precariobelasting (€ 27.000) en OZB (€ 10.000) is op dit beleidsproduct een voordelig resultaat behaald.

6. Algemene uitkering € 325.000 voordelig

Op basis van de meest actuele circulaire is een hogere opbrengst in 2018 verantwoord dan begroot. Daarbij dient opgemerkt te worden dat deze hogere opbrengst afhankelijk is van volledige budgetbesteding op rijksniveau. Indien er sprake is van onderuitputting in de jaarrekening van de ministeries kan dit voordeel gedeeltelijk worden gecorrigeerd in 2019. Hoewel dat reëel te verwachten is, mag vanuit gewijzigde regelgeving hier niet meer op worden geanticipeerd in deze jaarverslaggeving.

7. Voorzieningen inwoners met een beperking € 188.000 nadelig

In dit beleidsproduct is de grootste afwijking een gevolg van een toename in het gebruik van de voorzieningen wooncoaching en ambulante jeugdhulp 18+. Het werkelijk aantal bestede uren is voor beide voorzieningen hoger dan de begrote uren. Op de tarieven bestaat geen afwijking tussen realisatie en begroting. In het laatste kwartaal zijn de werkelijke uitgaven flink gestegen. Op het budget van € 2,8 miljoen is bijna € 1,3 miljoen van de uitgaven gerealiseerd in deze periode. Een aantal aanbieders heeft in het laatste kwartaal een inhaalslag op de facturering verwezenlijkt, waardoor de stijging van uitgaven pas bij de jaarrekening inzichtelijk is. De overschrijding van het budget was om die reden niet voorzien in september, tijdens de opmaak van de jaarprognose in het voorstel budgetbijstelling. Vanuit het contractmanagement wordt actie ondernomen om met de betreffende aanbieders tot een evenwichtiger declaratiegedrag te komen. In de begroting 2019 is reeds rekening gehouden met een verhoging van het budget vanwege een toename van het aantal te bestede uren voor wooncoaching en ambulante jeugdhulp 18+.

8. Parkeren € 163.000 nadelig

De heffingen vallen € 99.000 lager uit doordat het vrijparkeren op koopavond is ingevoerd, sprake was van een lang aanhoudende storting in één van servers en het incidenteel vrijparkeren wegens compensatie voor overlast.

Verder zijn er minder inkomsten vanuit boetes ad € 36.000 en hogere lasten wegens extra onderhoudswerkzaamheden ad € 28.000.

9. Publiekszaken € 83.000 nadelig

Doordat in 2017 al veel huwelijken via het huwelijksregister vastgelegd en betaald zijn, is een resultaat ontstaan van € 24.000. Daarnaast zien we een verschuiving van het aantal reguliere huwelijken naar het aantal gratis huwelijken dat resulteert in een lagere opbrengst (€ 32.000). De kosten van de verkiezingen zijn met name door stijging van de portokosten overschreden (€ 13.000) en er was een toename van kosten op de dienstverlening (€ 10.000).

10. Werken voor derden € 108.000 nadelig

De belangrijkste factoren betreffen de hogere kosten voor de extra inzet op realisatie van de grondexploitatie, investeringen en het voorbereiden van wegwerkzaamheden.

11. Fiscale last 2017 en 2018 € 1.470.000 nadelig

De fiscale last aan vennootschapsbelasting is berekend op basis van de cijfers 2017 en 2018, de gehanteerde standpunten bij de opstelling van de fiscale openingsbalans 2016 en de 1e aangifte over 2016. In totaliteit bedraagt de fiscale last t/m 2018 zo'n € 2.176.000. In de jaarverslaggeving 2017 was reeds € 706.000 als nog te betalen opgenomen. Dit resulteert in een aanvullende last van € 1.470.000. Overigens kan de definitieve aangifte en aanslag nog afwijken van deze bedragen.

Hoewel deze post moet worden gezien in samenhang met de posten 1 en 2 uit deze toelichting (resultaten grondexploitaties), wordt de fiscale last in z'n totaliteit becijferd en wordt derhalve vanaf dit boekjaar in programma 4 verantwoord.

12. Overige kleine afwijkingen € 82.000 nadelig

Deze post betreft een restpost om aansluiting te krijgen met de totale afwijking ten opzicht van de prognose uit de maandrapportage van december 2018.

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Wij willen dat inwoners van de gemeente Barneveld optimale kansen krijgen op het ontwikkelen of bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. Wij streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. Hierin zit de drieslag zelf – samen – gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en hulp indien nodig. Dit sluit aan op de feitelijke ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren.

Om de samenredzame samenleving verder vorm te geven zetten we in op:

- Optimale mogelijkheden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling.
- Meer dan nu inzetten op de potentie voor het signaleren van hulpvragen in de samenleving.
- Versterken van de sociale cohesie tussen groepen en individuen in de samenleving.
- Zorgvuldig omgaan met onze vrijwilligers en mantelzorgers;
- Er voor zorgen dat iedere inwoner de hulp en ondersteuning die nodig is daadwerkelijk en tijdig krijgt.

Daarbij streven we naar een sociaal en betaalbaar gevarieerd voorzieningenaanbod (onderwijs, sport, cultuur en hulp & ondersteuning) dat meebeweegt met de behoeften en de mogelijkheden van de inwoners, waarbij de specifieke situatie per dorp, wijk of buurt kan verschillen. De behoefte aan voorzieningen bepalen we aan de hand van demografische gegevens en kengetallen, maar vooral ook in overleg met de samenleving om een passend en gevarieerd aanbod te borgen. De gemeente heeft veel invloed op de kwaliteit van veel voorzieningen, maar veel minder op het sociale effect ervan. Om meer recht te doen aan de verschillende rollen van voorzieningen, stellen we bij het organiseren van voorzieningen het doel en de inhoud (functie) van de voorzieningen centraal met in het bijzonder aandacht voor de bijdrage aan sociale cohesie. De fysieke plek en de organisatie zijn daaraan ondergeschikt en worden in overleg met de betrokken partijen op een slimme manier efficiënt benut en geregeld.

Samenvatting

Vergroten arbeidsparticipatie

Het terugdringen van het tekort op het bijstandsbudget in 2018 is succesvol geweest. Met de aanpak Begeleid Inburgeren is er een intensieve aanpak integratie en participatie Statushouders. Specifiek aandacht was er voor voormalig AMV'ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen), met als doel hun zelfredzaamheid te bevorderen en de kans op schulden, schoolverzuim en overlast voor omwonenden te verkleinen. Deze aanpak blijkt succesvol en wordt gecontinueerd. Ook het vinden van parttime werk vanuit de uitkering (en het uitbreiden hiervan) is onderdeel van de aanpak.

De brede reïntegratie-aanpak uit het Uitvoeringsplan 2018 is succesvol gebleken. De beschikbare re-integratieinstrumenten zijn geëvalueerd en er is een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Vraag en aanbod worden, o.a. door speeddates, beter op elkaar afgestemd.

In 2019 wordt sterker ingezet op het ontwikkelen van leerwerktrajecten. In de Arbeidsmarktregio worden regels en voorwaarden afgestemd, waardoor de administratieve lasten voor werkgevers verminderen.

Lokale uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Vanaf januari 2018 voert de gemeente de Wsw zelf uit. Mede doordat de werkplek van het grootste deel van de Wsw-ers niet is gewijzigd heeft de overgang voor weinig onrust gezorgd. Alleen de medewerkers die voorheen op een beschutte werkplek binnen Permar zaten hebben een andere werkplek bij Ons Bedrijf of Ruiter Werk gekregen. Door de gezamenlijke inspanning van betrokken afdelingen en samenwerkingspartners is de overgang succesvol verlopen.

Vroegsignalering en preventie

In 2018 is extra geïnvesteerd in preventie, vroegsignalering en ketensamenwerking. Het CJG speelt hier een belangrijke rol in. Zo is geïnvesteerd in vroegsignalering op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen en is geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering en vaardigheidstrainingen. Gestart is met het meer samenhang organiseren binnen het GGZ-veld, door onder meer het in dienst nemen van sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen en deze in te zetten bij maatschappelijke partners (waaronder huisartsen en scholen) voor zowel een verdieping als een verbreding van de kijk op kindproblematieken. Ook wordt ingezet op het

vroegtijdig signaleren van (mogelijk) problematische schulden. En er wordt ingezet op het sneller herkennen van 'niet-pluis' signalen voor het herkennen van huiselijk geweld en kinder- en ouderenmishandeling.

Vaccinatieconsult

Vooruitlopend op de landelijke uitrol per 1-1-2019 is op 1 september 2018 het vaccinatieconsult (als pilot) ingevoerd.

Verward gedrag

Eind 2018 is met de diverse partners een convenant 'Sluitende aanpak voor personen met verward gedrag' ondertekend. Doel hiervan is om voor personen met verward gedrag een veilig en zinvol eigen leven binnen de samenleving te organiseren.

Laaggeletterdheid

Eind 2018 is het Taalhuis Barneveld geopend. Dit is een plek waar inwoners, bedrijven en instellingen terecht kunnen met hun vragen over verbetering van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

Actieplan tegen alcoholgebruik

In mei 2018 heeft de Jongerenraad het initiatiefvoorstel Actieplan tegen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) in de gemeente terug te dringen. De raad heeft het college vervolgens opgedragen om de acties in dit initiatiefvoorstel verder uit te werken. Dit is, in samenspraak met de Jongerenraad gebeurd. Dit heeft begin 2019 tot besluitvorming door de raad geleid.

Jeugd

Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdhulptaken. De bedoeling is een transitie en inhoudelijke transformatie van de Jeugdhulp. De transitie is grotendeels achter de rug. Deze ging gepaard met een budgetreductie. Als gevolg hiervan en van voogdijkosten (woonplaatsbeginsel) en autonome ontwikkelingen binnen het jeugdveld, zagen wij de uitgaven voor specialistische Jeugdhulp in toenemende mate stijgen. In 2018 is besloten om het Jeugdveld in Barneveld door te ontwikkelen, op basis van onze regionale visie (Ons Verhaal) en daarbij ook kostenreductie te realiseren. Deze visie is tevens opgenomen in het inmiddels, begin 2019, vastgestelde beleidsplan Sociaal Domein "Mensen Voorop". In 2018 is het lokale Werkprogramma Jeugd vastgesteld. Het werkprogramma bevat acties om de komende jaren nog harder aan de slag te gaan met de transformatie van de Jeugdhulp. Dit doen wij met alle betrokken partners uit het preventieve en het specialistische jeugdveld (jongeren, ouders, jeugdhulpaanbieders, maatschappelijke organisaties, huisartsen etc.)

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1.1 Zelfredzame inwoners

111 Lokaal onderwijsbeleid

Speerpunt Aanpak van laaggeletterdheid

Doel

Het vergroten van basisvaardigheden zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden voor alle inwoners ongeacht leeftijd. Op lange termijn zal de zelfredzaamheid toenemen en het aantal laaggeletterden afnemen.

Verantwoording

Naar schatting heeft 1 op de 9 inwoners van de gemeente Barneveld moeite met lezen, schrijven of rekenen. De gemeente wil laaggeletterdheid aanpakken, omdat een goede beheersing van de Nederlandse taal belangrijk is om volwaardig mee te doen in de samenleving. Op 7 november 2018 is het Taalhuis Barneveld geopend. Dit is een plek waar inwoners, bedrijven en instellingen terecht kunnen met hun vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. Taalvrijwilligers zijn tijdens de spreekuren in het Taalhuis aanwezig om mensen individueel of in groepsverband te begeleiden bij vragen rondom taal. Ook kunnen zij inwoners doorverwijzen naar verschillende taalaanbieders binnen de gemeenten. Het Taalhuis is vanaf 13 november iedere dinsdag van 18.00 uur tot 20.00 uur en iedere woensdag van 11.00 uur tot 13.00 uur geopend voor het inloopsprek uur.

112 Reïntegratie

Speerpunt Toeleiding naar de arbeidsmarkt

Doel

Terugdringen van het tekort op de bijstandsuitgaven (BUIG)

Verantwoording

Een deel van het tekort op het BUIG-budget is 'eigen risico' voor de gemeente. Daarom is in 2018 ingezet op het terugdringen van dit tekort.

Met de aanpak Begeleid Inburgeren is er een intensieve aanpak integratie en participatie Statushouders. De statushouders zijn in beeld waardoor re-integratie instrumenten zo passend mogelijk worden ingezet. Een belangrijk onderdeel van de aanpak is een flexibel inburgeringsaanbod, waardoor inburgering en werk op elkaar aansluiten. Dit vooruitlopend op de wet Koolmees met daarin de veranderopgave voor de inburgering. Daarnaast hebben in 2018 in totaal 22 statushouders deelgenomen aan het participatieverklaringstraject en de participatieverklaring ondertekend. Hiermee verklaart de inburgeraar dat hij kennis heeft genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving, dat hij deze respecteert en dat hij actief een bijdrage wil leveren aan de samenleving.

De pilot begeleiding voormalig alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) is eerst verlengd tot 1 januari 2019 en vervolgens tot en met 30 juni 2019. De raad is hier via een separaat memo over geïnformeerd, B-1.15, 30-05-18 en B-1.20, 30-01-19. De verwachting is dat de hiermee verband houdende kosten passen binnen de begroting.

De inzet op het vinden van parttime werk vanuit de uitkering (en voor zover mogelijk uitbreiden ervan) is verankerd in de werkwijze van de gespreksvoerders. Dit is in 2017 al ingezet en is in 2018 verder verstevigd.

In samenwerking met het Werkgeversservicepunt (WSP) is ingezet op het versterken van de werkgeversbenadering. Door de gunstige arbeidsmarkt zijn de relatief makkelijk plaatsbare werkzoekenden voor het overgrote deel geplaatst, kunnen veel vacatures niet meer 1-op-1 vervuld worden en is er meer nodig om vraag en aanbod op elkaar aan te laten sluiten. Het WSP zoekt naar manieren om projectmatig vacatures bij werkgevers te vervullen, zoals het organiseren van bijeenkomsten bij werkgevers (speeddates) om zo de vraag en aanbod beter aan te laten sluiten. In 2019 wordt sterker ingezet op het ontwikkelen van leerwerktrajecten.

Om werkzoekenden met een arbeidsbeperking, taalachterstand en/of periode van werkloosheid, te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk is samenwerking met lokale, regionale en landelijk werkgevers cruciaal. In dat kader is, met de andere gemeenten binnen de Arbeidsmarktregio Foodvalley en het UWV, afgesproken de regelgeving met betrekking tot de werkgeversinstrumenten (jobcoaching, loonkostensubsidie en proefplaatsing) verder te harmoniseren. Voordeel hiervan is dat voor alle partijen binnen de arbeidsmarktregio duidelijk is welke ondersteuning geboden wordt en onder welke voorwaarden. Werkgevers krijgen hierdoor niet meer te maken met verschillende regels en voorwaarden hetgeen de administratieve lasten voor werkgevers vermindert. Daarnaast kan het WSP Foodvalley afspraken maken met werkgevers zonder dat rekening moet worden gehouden met wie de uitkerende instantie is.

Als het tekort boven het eigen risico komt kan een vangnet uitkering worden gedaan bij het Rijk. Over 2017 is de vangnetuitkering Participatiewet aangevraagd en (in 2018) ontvangen. De aanpak uit het Uitvoeringsplan Participatiewet 2018 is succesvol gebleken. De beschikbare re-integratie instrumenten zijn geëvalueerd en er is een aantal wijzigingen doorgevoerd. De instrumenten worden zo passend mogelijk ingezet. Daarnaast zijn de uitgaven uit het Buig-budget afgenomen, waardoor over het jaar 2018 geen aanvraag voor de Vangnetregeling hoeft worden ingediend.

113 Maatschappelijke zorg**Speerpunt Investeren in preventie, vroegsignalering en ketensamenwerking****Doel**

Zo vroeg mogelijk de juiste ondersteuning inzetten wanneer problemen zich voordoen om erger te voorkomen.

Verantwoording

In 2018 is extra geïnvesteerd in preventie, vroegsignalering en ketensamenwerking. De samenwerking en afstemming tussen alle partijen stond (en staat) voorop.

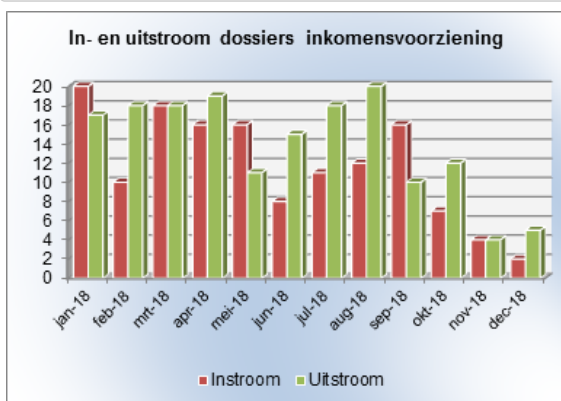
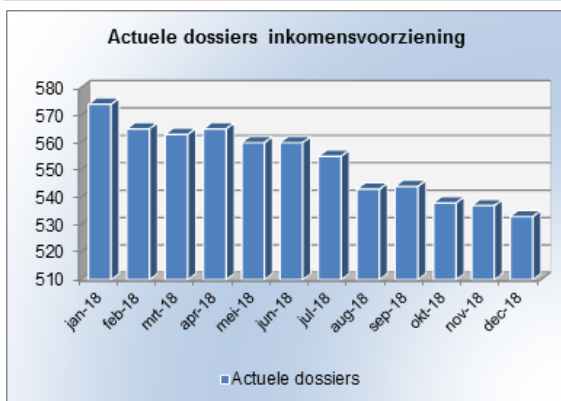
Blijvende investering in vroegsignalering op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Zo is het Multidisciplinaire Overleg Jonge Kind voortgezet en doorontwikkeld; een blijvende investering in vroegsignalering op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. En de aansluiting met onderwijs is versterkt en er is geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering en vaardigheidstrainingen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) heeft een intensivering gekregen om deze taak uit te voeren.

De pilot waarbij huisartsen ondersteund worden door een GZ psycholoog bij de screening en diagnostiek van kinderen met psychiatrische problematiek ('SOH-pilot') is in 2018 doorontwikkeld. In 2018 zijn we gestart om meer samenhang te organiseren binnen het lokale GGZ-veld. Besloten is om per 2019 sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen in dienst te nemen bij het CJG en deze in te zetten bij maatschappelijke partners (waaronder huisartsen en scholen) voor zowel een verdieping als een verbreding van de kijk op kindproblematieken.

Met de Woningstichting is een (hernieuwd) convenant gesloten om (mogelijk) problematische schulden vroeg te signaleren. Ook Elan Barneveld, als onderdeel van het bezoektteam, heeft dit convenant ondertekend.

1.2 Sociale en vitale samenleving

Voor dit onderdeel zijn geen speerpunten opgenomen.

Toelichting: deze dossiers betreffen de Participatiewetuitkering, IOAW en IOAZ

123 Volksgezondheid en preventie

Speerpunt Huiselijk geweld en kindermishandeling

Doel

Terugdringen kindermishandeling en huiselijk geweld.

Verantwoording

In april hebben 25 medewerkers van de Woningstichting Barneveld (WSB), die veel contact hebben met huurders, op kosten van de gemeente, een training gevolgd in het herkennen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van deze 'Safe at Home' training is dat sneller 'niet-pluis' signalen herkend kunnen worden en bekend is hoe dan te handelen.

In samenwerking met Moviera is in mei 2018 een netwerkbijeenkomst ouderenmishandeling georganiseerd, om ook dit deel van huiselijk geweld onder de aandacht te brengen, lokale professionals hierover te laten spreken met elkaar (o.a. aan de hand van casussen) en de aanpak hiervan te versterken.

Extern zijn inmiddels ongeveer 70 aandachtfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling getraind bij onze maatschappelijke partners en wordt structureel intervisie geboden evenals 2x per jaar een netwerkbijeenkomst. Tijdens de week tegen kindermishandeling is op basisscholen in groep 7 en 8 getest met het aanbieden van gastlessen met ervaringsdeskundigen rond dit thema. De ervaringen hierover waren positief dus deze lessen worden vanaf 2019 structureel aangeboden aan scholen.

Regionaal is een slag gemaakt om aanbieders die een contract hebben voor Jeugdhulp, maar nog niet waren aangesloten op de Verwijsindex, aan te sluiten via speciale aansluitbijeenkomsten. Ook wordt de Verwijsindex nu als actief onderwerp meegenomen in de kwartaalgesprekken met aanbieders met een contract voor Jeugdhulp.

1.3 Gemeentelijk vangnet**132 Voorzieningen inwoners met een beperking en jeugdhulp****Speerpunt Inregelen lokale uitvoeringsorganisatie Wsw****Doel**

Het per 1 januari 2018 lokaal uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Verantwoording

Vanaf januari 2018 voert de gemeente de Wsw zelf uit. Mede doordat de werkplek van het grootste deel van de Wsw-ers niet is gewijzigd heeft de overgang voor weinig onrust gezorgd. De Wsw-ers die in het groen werkzaam zijn en die individueel of in een groep gedetacheerd zijn, hebben dezelfde werkplek gehouden. Alleen de medewerkers die voorheen op een beschutte werkplek binnen Permar zaten hebben een andere werkplek bij Ons Bedrijf of Ruiters Werkt gekregen. De inbedding binnen de gemeentelijke organisatie en de afstemming met Werkkracht voor de backoffice taken heeft met name in het eerste half jaar van 2018 nog de nodige aandacht gevraagd.

Speerpunt Beschermd wonen, extramuralisering en lokale ondersteuning**1. Doel**

Inwoners vanaf 18 jaar met psychiatrische problematiek kunnen voor een groot deel zelfstandig (blijven) wonen en deelnemen aan de samenleving.

Verantwoording

Met de invoering van de Wmo 2015 is ook Beschermd Wonen van het Rijk naar de gemeenten gegaan. Deze taak was vooralsnog belegd bij de 43 centrumgemeenten die nu zorgen voor de maatschappelijke opvang. Hiermee was vanaf 2015 de gemeente Ede, als centrumgemeente (inhoudelijk en financieel) verantwoordelijk voor Beschermd Wonen in de Valleiregio. Per 1 januari 2021 vervalt de rol van de centrumgemeente en worden alle gemeenten zelf inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor het Beschermd Wonen. De gedachte hierachter is dat gemeenten beter in staat zijn om zelf lokaal maatwerk te leveren en hierbij te kiezen met welke gemeenten ze hierbij mogelijk willen samenwerken.

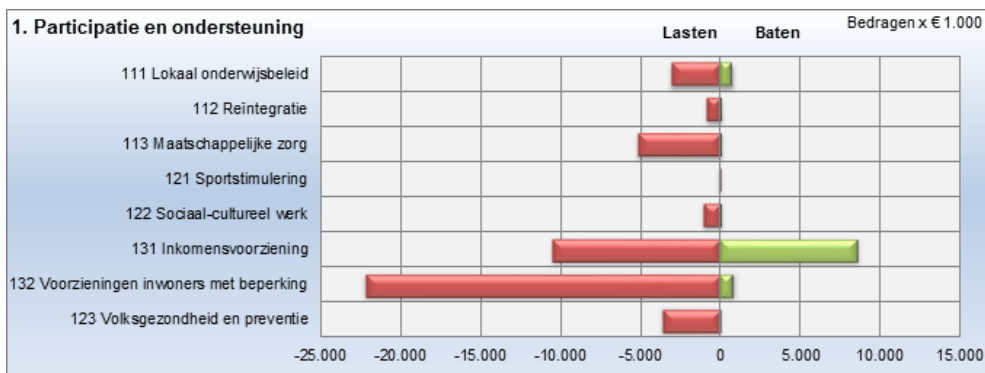
Vooruitlopend op deze ontwikkeling wil de gemeente Barneveld vanaf 2019 lokaal zelf alle gesprekken voeren met inwoners over het Beschermd Wonen en deze ook zelf beschikken. Per 1 januari 2019 zijn alle herindicaties en nieuwe aanmeldingen, waarbij een vermoeden van Beschermd Wonen bestaat, lokaal opgepakt en niet meer door de centrumgemeente Ede. Hierdoor hebben inwoners nog maar één aanspreekpunt, hoeven ze geen apart gesprek te voeren met de gemeente Ede. Bovendien kunnen de Wmo-gespreksvoerders van Barneveld, makkelijker dan de consultants in Ede, afwegen welke vorm van ondersteuning passend is, omdat zij het totale ondersteuningsaanbod lokaal goed in zicht hebben. Tenslotte kunnen we bezien of ons ondersteuningsaanbod voldoende geschikt is, of dat hier mogelijk nog aanpassingen in te maken zijn voor 2021.

Deze pilot/werkwijze vanaf 1-1-2019 wordt budgetneutraal uitgevoerd; alle kosten voor de voorzieningen en ureninzet van de gespreksvoerders Wmo en de medewerkers van de administratie voor dit doel worden door de gemeente Ede gefinancierd, omdat zij tot 2021 nog het budget voor Beschermd Wonen krijgen toebedeeld vanuit het Rijk.

Vanaf 2019 koopt de gemeente Barneveld alle ondersteuning zelf in die thuis wordt geleverd. De contracten van de aanbesteding immateriële Wmo vangnetvoorzieningen zijn in november gegund. De nieuwe raamovereenkomsten zijn per 1-1-2019 ingegaan.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000					
1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 6.709	- 7.231	- 7.329	- 7.348	- 19 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 2.224	- 2.155	- 2.459	- 2.432	28 V
112 Reintegratie	- 815	- 974	- 992	- 1.036	- 44 N
113 Maatschappelijke zorg	- 3.670	- 4.103	- 3.878	- 3.880	- 2 N
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 4.935	- 5.144	- 4.979	- 4.986	- 7 N
121 Sportstimulering	- 65	- 117	- 127	- 122	5 V
122 Sociaal-cultureel werk	- 1.105	- 1.129	- 1.171	- 1.171	0 V
123 Volksgezondheid en preventie	- 3.765	- 3.898	- 3.681	- 3.693	- 12 N
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 27.167	- 26.161	- 29.260	- 29.474	- 214 N
131 Inkomensvoorziening	- 2.479	- 2.279	- 1.480	- 1.506	- 26 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 24.688	- 23.882	- 27.781	- 27.968	- 188 N
Saldo van baten en lasten	- 38.811	- 38.537	- 41.569	- 41.808	- 240 N
Resultaat	- 38.811	- 38.537	- 41.569	- 41.808	- 240 N

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Een gezond bedrijfsleven en voldoende werkgelegenheid dragen bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. In onze gemeente ligt daarvoor een sterke basis, met als kansrijke sectoren agro-food, logistiek, ICT en recreatie en toerisme. Om die kansen te benutten blijven wij veel aandacht geven aan het vestigingsklimaat in onze gemeente. Immers de dynamiek is groot en wordt permanent beïnvloed door de markt, politiek en innovaties in processen en technieken, zoals bijvoorbeeld de digitalisering en duurzaamheidseisen. Wij zijn daarom in permanent overleg met bedrijfsleven en kennisinstellingen om de juiste voorwaarden te scheppen waarbinnen bedrijven zich flexibel kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en daarmee hun concurrentiepositie behouden.

Voor de agro-food-keten willen wij een sterke partner zijn in de regio FoodValley en voorop lopen in innovatie en verduurzaming van voedselsystemen en waardevermeerdering van het agrarisch product (zie hiervoor ook programma 3). We kiezen ook voor uitbouw van recreatie en toerisme, waarbij de profilering plaatsvindt als onderdeel van de Veluwe promotie. Er is ruimte voor vernieuwing ten behoeve van toekomstbestendige verblijfsrecreatie. Voor de detailhandel werken wij aan aantrekkelijke geconcentreerde winkelcentra in Barneveld en Voorthuizen, waarbij wij meewerken aan differentiatie in branchering en voorzieningen afgestemd op bijzondere doelgroepen. Wij zetten in op begeleiding en ontwikkelen van ondernemersvaardigheden en passende werklocaties voor ZZP-ers.

De inwoners en bedrijven zijn gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg, het openbaar vervoer en de digitale snelweg. In het verlengde daarvan ligt de doorstroming van het verkeer en verkeersveiligheid. Dit is niet alleen belangrijk voor de bereikbaarheid van de uiteenlopende locaties, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij zetten derhalve in op:

- Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Samenvatting

Poultry Expertise Centre (PEC)

Het PEC (Poultry Expertise Centre) heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen. Het PEC heeft een belangrijke rol gespeeld in de nasleep van de fipronil affaire. Inmiddels is het een van uitvoerende partijen in het onderzoek naar de bestrijding van de vogelmijt (onder volksmond: de bloedluis). In 2018 zijn nieuwe educatieve programma's ontwikkeld en wordt internationaal samengewerkt met Korea. Binnen het PEC is het Praktijkcentrum voor Emissiereductie in de Veehouderij (PEV) opgezet. In 2018 zijn 10 haalbare en betaalbare technieken voor de reductie van fijnstof in pluimveestallen en de uitstoot naar buiten geselecteerd en is met steun van de WUR (Wageningen University & Research) begonnen met het testen in praktijksituaties. De eerste resultaten zijn op 13 februari 2019 gepresenteerd tijdens het Fijnstofevent. Ook bij de voorbereiding van een voorstel voor de Regiodeal heeft het PEC een belangrijke rol gespeeld. De toekomstige organisatievorm en de financiering van het PEC wordt uitgewerkt en naar verwachting in de eerste helft van 2019 aangeboden.

Werklocaties

De gemeente wil ondernemers graag blijven faciliteren om zich in de gemeente te vestigen of te hervestigen. Landelijk zijn er afspraken gemaakt tussen het rijk en de provincies over de planning van bedrijventerreinen, onder meer om overcapaciteit/leegstand te voorkomen. In regio FoodValley wordt met de provincie afspraken gemaakt over het plannen van bedrijventerreinen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Voor onze gemeente staat het belang van de doorontwikkeling van Harselaar-Zuid voorop. De uitgifte van Fase 1A van het plan Harselaar Zuid verloopt zeer voorspoedig. De voorbereidingen zijn getroffen voor de volgende fase. Daarnaast is er een grote behoefte aan uitbreiding van werklocaties bij Voorthuizen en Stroe. Die voornemens zijn ook opgenomen in het RPW 2017-2020. Daarnaast worden bestaande bedrijventerreinen geoptimaliseerd en, in nauw overleg met ondernemers, toekomstbestendig gemaakt.

Omdat de problematiek van overaanbod en leegstand zich niet alleen deed gelden bij bedrijventerreinen, maar ook bij kantoorlocaties en perifere detailhandel, heeft de provincie Gelderland zich voorgenomen om te komen tot een samenhangende planning voor zowel bedrijventerreinen, kantoorlocaties als perifere detailhandel. Inmiddels zijn in regionaal verband al afspraken vastgesteld over perifere detailhandel (PDV). Voor kantoorlocaties is de regionale planvoorbereiding gestart.

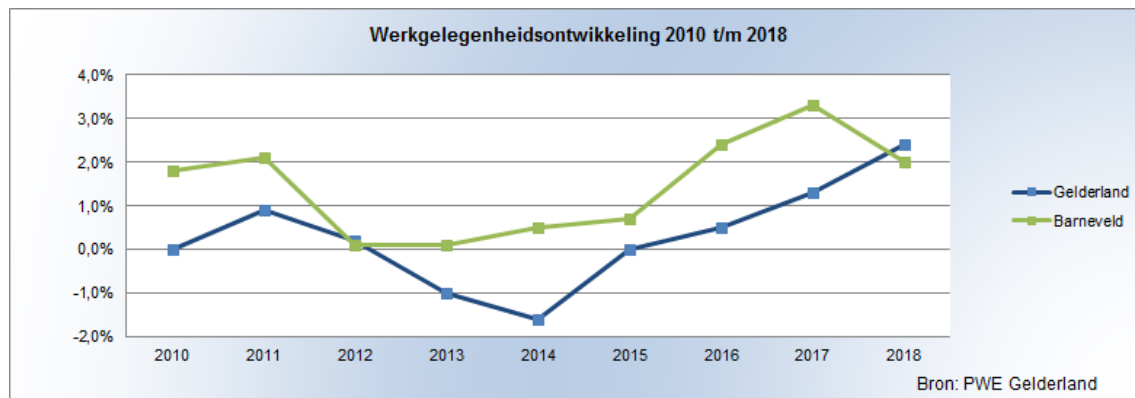
MKB vriendelijkste gemeente

De gemeente Barneveld is de MKB vriendelijkste gemeente 2017 en 2018 van Gelderland geworden. Een

mijlpaal waar de gemeente trots op is, ook omdat dit voor de derde keer op rij is. Ruim honderd ondernemers hebben een enquête ingevuld. Ondernemers ervaren betrokkenheid van en voelen zich serieus genomen door de gemeente. Ook is de gemeente telefonisch en digitaal goed bereikbaar. Verbeterpunten zijn er ook. In dit kader wordt het reeds ingezette traject voor de verdere doorontwikkeling van het ondernemersloket vervolgd.

Werkgelegenheidsontwikkeling

De Provinciale Werkgelegenheidsenquête 2018 bevestigt de economische trend dat het aantal vestigingen in de gemeente weer gestegen is van 5.840 in 2017 naar 6.110 in 2018. Het totaal aantal arbeidsplaatsen, inclusief uitzendkrachten, is eveneens gestegen van 32.820 in 2017 naar 33.470 in 2018. Een groei van 650 arbeidsplaatsen, de meeste in de zakelijke dienstverlening, industrie en detailhandel.

Zowel voor 2018 als voor het langjarig gemiddelde is de werkgelegenheidsontwikkeling in onze gemeente sterk. Qua groei lopen de cijfers tussen de Gelderse gemeenten sterk uiteen. Over 2018 is er over de provincie als geheel sprake van een gunstige ontwikkeling (Bron Provinciale Werkgelegenheidsenquête 2018).

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

De filedruk op snelwegen A1 en A30 bij Barneveld neemt toe en de verouderde aansluiting is inmiddels al jaren een knelpunt. De verwachting is dat de verbreding van de A1 alleen maar voor meer files gaat zorgen. In de zomer van 2018 werd het MIRT-onderzoek, betaald door de provincie en de regio, afgerond. Naar aanleiding daarvan heeft het rijk nog eens €22,4 miljoen extra beschikbaar gesteld voor het oplossen van dit knelpunt, bovenop de reeds gereserveerde €10 miljoen. De provincie heeft € 7,5 miljoen en de regio FoodValley € 1 miljoen beschikbaar gesteld. Een verkenning naar mogelijke oplossingen zal plaatsvinden tussen medio 2019 en medio 2020.

De regio is verzocht om de ontwikkeling van de railterminal in Barneveld, als essentieel onderdeel van de (inter)nationale bereikbaarheidsstrategie van de regio Foodvalley, in de Bereikbaarheidsagenda op te nemen. Besluitvorming over de daadwerkelijke aanleg volgt naar verwachting in de tweede helft van 2019.

De Harselaartunnel is open. De werkzaamheden waren (voor een deel) te volgen via een webcam of vanuit het transferium. Gelijktijdig met de realisatie van deze tunnel is nog een aantal knelpunten opgelost. Zo is de Wencopperweg verlegd en de kruising Energieweg/Baron van Nagelstraat vernieuwd.

In 2018 zijn voorbereidende werkzaamheden voor de Noordelijke Rondweg Voorthuizen uitgevoerd. De aanleg van de Noordelijke Rondweg is, gelijk met de aanleg van de Westelijke Rondweg, inmiddels gestart. Naar verwachting kunnen de rondwegen om Voorthuizen eind 2019 in gebruik worden genomen. Ook is inmiddels gestart met de voorbereidingen voor de realisering van de doortrekking van de oostelijke rondweg om Barneveld. Deze verbindt de Scherpenzeelseweg met de Hanzeweg-Zuid. De oostelijke rondweg is nodig vanwege de groei van Barneveld. De bestaande wegenstructuur biedt onvoldoende capaciteit om het toekomstige verkeersaanbod te kunnen afwikkelen en de raad heeft de wens uitgesproken om doorgaand verkeer óm Barneveld te leiden in plaats van erdoorheen. In de begroting is voor de financiering een structurele stelpost opgenomen ter dekking van toekomstige lasten. Daarnaast vindt een lobby plaats voor een provinciale subsidie.

Ook plannen voor een westelijke rondweg om Barneveld zijn weer in beeld. Het gaat om een toekomstige doorgaande weg die vanaf de turbotonde aan de Thorbeckelaan, naast de Midden Nederland Hallen (MNH) naar het zuiden loopt, achter de velden van Sportpark 't Nieuwe Oost langs. De weg loopt vervolgens parallel aan de A30 richting de Kallenbroekerweg en vervolgens de Achterveldseweg, om in de omgeving van de Plantagelaan aan te sluiten. Deze mogelijke route van de nieuwe weg zal veel doorgaand verkeer uit het centrum van Barneveld kunnen halen en zou relevant kunnen zijn voor de uitbreidingsplannen van de

begraafplaats. Onderzocht wordt of deze westelijke rondweg inderdaad voldoende toegevoegde waarde heeft.

In juli 2018 is de Visie Openbaar Vervoer door de raad vastgesteld. De met de provincie gemaakte afspraken over het behouden van buslijn 102, zijn hierin opgenomen. De aanbesteding openbaar vervoer is gestart door de provincie. De nieuwe concessie loopt van december 2020 tot december 2030.

De haltestop (Intercity of regiosprinter) op het spoor Amersfoort-Apeldoorn ter hoogte van Barneveld-Noord staat nog steeds op ons wensenlijstje. In de Tweede Kamer is in 2018 een motie aangenomen om te onderzoeken of een tijdelijk treinstation bij Barneveld Noord uitkomst kan bieden tijdens de werkzaamheden aan het knooppunt Hoevelaken. Aan de haltes aan de Valleilijn, dus ook in Barneveld, wordt perronverlenging uitgevoerd, eind 2019 om de nieuwe –langere- treinstellen over de volledige lengte te kunnen laten halteren.

Diverse maatregelen om de (fiets)veerkracht te verbeteren zijn getroffen. Aan de Stationsweg is (aan de Van Wijnbergenlaan) een rotonde aangelegd, het laatste deel van de fietsroute is gerealiseerd en diverse fietsvoetgangersoversteekplaatsen aan de Stationsweg zijn aangepast. In samenwerking met politie, wijkplatform en bewoners zijn maatregelen getroffen om de fietsoverstekten bij de Vellerselaan en de Burgemeester Labreelaan te verbeteren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Breedband Buitengebied

Doel

Beschikbaarheid van breedband voorzieningen voor alle huishoudens in de gemeente Barneveld

Verantwoording

Nadat begin april, op de laatste dag van de campagne, met 53% het benodigde inschrijfpercentage van (minimaal) 50 procent is gehaald, kon ook de aanleg van glasvezel in het buitengebied van ondermeer Garderen, Voorthuizen, 'Terbroek' en een deel ten noorden van Stroe van start gaan. De aanleg van glasvezel is nog in volle gang.

De verwachting is dat rond de zomer van 2019 het gehele grondgebied van de gemeente Barneveld van glasvezelinternet is voorzien.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

221 Economisch structuurbeleid

Speerpunt Poultry Expertise Centre

Doel

Versteviging van kennis en innovatie in de pluimveesector en uitbouw huidige campus voor kenniscentrum gezelschapsdieren.

Verantwoording

Het PEC heeft in 2018 diverse nieuwe educatieve programma's ontwikkeld met betrekking tot nieuwe eiwitten in pluimveevoeding, e-learning voor MBO- en HBO-studenten, functiegerichte internationale trainingen en een doorontwikkeling van het poultry innovation lab. Internationaal is een samenwerking afgesproken met de Koreaanse integratie Harim, dat inmiddels meerdere e-learning modules heeft getest en interesse heeft in het gehele programma. Afspraken zijn gemaakt voor het realiseren van een Internationaal Poultry Expertise Centre in Iksan, Korea. Als belangrijke uitvoeringstaak is binnen het PEC het Praktijkcentrum voor Emissiereductie in de Veehouderij (PEV) opgezet. In 2018 zijn 10 haalbare en betaalbare technieken voor de reductie van fijnstof in pluimveestallen en de uitstoot naar buiten geselecteerd en is met steun van de WUR (Wageningen University & Research) begonnen met het testen in praktijksituaties. De eerste resultaten zijn op 13 februari 2019 gepresenteerd tijdens het Fijnstofevent.

Daarnaast heeft het PEC tot en met het derde kwartaal van 2018 een belangrijke rol gespeeld in de nasleep van de fipronil affaire. Uit een in maart 2018 verschenen evaluatierapport bleek dat het meldpunt goed heeft gefunctioneerd en voorzien heeft in een duidelijke behoefte van de getroffen pluimveehouders. Naar aanleiding hiervan is het PEC een van uitvoerende partijen in het onderzoek naar de bestrijding van de vogelmijt (onder volksmond: de bloedluis).

Tenslotte is het PEC betrokken bij de voorbereiding van een voorstel voor de Regiodeal in het kader van Spoor 1, Transitie in de Landbouw.

Gestart is met het opstellen van een businessplan, voor de periode na afloop van de huidige subsidieperiode. Door alle betrokken partijen is aangegeven dat het PEC zijn meerwaarde heeft bewezen en voortgezet moet worden. In het businessplan wordt de toekomstige organisatievorm van het PEC uitgewerkt en de financiering. Uitgangspunt zal zijn een kleine flexibele organisatie, die samenwerkt met een grote professionele schil. Voor de instandhouding van de kern van de organisatie wordt gewerkt aan een voorstel voor tripartite financiering. Het businessplan wordt naar verwachting in het tweede kwartaal 2019 aangeboden aan alle stakeholders.

Aeres Barneveld heeft in 2017 een Masterplan voor de locatie laten opstellen. In 2018 is dat verder uitgewerkt. Het plan bevat onder andere een vernieuwbouw van gebouw G, onderzoek naar haalbaarheid van 90 tot 120 studentenwoningen, verplaatsing van het parkeren en verbetering van de entree. Naar verwachting zullen in 2019 concrete plannen worden gepresenteerd. Vooruitlopend op de herontwikkeling van de locatie in Barneveld, is inmiddels gestart met een opleidingscentrum voor de paardenhouderij in Kootwijkerbroek.

Speerpunt Revitalisering Harselaar-Oost**Doel**

Alle bedrijventerreinen in de gemeente hebben een verzorgde uitstraling, beschikken over adequate functionaliteiten voor de gevestigde bedrijven en sluiten goed aan op de geplande uitbreidingen.

Verantwoording

Het Plan van aanpak Revitalisering bedrijventerrein Harselaar Oost is, met het businessplan, t/k naar de raad, B-3.17, 30-01-19. Het businessplan, dat als onderlegger voor het Plan van aanpak fungeert, beschrijft allerlei verschillende activiteiten die nodig zijn om het bedrijventerrein Harselaar - Oost vitaal te houden. Dit businessplan is tot stand gekomen in samenwerking met een kopgroep die gevormd is uit leden van de Barneveldse Industriële Kring (BIK) en lokale ondernemers van het bedrijventerrein. Ook zijn er bijeenkomsten georganiseerd waarbij alle ondernemers zijn uitgenodigd om input te leveren aan dit businessplan. Het plan van aanpak is het eerste vervolg om te komen tot uitvoering van een aantal activiteiten. De eerste onderzoeken worden in het eerste kwartaal van 2019 uitgevoerd en de uitkomsten worden uitgewerkt in een ontwerp van de openbare ruimte. Indien nodig worden voor de te nemen maatregelen extra financiële middelen gevraagd in de loop van 2019.

Speerpunt Railterminal**Doel**

Het mogelijk maken van de overslag van goederen van weg naar spoor binnen de regio FoodValley door het faciliteren van de realisering van een goederenterminal op bedrijventerrein Harselaar. De rol van de gemeente ligt voornamelijk bij de politieke lobby en het planologisch faciliteren van het project.

Verantwoording

In januari 2018 is het voorstel 'intentieovereenkomst railterminal Barneveld' in de raadsvergadering besproken. Besloten is een bedrag van € 150.000,- beschikbaar stellen voor de plan en proceskosten tijdens de definitiefase, onder het voorbehoud dat de provincie Gelderland eveneens een gelijke bijdrage levert. In het raadsvoorstel is aangegeven dat bij de uitwerking van de definitiefase uitvoering gegeven wordt aan de motie van de raad om inzicht te krijgen in de consequenties voor de verkeersbewegingen en het personenvervoer. Het voorstel is geamendeerd vastgesteld. Het onderzoek moet onder andere antwoord geven op vragen met betrekking tot het effect van de railterminal op verkeersbewegingen van vrachtauto's op onder meer (wegen rond) Harselaar, op de hoeveelheid fijnstof, op de kans op eventuele uitbreiding van het personenvervoer tussen Amersfoort en Apeldoorn en op de hoeveelheid geluid voor omwonenden. Mede op basis van dit onderzoek kan de raad een definitief oordeel vellen over (de wenselijkheid van) de daadwerkelijke aanleg van de railterminal. In het onderzoek worden criteria ontwikkeld op basis waarvan een goede afweging kan worden gemaakt.

In 2018 is gestart met de definitiefase van de railterminal. In deze fase moet een definitief ontwerp van de railterminal inclusief business-case en bijbehorende kostenraming gestalte krijgen. Gaandeweg 2018 werd duidelijk dat deze fase langer zou duren dan in eerste instantie gepland als gevolg van het feit dat Prorail eerst een aantal deelonderzoeken afgerond wil hebben. Meer duidelijkheid over het vervolg van de definitiefase wordt in het tweede kwartaal van 2019 verwacht. Besluitvorming over de aanleg door de raad is vooralsnog geagendeerd voor het laatste kwartaal van 2019.

Speerpunt Ontwikkelingsperspectief kantorenmarkt**Doel**

Zorg dragen voor voldoende passende ontwikkelingsmogelijkheden voor kantoren in Barneveld.

Verantwoording

Medio 2018 is door de regio Foodvalley het initiatief genomen om in samenwerking met de provincie Gelderland een nieuwe kantorenvisie op te stellen. De gemeente Barneveld neemt deel aan de ambtelijke werkgroep en stuurgroep van dit project, zodat de Barneveldse belangen worden ingebracht. Lopende de planvorming is kantorenleegstand in Barneveld in belangrijke mate verminderd als gevolg van de invulling van een aantal langdurig leegstaande grote kantoorpanden aan de Baron van Nagellstraat. Om een passend aanbod op de vraag te creëren, wordt met name ingezet op het faciliteren van de vervangingsvraag van verouderde kantoren op de bestaande markt in combinatie met passende ontwikkelingsruimte die inspeelt op de actuele marktvraag. Op dit moment verkeert de conceptvisie en het regionale afsprakenkader in de fase van afronding. Deze zal in 2019 worden uitgewerkt in een programmering. De verwachting is dat de visie en de programmering medio 2019 aan de raad ter vaststelling kan worden aangeboden. Dit is geagendeerd voor medio 2019.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen**Speerpunt Harselaar-Zuid, fase 1B****Doel**

Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.

Verantwoording

De gemeente wil ondernemers graag blijven faciliteren om zich in Barneveld te vestigen of te hervestigen. Daarom zijn de voorbereidingen gestart voor de ontwikkeling van het volgende deel van Harselaar-Zuid, Fase 1b. Het gaat daarbij om een oppervlakte van zo'n 20 ha netto uitgeefbaar bedrijventerrein. De planning is er op gericht het bedrijventerrein in 2020 bouwrijp te maken en vervolgens de eerste kavels uit te geven.

In 2018 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd of gestart ondermeer op het gebied van water, archeologie en verkeer. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het te maken bestemmingsplan. De verwachting is dat het voorontwerp van het bestemmingsplan de eerste helft van 2019 ter inzage gelegd kan worden. De raad stelt uiteindelijk het bestemmingsplan Harselaar-Zuid Fase 1b vast, naar verwachting eind 2019.

Speerpunt Harselaar-Centraal**Doel**

Herontwikkeling van het gebied Harselaar-Centraal.

Verantwoording

In 2018 heeft het accent gelegen op het bouwrijp maken van het plangebied van Harselaar-Centraal in combinatie met de verdere ontwikkeling van het plangebied. In het kader van het bouwrijp maken van het plangebied hebben er diverse saneringen en deelsaneringen binnen het plangebied plaatsgevonden. Tevens is het merendeel van de boven- en ondergrondse infrastructuur in het plangebied aangelegd. Het merendeel van het plangebied is eind december 2018 bouwrijp opgeleverd. Daarom is in januari 2019 ook het eerste deel van de grond overgedragen in eigendom. Tenslotte zijn er kaders vastgelegd ten aanzien van de milieutechnische situatie van de in het plangebied gevestigde eierdrogerij en loopt op dit moment de procedure van vergunningverlening.

2.3 Een goede bereikbaarheid

231 Verkeer

Speerpunt Fietsnetwerk

Doel

- * Directe, veilige en comfortabele fietsverbindingen en fietsroutes.
- * Stimuleren fietsgebruik, het bieden van een alternatief voor auto en OV.
- * Aanpak (subjectieve) verkeersonveiligheid bij fietsoversteken.
- * In regionaal verband realisatie van snelle fietsverbindingen tussen Barneveld-Harselaar-Voorthuizen als onderdeel van de route tussen Putten en Ede.

Verantwoording

Nadat het bestemmingsplan voor de rotonde aan de Van Wijbergenlaan in juli onherroepelijk is geworden, is deze, gelijk met het laatste deel van de fietsroute (deel 6) aan de Stationsweg, gerealiseerd. Daarbij zijn ook de bestaande fietsoversteken op de Stationsweg ter hoogte van de Vliegersvelderlaan, de Moba en het Van Breugelplantsoen, aangepast. Daarmee is de rotonde aan de Van Wijnbergenlaan gereed voordat de tunnel in gebruik is genomen.

De werkzaamheden aan de Van Zuijlen van Nieveltlaan, zowel de weg als de fietspaden, zijn uitgevoerd. Het groot onderhoud is volgens planning verlopen.

Met een werkgroep bestaande uit diverse vertegenwoordigers uit Voorthuizen wordt gewerkt aan een voorstel en een plan om het centrum voor doorgaand verkeer minder aantrekkelijk te maken om gebruik van de toekomstige rondweg te stimuleren. Omdat de maatregelen de doorgaande fietsroute Barneveld-Voorthuizen raken, wordt ook over optimalisatie van deze (veilige, comfortabele en veilige) verbinding gesproken. Medio 2019 wordt hiervoor een voorstel voorgelegd.

In samenwerking met politie, wijkplatform en bewoners zijn concrete voorstellen uitgewerkt om de fietsoversteken bij de Vellerselaan en de Burgemeester Labreelaan te verbeteren. De maatregelen worden in 2019 gerealiseerd.

Na het overleg met het wijkplatform De Burgt over de fietsoversteek op de Notarisappel/Labreelaan is vastgesteld dat meer onderzoek noodzakelijk is.

De gemeente Barneveld is geselecteerd om als pilot gemeente deel te nemen aan het project 'verkeersveiligheid op rotondes met tweerichtingsfietspaden' dat het CROW de komende periode uitvoert bij de Ovatonde Pluimveemuseum en de rotonde Voorthuizen De Punt. Daarnaast is door een extern bureau een afzonderlijk onderzoek uitgevoerd naar de verkeersveiligheid op rotonde De Punt. De resultaten zijn onlangs met de wijkplatforms en Plaatselijk Belang besproken. Besluitvorming hierover volgt binnenkort.

In samenwerking met Syntus zijn diverse fietscarroussels met deelfietsen geplaatst onder andere op Station Noord, Station Zuid, rotonde De Punt in Voorthuizen en op de locatie Wittenberg om het 'van-deur-tot-deur-reizen' aantrekkelijk te maken. Eind maart zijn de zogenaamde Keobikes officieel in gebruik genomen. De gebruikscijfers worden in 2019 met de vervoerder besproken.

In het maatregelenpakket GVVP 2019, dat eind 2018 is vastgesteld en ter kennisname naar de raad is gegaan, zijn diverse maatregelen opgenomen om het fietsnetwerk te verbeteren en versterken. We zullen hier in de maandrapportage regelmatig over rapporteren

Speerpunt Openbaar vervoer

Doel

Inwoners ook na 2020 de mogelijkheid bieden om te reizen met het openbaar vervoer dat als gevolg van de transformatie van het traditionele aanbodsgericht openbaar vervoer naar vraagafhankelijk openbaar vervoer wordt ingericht.

Verantwoording

In juli 2018 is de Visie Openbaar Vervoer door de raad vastgesteld. Deze visie is opgesteld naar aanleiding van gesprekken met en behoeften van bewoners (wijkplatforms), zakelijke vervoerspartners, Regio FoodValley, regio Amersfoort, de buurgemeenten en de provincie.

Bij de behandeling van het Gemeentelijke Verkeers en Vervoersplan (GVVP) in december 2017 is een motie aangenomen om buslijn 102, tussen Amersfoort en Apeldoorn, die ook Terschuur en Zwartebroek aandoet, te behouden. Het is gelukt om de provincie te overtuigen van het voorlopig behouden van deze buslijn. De provincie heeft aangegeven dat de buslijn behouden blijft tot 2021 (in plaats van tot eind 2018). De met de provincie gemaakte afspraken zijn in de genoemde Visie Openbaar Vervoer verwoord.

De visie en het onderzoek naar het Flexnet dient als input voor de concessie die de provincie voert ten behoeve van de nieuwe aanbesteding van Openbaar Vervoer in 2020. Het flexnet is het vervoer dat beschikbaar is wanneer er geen aanbodsgericht Openbaar Vervoer (OV) aanwezig is. Dit zijn vooral flexibele vormen van mobiliteit, waaronder kleinschalige bus initiatieven (zoals de buurtbus), deelfietsen en -auto's.

In de regio Foodvalley is enige jaren geleden een regionale netwerkvisie opgesteld. De herijking van de regionale Netwerkvisie in 2018 is uitgewerkt in een BereikbaarheidsAgenda.

Er is bestuurlijk overleg met NS en ProRail over een haltestop (Intercity of regiosprinter) op het spoor Amersfoort-Apeldoorn ter hoogte van Barneveld-Noord. Er is opdracht gegeven aan bureau Goudappel Coffeng om een quick scan (fase 1 juni) en een brede inventarisatie (fase 2 oktober) op te stellen. Doel is grip te krijgen op de (on)mogelijkheden van een regionale verbinding en om de onderlinge samenhang in beeld te krijgen met inzicht in de huidige en toekomstige ontwikkelingen en (infrastructurele) knelpunten in de corridor. Eén en ander in afstemming met de buurgemeenten en de regio en medefinanciering door de gemeente Ede en de gemeente Apeldoorn.

Onderzoek richt zich primair op de 'verbinding' van de regio met de Randstad en met het oosten van het land. Bij de 'verbinding' kunnen 'stops' zoals onder andere Barneveld-Noord en Stroe een rol spelen. Met de provincie en de vervoerder is overeenstemming bereikt over de lijn 103, de directe (spits)busverbinding tussen Barneveld en Apeldoorn.

In de Tweede Kamer is inmiddels een motie aangenomen om te onderzoeken of een tijdelijk treinstation bij Barneveld Noord uitkomst kan bieden tijdens de werkzaamheden aan het knooppunt Hoevelaken. In april vindt een zogenaamde kick-off-bijeenkomst plaats over het proces van het onderzoek naar de mogelijkheden van een tijdelijke IC-stop bij Barneveld-Noord.

Perronverlenging aan de haltes in Barneveld zal volgens oorspronkelijk planning worden uitgevoerd, eind 2019. Verlenging is nodig om de nieuwe –langere- treinstellen over de volledige lengte te kunnen laten halteren.

We onderzoeken de mogelijkheden voor het uitvoeren van een aantal pilots/experimenten naast het bestaande OV aanbod. Hierbij denken we aan de mogelijkheden voor flexibel vervoer tussen Barneveld en Nijkerk via de dorpen Zwartebroek en Terschuur. We zoeken geschikte locaties voor deelfietsen en reserveren parkeerplaatsen voor deelauto's.

Er is een pilot gestart met de Veluwe Express, een buslijn die met besloten vervoer (toeristen) attracties en parken/campings tussen Apeldoorn en Barneveld verbindt in het hoogseizoen. Uit de evaluatie blijkt dat deze buslijn geen succes was en komend jaar niet meer zal terugkeren. Door de regio's wordt er bij de provincie op aangedrongen om in de nieuwe aanbesteding meer aandacht te besteden aan toeristenvervoer in de zomer.

Speerpunt Bereikbaarheid**Doel**

De bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de gemeente Barneveld (en regio) waarborgen door middel van een robuust en veilig wegen- en spoornet met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit.

Verantwoording

Mede op grond van het regionale MIRT-onderzoek A1/A30 en aanvullende ramingen heeft de minister van IenW naast de reeds gereserveerde € 10 miljoen, nog € 22,4 miljoen extra beschikbaar gesteld voor dit project. Vanuit de provincie Gelderland is € 7 miljoen en door de regio Foodvalley € 1 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Daarnaast heeft de minister van IenW besloten om een startbeslissing te nemen voor het uitvoeren van een MIRT-verkenning. In deze MIRT-verkenning zal inzicht verkregen worden op welke manier de doorstroming van de A1, in samenhang met optimalisatie in de aansluiting A1/A30, het beste kan worden verbeterd. Na ondertekening van de Startbeslissing zal deze worden gedeeld met de Tweede Kamer en geplaatst in de Staatscourant. Vanwege de relatief beperkte scope verwacht het Rijk dat in het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2020 een voorkeursalternatief (incl. financiën) kan worden vastgesteld.

Tijdens de behandeling in de raadsvergadering van 12 december 2018 is besloten om gebruik te maken van de gelegenheid om onze wensen en bedenkingen aan de regio kenbaar te maken. Wij hebben de regio verzocht om de ontwikkeling van de railterminal in Barneveld, als essentieel onderdeel van de (inter)nationale bereikbaarheidsstrategie van de regio Foodvalley, in de Bereikbaarheidsagenda op te nemen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om de Harselaar tunnel eind december 2018 open te stellen. Als gevolg van ingrijpen in de werkwijze van de aannemer - om (meer) schade aan omliggende panden te voorkomen - en door de korte vorstperiode is dit opgeschoven naar 22 februari.

Gelijktijdig met de realisatie van de Harselaartunnel is een aantal andere knelpunten opgelost, zoals het saneren van twee onbewaakte overwegen (deze zijn beide afgesloten; is nu een bewaakte overweg), de verlegging van een deel van de Wencopperweg, de verbreding van de zuidelijke afrit van de A1, het vernieuwen van de kruising Energieweg / Baron van Nagellstraat en de Harselaarseweg en de Industrierweg en het gelijkschakelen van de verkeerslichten tussen de A1 en het Binnenveld / Wencopperweg. Al deze maatregelen, die binnen het beschikbare budget zijn uitgevoerd, leiden tot grotere veiligheid en een betere doorstroming van het verkeer.

Na de openstelling van de tunnel zullen er nog een aantal weken afrondende werkzaamheden plaats vinden. In mei zal op een feestelijke wijze aandacht besteed worden aan de realisatie van Barnevelds grootste infrastructurele project.

Om een eerste verkenning en selectie te maken van de mogelijke tracé- en inrichtingsvarianten van de Oostelijke Rondweg is, na het doorlopen van een aanbestedingstraject, een zogenoemde variantenstudie uitgevoerd door RoyalhaskoningDHV. Er zijn tevens diverse onderzoeken en adviezen ingewonnen op het gebied van o.a. verkeer, luchtkwaliteit, juridisch zaken en eigendommen. Het is de bedoeling dat wij, op basis van deze rapportages, het traject ingaan om tot een voorkeurstracé te komen. Het delen van de uitkomsten van de variantenstudie wordt gecombineerd met het ter inzage leggen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau, de start van het traject van een Milieueffectrapportage (m.e.r.). Om de doortrekking van de Oostelijke Rondweg ruimtelijk mogelijk te maken is een wijziging van het bestemmingsplan nodig en het uitvoeren van een Milieueffectrapportage is een belangrijke stap in het proces om te komen tot een voorkeurstracé en voorontwerpbestemmingsplan.

Het raadsvoorstel over het te doorlopen proces, de toelichting hierop en een kredietvoorstel ligt in maart 2019 voor ter besluitvorming. Naar verwachting vindt in december 2019 besluitvorming door de raad plaats over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER.

In 2018 zijn voorbereidende werkzaamheden op het tracé van de Noordelijke Rondweg Voorthuizen uitgevoerd, namelijk het verleggen van kabels en leidingen, slopen van schuren en een bodemsanering nabij de Rubensstraat. Ook zijn de bomen, die op het toekomstige wegtracé stonden, verwijderd. De daadwerkelijke aanleg van de weg is aanbesteed en aannemer Reef Infra (inmiddels Strukton Civiel) is met de engineering van de weg gestart. De aanleg van de Noordelijke Rondweg vindt in gezamenlijke opdracht met de Westelijke Rondweg van Provincie Gelderland plaats vanaf februari 2019. Naar verwachting kunnen de rondwegen om Voorthuizen uiterlijk november 2019 in gebruik worden genomen.

Inwoners van Voorthuizen hebben namen bedacht voor de nieuwe rondwegen. De westelijke rondweg gaat 'Voortse Ring' heten, het noordelijke tracé krijgt de naam 'Heuvelrandweg'.

Doel

- Invulling en uitvoering geven aan gewenste verkeersmaatregelen in dorpen en wijken die voortkomen uit dorpsplannen en wijkconsultaties.
- Tijdig inspelen op ontwikkelingen in toekomst en op wensen van burgers/bedrijven.
- Gerichte gedragsbeïnvloeding diverse doelgroepen i.s.m. diverse partners.

Jaarlijks wordt een verkeersveiligheidsmonitor opgesteld. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verkeersveiligheid in de gemeente zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Behalve de gevaarlijkste wegen komt ook naar voren waar in de gemeente relatief het hardst wordt gereden én waar ongelukken zijn gebeurd. Uit de monitor 2017, die in december 2018 is verschenen, blijken 17 locaties onze aandacht te vragen. De locaties waar ongelukken zijn gebeurd, op wegen waar de gemeente (gedeeltelijk) wegbeheerder is, worden ingebracht in en/of gecombineerd met projecten uit de maatregelenpakketten van het GVVP (zoals bijvoorbeeld maatregelen in de kern Voorthuizen en de aanpak van de centrumring in Barneveld). De locaties die niet binnen de gemeentelijke invloedsfeer vallen worden voorgelegd aan de betreffende wegbeheerder met het verzoek de onveiligheid op te lossen (zoals de Rijksweg tussen Voorthuizen en Terschuur en de Garderbroekerweg).

Jaarlijks wordt ook het maatregelenpakket GVVP opgesteld. Hierin staan maatregelen opgenomen voor auto, fiets, Openbaar Vervoer, parkeren, veiligheid en duurzaamheid.

Er zijn diverse onderzoeken gestart naar de veiligheid van verschillende doelgroepen en verkeerssituaties. Zo wordt voor de Burgemeester Kuntzelaan onderzocht hoe het gevoel van onveiligheid verminderd kan worden door aanpassing van de verkeerssituatie. De uitkomst hiervan wordt begin 2019 verwacht.

Met het CROW wordt overlegd hoe de veiligheid op plattelandswegen verbeterd kan worden. Sluipverkeer in het buitengebied wordt aangepakt door middel van bebording.

Met de provincie en de vervoerders wordt overlegd hoe de halteplaatsen worden geïnspecteerd op verbeterpunten. Er is een begin gemaakt met het verbeteren van een aantal haltes voor de buurtbus(sen).

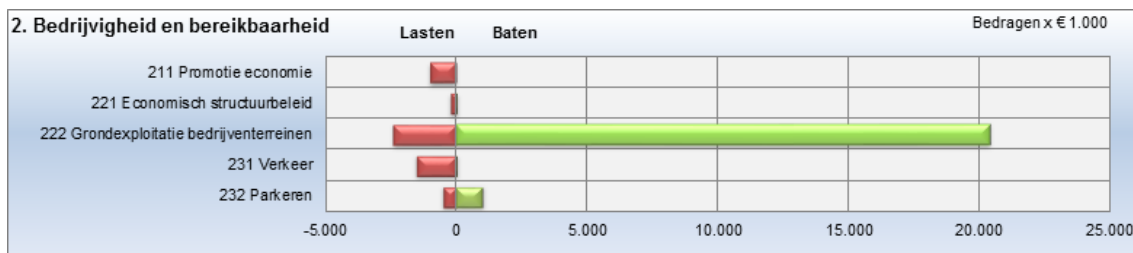
Er wordt een proef gestart met een klimaat adaptieve parkeerplaats.

Diverse maatregelen zijn getroffen: de oversteken aan de Labreelaan en Vellerselaan zijn verbeterd evenals 2 fietsoversteken aan de Churchillstraat. In de Vaarst is een 30 km zone gerealiseerd.

In samenspraak met de Barneveldse Middenstand Vereniging is een fietscampagne voor het centrum Barneveld gehouden. Met deze campagne zijn bezoekers van het centrum bewust gemaakt van hun fiets- en fietsparkeergedrag in het centrum.

232 Parkeren**Wat heeft het gekost?**

bedragen x € 1.000					
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 588	- 767	- 998	- 995	3 V
211 Promotie economie	- 588	- 767	- 998	- 995	3 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	1.926	- 132	- 154	17.832	17.987 V
221 Economisch structuurbeleid	- 168	- 132	- 154	- 166	- 12 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	2.094	-	-	17.999	17.999 V
2.3 Bereikbaarheid	- 867	- 75	- 806	- 981	- 176 N
231 Verkeer	- 1.198	- 758	- 1.496	- 1.509	- 13 N
232 Parkeren	331	683	691	528	- 163 N
Saldo van baten en lasten	470	- 974	- 1.958	15.856	17.814 V
Mutatie reserves					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
Mutatie reserves	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
Resultaat	470	- 974	- 1.958	6.942	8.900 V

3. Woon- en Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op zowel de demografische ontwikkeling van de gemeente als de economische potentie, die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen. Wij willen daarbij de kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingstrook met de Utrechtse Heuvelrug, benutten en waarborgen.

Op basis van de demografische groei, de veranderende samenstelling van de bevolking en technologische ontwikkelingen, gaan wij uit van een groei naar 65.000 – 70.000 inwoners op weg naar 2040, met daarbij passende werkgelegenheid en met behoud van leefbaarheid. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang, zijn daarbij belangrijke factoren. Het voorzieningenniveau in de gemeente en de kernen moet aansluiten bij de bevolkingsgroei en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

Voor de beoogde groei dient ruimte te worden gereserveerd, waarbij tevens een bepaalde mate van flexibiliteit in woningen en voorzieningen gerealiseerd dient te worden. Voor (woningbouw)plannen blijft het in stand houden van het 'dorps karakter' en het behoud van de eigen identiteit van de kernen uitgangspunt. Wij willen energieneutrale woningen, deels flexibel aanpasbaar, in wijken met ruim voldoende groen, zonder milieuoverlast en met minder water- en warmteoverlast. Duurzaamheid wordt een basisprincipe bij locatiekeuzes en inrichtingsplannen, waarbij de gemeente ook ruimte wil bieden aan duurzame groei van de primaire agrarische sector in combinatie met passende nieuwe functies. De gemeente wil een energieneutrale, klimaatbestendige en veilige gemeente zijn.

Tenslotte draagt een goed onderhouden leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom wordt ingezet op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van energieneutrale woningen, met meer organische opbouw en variatie in wijken en aandacht voor duurzaamheid en betaalbaarheid;
- Een aantrekkelijke, veilige leefomgeving;
- Adequate voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang.

Samenvatting

Wonen

In 2018 hebben er 369 nieuwbouwopleveringen plaatsgevonden, met name in Veller, De Burgt en Holzenbosch. Dit is minder dan de eerder voorspelde 500 woningen. Dit komt vooral doordat een aantal appartementencomplexen pas in januari/februari 2019 zijn opgeleverd in plaats van in vooraf geplande maand december. Ook de aantrekkende economie en de daardoor ontstane schaarste aan personeel en bouwmaterieel spelen hierbij een rol. Het aantal van 369 past binnen de bandbreedte van het streefprogramma uit de vastgestelde Woonvisie 2017-2021 om jaarlijks gemiddeld tussen de 360-440 woningen aan de woningvoorraad toe te voegen.

Het aantal bestaande koopwoningen dat van eigenaar wisselt, stijgt. Er is sprake van flinke prijsstijgingen op de Barneveldse woningmarkt. De aanschafprijs van woningen in de starterslening is daarom verhoogd. De schaarste aan betaalbare sociale huurwoningen is nog niet voorbij. Daarom zal in 2019 opnieuw voorgesteld worden om een Huisvestingsverordening vast te stellen, waarin ook de gewijzigde werkwijze rondom urgentie geregeld zal worden. In de gemeente is ook sprake van behoefte aan nieuwe flexibele woonvormen, met name voor de MBO-studenten, arbeidsmigranten, uitstroom beschermd wonen en in mindere mate voor statushouders en echtscheidingen.

Veiligheid

Het aantal woninginbraken is 2018 opnieuw gedaald. Er werd 114 keer ingebroken. Om woninginbraken en

diefstallen uit auto's tegen te gaan, is in de wijken Veller en Zuid-II een nieuwe mobiele camera ingezet. De meeste Barnevelders voelen zich relatief veilig in de eigen buurt, blijkt uit de Veiligheidsmonitor. Inwoners voelen zich het vaakst onveilig in de buurt van rondhangende jongeren. De eerste stappen zijn gezet om ook voor het buitengebied met een Keurmerk Veilig Wonen (KVO) te komen.

Bij (muziek) evenementen is een systeem geïntroduceerd om organisatoren te helpen zich aan de in de vergunning opgenomen maximale geluidsnormen te houden. Na de invoering hiervan, in juli 2018, zijn vanaf de betreffende locaties geen geluidklachten van omwonenden meer binnengekomen.

In de gemeente Barneveld werden in 2018 acht hennepkwekerijen en twee drugslabs aangetroffen en ontmanteld en vond één keer een dumping van drugsafval plaats. In 2017 was er nog sprake van vier hennepkwekerijen en één hennepdrogerij. De aanpak van drugscriminaliteit is dan ook één van de speerpunten in het integraal veiligheidsplan van de gemeente voor de komende vier jaar. Een ander speerpunt is ondermijning. Begin 2019 is de Algemene plaatselijke verordening (APV) gewijzigd, waardoor beter opgetreden kan worden tegen ondermijning door georganiseerde criminaliteit.

Klimaatadaptatie

Bij civiele projecten is afkoppelen en klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte inmiddels het uitgangspunt. Dit geldt voor de nieuwe wijk Bloemendal, maar ook voor de Van Zuilen van Nieveltpaan en De Glind. In oktober 2018 is gestart met het afkoppelen van regenwater bij woningen aan de Postweg en Ringlaan. In 2019 gaan we verder met het afkoppelen van De Glindhurst. Het was de bedoeling dat er in De Glind een waterzuiverende kas met nazuiverend waterpark komt. De eerste in Nederland. In De Glind wordt dit, bijna unaniem als een kans gezien, ook vanwege de recreatieve en educatieve betekenis. Dit project is echter voorlopig (financieel) niet haalbaar gebleken.

Verder is, binnen het samenwerkingsverband Platform Vallei & Eem, in 2018 vooral veel gedaan aan bewustwording en informatie vergaring. Er zijn klimaatateliers gehouden, om bewustwording te creëren, stresstesten gehouden, een klimaat-effectatlas opgesteld om kwetsbaarheden op het gebied van wateroverlast in stedelijk gebied, droogte en hitte in beeld te brengen. En er is een klimaatscan gehouden, waaruit blijkt dat klimaatadaptatie weliswaar inmiddels een plek heeft binnen alle organisaties, maar dat meer integrale aanpak wenselijk is en er meer gedaan moet worden aan bewustwording, ook onder bewoners.

Energie

In De Glind is ook een zonneproject uitgevoerd, waarvoor 600 panelen zijn geplaatst. Ook in andere kernen zijn initiatieven voor duurzame energie opgestart. Het energieverbruik in de gemeente per huishouden heeft zich in 2017 gestabiliseerd en ligt op het landelijk gemiddelde. Ook het gasverbruik is stabiel. De hoeveelheid opgewekte elektriciteit bij particulieren stijgt. De verwachting is dat er eind 2019 dubbel zoveel zonnepanelen in de gemeente liggen dan begin 2018.

De gemeentelijke organisatie gaat de doelstelling 2% energie besparen per jaar en 20% van de energie duurzaam opwekken halen. Barneveld is als tweede gemeente in Nederland gecertificeerd voor de CO2 prestatieladder.

Doel is dat de energievoorziening in 2050 in de gemeente energieneutraal is. Om dat te bereiken zal energie duurzaam opgewekt moeten worden. Hierbij moeten we denken aan warmtenetten, warmtepompen, zonnepanelen of windturbines. De gemeente wil het plaatsen van windturbines mogelijk maken. De eerste stap hiervoor, het in beeld brengen van de locaties die geschikt kunnen zijn voor windturbines, is in 2018 gezet.

Afval

In 2018 is een volledig kalenderjaar met het 'nieuwe afvalregime' gewerkt. Inwoners zijn inmiddels gewend aan de nieuwe inzamelrequentie, de nieuwe ophaaldagen en de (inmiddels vier) container(s) voor het huishoudelijk afval. In het voor- en najaar is een 'omruil' actie gehouden, zodat inwoners hun container bijvoorbeeld konden omruilen voor een kleinere of deze konden inleveren. Hier is veel gebruik van gemaakt. Het percentage restafval in 2018 bedroeg 29%; een daling van 3% ten opzichte van 2017. Ondanks deze verbetering is de doelstelling (maximaal 25% in 2020) derhalve nog niet gehaald. Daar komt bij dat de vergoedingen voor diverse deelfracties lager worden, terwijl de kosten voor het verwerken van restafval stijgen. In 2019 komen we met een evaluatie en herijking van het afvalbeleid.

Openbare ruimte

Hoewel er sprake is van een licht stijgende lijn van het kwaliteitsniveau van de wegen, is het ambitieniveau nog niet bereikt. Zeker de verhardingen in het Buitengebied vragen nog de nodige aandacht, evenals de fietspaden. Met onderhoudswerkzaamheden wordt zoveel mogelijk meegelift met rioleringswerkzaamheden of (door bewoners gewenste) verkeerskundige aanpassingen.

De begraafplaats De Plantage aan de Narcissenstraat in Barneveld raakt vol. Om in de toekomst in Barneveld te kunnen blijven begraven, is gestart met de planvorming voor het uitbreiden van de begraafplaats. Op de begraafplaatsen De Plantage in Barneveld en Diepenbosch in Voorthuizen komt een herinneringsmonument voor te vroeg geboren kinderen. Hiermee komt de gemeente tegemoet aan een behoefte in de samenleving. Naar verwachting kan het monument eind 2019 in gebruik worden genomen.

Er is een start gemaakt met het plan om de verlichting in de openbare ruimte onder de loop te nemen. Via verschillende workshops, schouwen en een online enquête voor inwoners worden uitgangspunten uitgewerkt die terug komen in het beleid dat in 2019 aan de raad zal worden voorgelegd. Ook de wijkplatforms en de Jongerenraad zijn hierbij betrokken.

Omdat openbaar groen ondermeer voor recreatieve mogelijkheden zorgt en in oude delen van Barneveld weinig (openbaar) groen te vinden is, wordt, in nauw overleg met de omwonenden, de Rozentuin opgeknapt. In overleg met betrokkenen is in 2018 ook een concept-wandelroute Rondje Barneveld ontwikkeld. Besluitvorming hierover vindt in de eerste helft van 2019 plaats.

De gemeente Barneveld zet zich in voor gevarieerde speelruimte die eerlijk verdeeld is over de wijken en dorpen. Om te zorgen dat kinderen vaker en langer buitenspelen richten we van 2017 tot en met 2021 de speelruimte opnieuw in. Dit doen we in nauw overleg met kinderen, jongeren en (direct) omwonenden. In 2018 zijn 17 plekken in De Koot, Oldenbarneveld, Rootselaar-Oost en de Staatsliedenwijk opnieuw ingericht.

Daarnaast is voor de speelruimte en spelkast aan de Slotstraat, samen met de buurt, een plan gemaakt. Tijdens een inloopavond eind 2018 konden kinderen, ouders en omwonenden hierop reageren. Er is massaal voor een kleine speelkast met daaromheen een buitenruimte die als speelruimte is ingericht, gekozen.

Luchtkwaliteit

Voor de aanpak van fijnstof, is een tweesporenaanpak gekozen. Aan de ene kant het (regionaal) invoeren van een zogenoemd interimbeleid. De totale uitstoot van fijnstof uit deze (nieuwe en bestaande) stallen over 2017 en 2018 is 30% lager dan zonder toepassing van dit beleid. Het andere spoor is een pilottraject waarbij versneld nieuwe technieken voor fijnstofreductie in stallen getest en vervolgens toegestaan kunnen worden. Het doel is om meer nieuwe emissiereducerende technieken te onderzoeken, naast fijnstof bij pluimveestallen, ook geur- en ammoniak en ook bij kalver- en geitenhouderijen.

De achtergrondconcentratie fijnstof wordt niet alleen door de pluimveesector veroorzaakt. Er komt veel fijnstof aanwaaien uit het buitenland en ook verkeer en industrie zijn relevante bronnen. Daarnaast is houtrook een relevante bron van fijnstof en andere schadelijke stoffen, met name in de dorpen. Om stookgedrag te beïnvloeden en overlast te verminderen, heeft de gemeente in 2018 stooktips onder de aandacht gebracht.

Regiodeal

Het kabinet zet in op nauwe samenwerking met de regio's ten behoeve van de brede welvaart in Nederland. Daartoe heeft de regering regio's in 2018 opgeroepen om voorstellen in te dienen voor een Regiodeal, waarin het aanpakken van regionale opgaven centraal staat in relatie tot vraagstukken van nationaal belang. Het voorstel van Regio Foodvalley is één van de twaalf voorstellen die zijn geselecteerd uit 88 ingediende plannen. Een flink aantal partijen heeft de handen ineen geslagen voor de regionale inzet voor de Regiodeal, waarvan een aantal partijen het op zich hebben genomen om hun handtekening te zetten onder het in augustus 2018 ingediende voorstel: Regio Foodvalley, provincie Gelderland, provincie Utrecht, Wageningen University & Research, Universiteit Utrecht, LTO Gelderse Vallei en VNO-NCW Midden. In november 2018 werd bekend dat het kabinet via de Regiodeal 20 miljoen euro wil investeren in Foodvalley om samen met alle partners in de regio te werken aan de ambities voor een gezond en duurzaam voedselsysteem voor iedereen. De Regiodeal wordt de komende maanden verder uitgewerkt en geeft een enorme impuls aan de volgende ontwikkelingen:

Spoor 1: Transitie naar een gezond en circulair voedselsysteem versnellen door innovaties in landbouw en veehouderij beschikbaar te maken.

Spoor 2: Een omgeving creëren die meer mensen uitnodigt tot het eten van gezond voedsel en voeding een belangrijke plek geven in de gezondheidszorg.

Spoor 3: In mainport Foodvalley wetenschap, praktijkonderwijs, starters en bestaande bedrijven samenbrengen om innovaties toe te passen, kennis te delen en te verwaarden.

Naar verwachting wordt de Regiodeal vlak voor de zomer van 2019 bekrachtigd in een overeenkomst met het Rijk.

Manifest van Salentein

De agrarische sector in Regio Foodvalley staat onder druk. Om de sector te versterken hebben verschillende partners uit de agri- en foodketen, kennisinstellingen en overheden februari 2017 de krachten gebundeld in het

Manifest van Salentein. Daarin hebben de betrokken partijen op vier punten omschreven hoe de agrarische sector in Regio Foodvalley kan worden versterkt: Ondernemerschap en innovatie, Ruimte om te ondernemen, Imago en transparantie en Coaching en training. Na de voortvarende start op Landgoed Salentein, veroorzaakte de fipronilcrisis een onaangename onderbreking in de voortgang van de plannen. Toch is er inmiddels veel gebeurd. Coachingstrajecten, waarin een onafhankelijke coach boeren ondersteunt in het maken van strategische keuzes, lopen en de 2^e tranche van deze trajecten is voorbereid. De Praktijkschool voor Verbindend Ondernemen, waarin boeren zichzelf en hun bedrijf kunnen ontwikkelen in verbinding met de samenleving, is opgestart. De Masterclass Korte ketens en de cursus Duurzaam bodembeheer zijn gestart. Een Platform Educatie, waarin bedrijven die groepen ontvangen en laten zien waar ons voedsel vandaan komt, gecertificeerd worden, wordt opgezet. Met Vallei Boert Bewust presenteren agrariërs zich naar buiten. Daarnaast is in 2018 een kwartiermakersteam aan de slag geweest met een verbindende ronde langs een groot deel van de partners om te verzamelen wat er gebeurt en wat de plannen en wensen zijn. Dit team heeft ook een advies opgesteld voor een netwerkorganisatie om gezamenlijk te borgen dat daadkrachtig samengewerkt kan worden aan concrete projecten voor een toekomstbestendige en duurzame agrarische sector. In 2019 wordt deze organisatie opgericht, afgestemd met de uitvoeringorganisatie voor "spoor 1" van de Regiodeal.

Menukaart

In 2018 is de Menukaart regio FoodValley vastgesteld. Hiermee wordt ruimte geboden aan ontwikkeling en tegelijk de vitaliteit en omgevingskwaliteit van het buitengebied versterkt. Uitbreiding van (agrarische) bedrijven wordt gecombineerd met een maatschappelijke investering op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, milieu, dierenwelzijn en/of gezondheid en vindt in overleg met de ondernemer, de buurt en de gemeente plaats en sluit daarmee goed aan bij het gedachtegoed van de aanstaande Omgevingswet.

Voorzieningen

Barneveld groeit en daarmee ook de behoefte aan het aantal voorzieningen. In 2018 is basisschool Koningin Julianaschool verplaatst naar het sportpark Oosterbos. Daar zijn twee hockeyvelden, twee korfbalvelden en een natuurgrasveld vervangen. De bouw van het clubhuis annex kleedruimten van de MHCB vindt in de loop van 2019 plaats.

Voor de Ds Fraanjeschool de Vesting is beslist dat de vervangende nieuwbouw op de plek van de voormalige Eben-Haëzerschool plaatsvindt, naast het parkeerterrein van het Schaffelaartheater.

In 2018 is besloten dat in Veller zowel een school voor PCO Gelderse Vallei als de stichting hervormde scholen de Drieslag komt, evenals een gymzaal.

En voor basisschool de Hoeksteen is besloten dat nieuwbouw bij de Wikselaarseweg plaats zal vinden, naast het nieuwe dorpshuis.

Mede dankzij een eigen bijdrage van de schoolbesturen wordt er steeds BENG (Bijna Energie Neutraal) en gasloos gebouwd en gestreefd naar NOM (Nul op de Meter).

SDVB heeft in maart 2018 het nieuwe clubgebouw in gebruik genomen, nadat in 2017 de bij dit gebouw behorende 8 (gemeentelijke) kleedruimten al in gebruik waren genomen. Een natuurgras voetbalveld is vervangen door een kunstgrasveld. De trainingscapaciteit bij SDVB is hiermee aanzienlijk verhoogd. Bij VVOP is een natuurgrasveld vervangen door een kunstgras voetbalveld. Bij voetbalvereniging Stroe is het nieuwe clubgebouw in gebruik genomen. Dit gebouw is geheel in zelfwerkzaamheid door leden van de vereniging in een tijdsbestek van 3 jaar gebouwd. De dam- en schaakvereniging (BDSV) heeft in 2018 (tijdelijk) onderdak gevonden in het Pluimveemuseum. Het nieuwe Masterplan Buitensport 2018-2028 is vastgesteld. Onderzoek naar een atletiekbaan en een skeelerbaan, in samenwerking met de Meerwaarde, en een nieuwe locatie voor de Flying Bikes vindt in 2019 plaats.

In Garderen en in Voorthuizen komt een nieuw dorpshuis. In Garderen vormen het dorpshuis en de sportzaal één gebouw. Het multifunctionele gebouw in Voorthuizen moet ruimte bieden aan onder meer de bibliotheek, de muziekschool, verschillende kegelclubs, sportverenigingen en scholen. De plannen hiervoor zijn met een intensief participatietraject tot stand gekomen en worden ook met nauwe betrokkenheid van betrokkenen uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Doel

De Woonvisie biedt een integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2017-2021, met een doorkijk naar 2030. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het Rijks- en EU-beleid als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley. Het in de Woonvisie opgenomen uitvoeringsprogramma geeft de agenda / prioritering voor de komende jaren aan.

Verantwoording

Minimaal jaarlijks rapporteren wij hoe de nieuwbouw zich kwantitatief en kwalitatief ontwikkelt, welke maatregelen worden genomen om de markt optimaal te laten functioneren en hoe de bestaande (koop)woningmarkt op deze nieuwbouw maatregelen reageert. Ook wordt vooruitgekeken naar wat er in de volgende jaren staat te gebeuren op het gebied van wonen. Doel hiervan is om het planaanbod beter af te stemmen op de opnamecapaciteit in de gemeente en voldoende kansen voor verschillende doelgroepen op de lokale woningmarkt te genereren. Door in de verschillende kernen voldoende en gedifferentieerde woningbouwprojecten aan te bieden, kan worden voldaan aan de doelstelling om inwoners van Barneveld en huishoudens die hier vanwege een maatschappelijke of economische binding wensen te wonen, ook daadwerkelijk te huisvesten.

Uit de 9e rapportage faseren en doseren bleek dat Barneveld in 2018 in een normaal tempo groeit. In 2018 hebben er 369 nieuwbouwopleveringen plaatsgevonden. Een toevoeging van 1,8% aan de woningvoorraad. Dit is weliswaar minder dan de eerder voorspelde 500 woningen, maar nog steeds een bovengemiddelde prestatie, zeker afgezet tegen de landelijke woningbouwproductiecijfers. Dat er minder woningen zijn opgeleverd dan voorspeld heeft onder andere te maken met schaarste aan personeel in de bouwsector en bouwmaterieel alsook de sterke prijsontwikkeling van arbeid en grondstoffen. Niet alleen Barneveld heeft hiermee te kampen, maar dit geldt voor heel Nederland.

We zien een stijging van het aantal bestaande koopwoningen dat van eigenaar wisselt. Daarbij signaleren we dat er, ten opzichte van enkele jaren geleden, relatief meer half vrijstaande en vrijstaande woningen worden verkocht alsook meer hoekwoningen en het aandeel van de tussenwoningen wat afneemt. De relatief gunstige rentestand en de sterk verbeterde economische situatie maakt de belangstelling van vooral doorstromers voor deze meer luxere/grotere woonproducten groter. De kopers van de bestaande koopwoningen komen voor circa 62% uit Barneveld zelf (bron: NVM Barneveld). De oververhitting op de woningmarkt is ook uit de prijsstijgingen op de Barneveldse woningmarkt af te lezen. Als gevolg van deze prijsontwikkelingen is de aanschafprijs van de woningen in de Verordening startersleningen aangepast van € 230.000 naar € 260.000. Ook het te lenen bedrag is verhoogd naar € 30.000.

Om te beoordelen of voor de periode 2019-2023 opnieuw een Huisvestingsverordening wenselijk is, is het van belang om te weten of er nog steeds sprake van schaarste is en te beoordelen welke volkshuisvestelijke prestaties in het tijdvak 2015 t/m 2018 in gemeente zijn geleverd om deze schaarste terug te dringen. Dit schaarsteonderzoek is, namens de regiogemeenten van Foodvalley, die ook een verordening hebben opgesteld, uitgevoerd. De resultaten komen in maart 2019 ter kennisname naar de raad. Uit dit onderzoek blijkt dat de schaarste aan betaalbare sociale huurwoningen nog niet voorbij is en een geactualiseerde huisvestingsverordening voor de periode 2019-2023 voor de hand ligt. De raad zal bij de inhoud van de aan te passen verordening worden betrokken en de bedoeling is dat met ingang van juli 2019 de geactualiseerde verordening door de raad wordt vastgesteld. De verordening zal eveneens in regionaal verband worden afgestemd, met uiteraard ruimte voor lokaal maatwerk.

In 2018 is een pilot gehouden om de werkwijze rondom urgentie om te vormen: om één route voor urgentie te maken en hierbij ook multidisciplinair samen te werken. Hieruit blijkt dat de werkwijze definitief gewijzigd zal worden. De wijzigingen die hiervoor nodig zijn zullen worden meegenomen in de aanpassingen van de Huisvestingsverordening, in de eerste helft van 2019.

Een goede samenwerking en inrichting van het woon- en leefklimaat voor mensen met een verminderde zelfredzaamheid is voor de gemeente alsook voor de verschillende betrokken partijen op het gebied van wonen, zorg en welzijn, een belangrijk aspect. Samen met de andere partners moet daarom steeds gezocht worden naar het optimale pakket aan wonen met zorg of ondersteuning en diensten; met een goede spreiding over de gemeente. Uitgangspunt voor dit project is het zo zelfstandig mogelijk (blijven) wonen voor volwassen inwoners van de gemeente Barneveld met een beperkte zelfredzaamheid. In 2014 en 2015 is in het kader van extramuralisering en decentralisering onderzoek gedaan naar de vraag-aanbodverhoudingen op het gebied van wonen, zorg en welzijn voor wat betreft de doelgroepen ouderen, mensen met een verstandelijke beperking en geestelijke gezondheidszorg. In 2018 is deze 'foto' geactualiseerd. Uit de notitie 'Samen voor wonen, zorg en welzijn' blijkt dat de belangrijkste opgave in relatie tot de demografische ontwikkelingen in Barneveld besloten ligt in het faciliteren van vormen van verzorgd wonen (intramuraal) en het creëren van meer voor ouderen en voor

mensen met een beperking geschikte reguliere woningen. Dit kan zowel middels nieuwbouw maar ook door veranderingen en aanpassingen in het bestaande zorg- en woonvastgoed.

Uit de rapportage 'Doelgroepen en kansen voor Flexwonen' blijkt dat de gemeente in regionaal verband aan een pilotstudie naar de vraag en kansen voor flexibele woonvormen heeft meegedaan. Flexibele woonvormen zijn bedoeld om een flexibele schil te creëren rondom de reguliere woningvoorraad, waarmee groepen die met spoed (en vaak tijdelijk) op zoek zijn naar betaalbaar onderdak kunnen worden bediend. De conclusie is dat de behoefte aan nieuwe flexibele woonvormen zich in Barneveld met name voordoet voor de doelgroepen MBO-studenten, arbeidsmigranten, mensen die uitstromen uit beschermd wonen en in mindere mate voor statushouders en mensen die woonruimte zoeken in verband met echtscheiding. De gemeente heeft besloten niet mee te doen aan een vervolgfase waarin gemeenten gezamenlijk een aantal concrete mogelijkheden/locaties te bekijken om vormen van flexwonen te realiseren. De gemeente pakt dit zelf actief op (ook in samenwerking met partijen als Woningstichting Barneveld en de Aeres groep) en zal in 2019 nog met een aantal concrete voorstellen komen.

Tussen Woningstichting Barneveld, Huurdersvereniging Barneveld en gemeente Barneveld is de Prestatieovereenkomst Wonen 2019-2023 gesloten. Hierin staan vier thema's centraal te weten:

- betaalbaar wonen,
- voldoende geschikte sociale huurwoningen,
- duurzaamheid met kwaliteit en
- prettig en veilig wonen met elkaar.

Met betrekking tot verduurzaming van de woningvoorraad, is afgesproken dat de Woningstichting Barneveld jaarlijks bij gemiddeld 105 huurwoningen een verbetering van drie labelstappen doorvoert. Verder werkt de woningstichting mee aan het project 'Wijk van de toekomst'.

De gemeente had in 2018 een taakstelling om in totaal 79 statushouders te huisvesten (1e helft 2018 43 personen, 2e helft 2018 36 personen). Samen met de Woningstichting Barneveld, Vluchtelingenwerk Barneveld en andere betrokken vastgoed- en particuliere partijen is er op ingezet om deze taakstelling te realiseren. Op 1 juli 2018 hadden wij de taakstelling voor de eerste helft van 2018 gerealiseerd met een voorsprong van plus twee. Voor de tweede helft van 2018 moeten er per begin 2019 nog 15 vergunninghouders gehuisvest worden. Deze achterstand is onder andere te verklaren door het aantal grote gezinnen (van plusminus zeven personen) die aan de gemeente Barneveld gekoppeld zijn door gezinshereniging. In het eerste kwartaal van 2019 komen woningen beschikbaar waardoor we de taakstelling kunnen realiseren. De taakstelling voor de eerste helft van 2019 is vastgesteld op 27 personen.

312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt Veller 2

Doel

Het bouwen van circa 850 woningen op basis van een marktconform programma, met mogelijk maken bijbehorende maatschappelijke voorzieningen (een scholenlocatie).

Verantwoording

In Veller II zijn in 2018 zo'n 130 woningen opgeleverd. Nog circa 100 woningen zijn in uitvoering in de clusters I (Gildensteyn) en H (Vellerse Poort).

In cluster F is de woningbouw inclusief de 9 woningen naast de scholenlocatie gerealiseerd. Cluster J is nagenoeg afgerond, slechts enkele marginale groenwerkzaamheden naast het fietspad moeten nog gebeuren.

In cluster I is de woningbouw en het woonrijp maken in volle gang. Nog slechts circa 30 van de 148 woningen moeten nog opgeleverd worden.

Het bouwrijp maken van cluster H is afgerond. De grondtransactie met Veller bv is gebeurd. De bouw van de woningen van de eerste fase is gestart in 2018. In 2019 volgt de tweede fase. Van de 8 gemeentelijke kavels zijn er 4 verkocht en zijn de woningen in aanbouw.

De grote brug over de Hoenderlaan, de kleine brug over de Barneveldse Beek plus het aanbrengen van de leuningen langs de brug in de Hoenderlaan, zijn eind 2018 uitgevoerd.

Speerpunt De Burgt 2

Doel

Het realiseren van woningbouw binnen de resterende deelgebieden binnen De Burgt.

Verantwoording

In 2018 zijn er in Eilanden Oost 70 woningen opgeleverd

Als gevolg van overleg van CV de Burgt met de grondeigenaren is de totstandkoming van het bestemmingsplan Woudse Erven met een jaar vertraagd. Dit is nu geagendeerd voor eind 2019.

De jaarrekening 2017 van GBO BV laat een negatief resultaat zien van € 52.000. Dit betekent dat de voorziening voor de Burgt is verhoogd met dit bedrag, ten laste van de incidentele begrotingsruimte.

Speerpunt Holzenbosch**Doel**

De toekomstige woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) voorziet in 368 woningen met een voorzieningenstrook.

Verantwoording

In 2018 is gestart met de bouw van ca. 112 woningen in drie clusters. Daarnaast zijn de woningen in de volgende clusters in verkoop gegaan. De pannenkoekenboerderij in de voorzieningenstrook is in aanbouw en zal voorjaar 2019 worden opgeleverd.

In het vierde kwartaal zijn 39 projectmatige woningen in cluster 1 opgeleverd. Vanaf begin 2019 zal worden gestart met het woonrijpmaken van delen van cluster 1.

Speerpunt Bloemendal**Doel**

Het bouwen van circa 1500 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.

Verantwoording

In de periode 2020-2030 wordt de nieuwe woonwijk Bloemendal gerealiseerd, met zo'n 1.500 woningen. Dit wordt een groene, duurzame wijk waarbij toekomstige bewoners én omwonenden actief kunnen meedenken en meepraten over de opzet van de wijk.

Het woningbouwprogramma zal gefaseerd op de markt worden gebracht. Het voorontwerp van bestemmingsplan "Bloemendal I" heeft eind 2018 twee weken ter inzage gelegen. Voorafgaand hieraan deze periode vond een inloopbijeenkomst plaats om belangstellenden te informeren. Fase I betreft het eerste deelgebied en voorziet in de bouw van circa 415 woningen die in de periode 2020 tot en met 2022 zullen worden gerealiseerd. Van dit aantal is 35 % in de goedkope categorie, 32 % in de middeldure categorie en 33 % in de dure categorie geprogrammeerd. Daarin begrepen is een aantal intramurale verpleegplaatsen als onderdeel van een grotere ontwikkeling ten behoeve van ouderen.

Om invulling te geven aan het thema duurzaamheid op het vlak van zowel ruimte, de sociale context en techniek is met het Masterplan Barneveld-Noord een duurzaamheidsvisie vastgesteld. Een belangrijk aandachtspunt hierin is energie. Met de nieuwe woonwijk moet ten minste invulling worden gegeven aan de Energievisie die in 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld. Eén van de beslispunten ten aanzien van duurzaamheid voor Bloemendal is de warmtevoorziening. De gemeente heeft, vooruitlopend op de "Verkenning aardgasvrij Barneveld", de verschillende systemen voor de warmtevoorziening (volledig elektrisch, warmtenet en duurzaam waterstof) van Bloemendal laten vergelijken. Hieruit blijkt dat volledig elektrische oplossingen, waaronder (industriële) warmte pompen en vormen van elektrische verwarming, als warmtevoorziening voor fase A1 de voorkeur heeft. De verwachting is ook dat de woningeigenaar op de lange termijn hiermee goedkoper uit is.

Speerpunt Kootwijkerbroek-Oost**Doel**

Ontwikkeling van een woonwijk (circa 125 woningen) op basis van een marktconform programma aan de oostzijde van Kootwijkerbroek

Verantwoording

In mei 2018 heeft Plaatselijk Belang Kootwijkerbroek de naam voor de nieuwe wijk bekend gemaakt: 'Oostbroek'. Deze wijk is de eerstvolgende uitbreiding van Kootwijkerbroek, in het nu nog agrarische gebied tussen de Essenerweg, Bersebastraat en Kerkweg, ongeveer zes hectare groot.

De ontwikkeling van deze nieuwe wijk heeft vertraging opgelopen. Ondermeer het regelen van een goede noordelijke ontsluiting van de nieuwe wijk duurde langer dan gepland. De nieuwe wijk wordt aan de zuidkant ontsloten via de Kerkweg en de Essenerweg, maar aan de noordkant is ook een ontsluitingsroute via de Kerkweg noodzakelijk. Dit deel van de Kerkweg is in particuliere eigendom, zodat overlegd moet worden met de eigenaren van deze weg. Daarnaast vergt een zorgvuldige inpassing van de wijk in verband met hindercontouren van aangrenzende percelen meer onderzoek.

De planning is dat het inspraakplan voor deze wijk vanaf eind maart/begin april 2019 ter inzage wordt gelegd. De bedoeling is dat het bestemmingsplan omstreeks de zomer door de raad wordt vastgesteld.

Oostbroek wordt in drie fasen ontwikkeld. De bouw van de eerste veertig woningen start eind 2020, fase twee volgt in 2021 en fase drie in 2022, zo is nu de planning.

Speerpunt Wikselaarseweg Voorthuizen**Doel**

Ontwikkeling nieuwe woonwijk "Wikselaarse Eng" met als doel een inhaalslag voor sociale woningbouw te realiseren. Het woningbouwplan omvat maximaal 160 woningen met een substantieel aandeel goedkope woningen om te voorzien in de huisvesting van verschillende doelgroepen. Ontwikkeling nieuwe woonwijk met als doel een inhaalslag voor sociale woningbouw te realiseren.

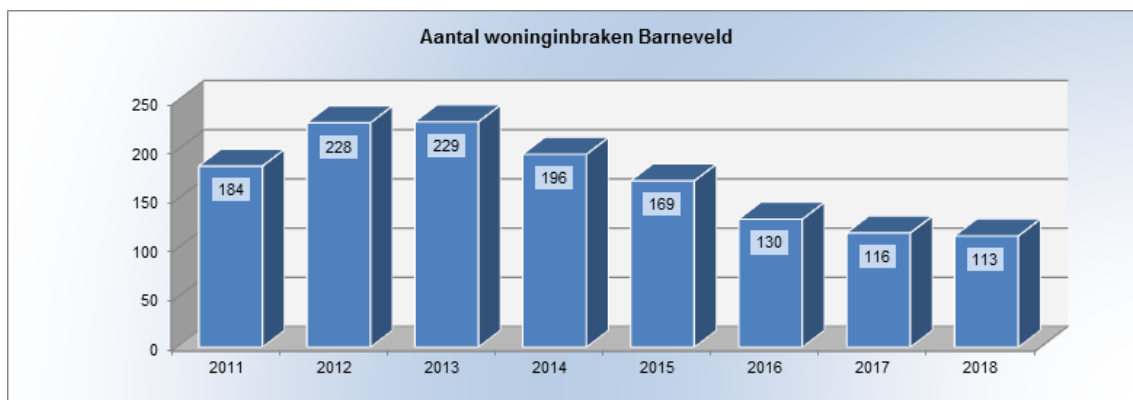
Verantwoording

Het bouwrijpmaken van het plangebied is halverwege 2018 gestart. Vanaf oktober is gestart met de bouw van de woningen in fase 1, te weten 32 goedkope koopwoningen en 53 huurwoningen. Alle woningen worden aardgasloos gebouwd.

De archeologische werkzaamheden naar de vondsten, die onverwachts tijdens het bouwrijpmaken zijn aangetroffen in een ander deel van het plangebied, zijn grotendeels afgerond vooruitlopend op de bouw van de woningen in fase 2 (71 woningen).

Tegen de omgevingsvergunning voor de kap van de bomen langs de Wikselaarseweg zijn geen bezwaren ingediend. Dit dankzij intensief overleg met de omwonenden over de nieuwe groenstructuur. In overleg en na onderzoek, waarbij de conditie en toekomstige leefomstandigheden van de bomen onder de loep zijn genomen, is besloten dat een aantal bomen langs de westzijde van de Wikselaarse Eng toch behouden kon worden. De bomenrij aan de zuidzijde van de Wikselaarseweg moest wel weg. De grond in het plangebied moet namelijk worden opgehoogd en de bomen die daar stonden hadden geen overlevingskansen. De bomen zijn inmiddels verwijderd, zodat dit deel bouwrijp kan worden gemaakt en ingevuld kan worden met de nieuwe (wadi)groenstructuur, die in nauw overleg met de omwonenden is bepaald.

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving**321. Veiligheid****Woninginbraken**

Speerpunt Woninginbraken

Doel

1. Daling van het aantal woninginbraken met 5% in de periode 2015-2018 naar maximaal 160 woninginbraken in 2018, versneld te realiseren door gezamenlijke, integrale aanpak van alle veiligheidspartners.
2. De verbeterde veiligheid moet ook als zodanig worden ervaren door de bewoners in de gemeente Barneveld. Dit betekent dat de kans op slachtofferschap vermogensdelicten (waaronder woninginbraak) in 2018 maximaal 9 % bedraagt. (bron: veiligheidsmonitor 2017).

Verantwoording

De doelstelling uit het Integraal Veiligheidsplan 2015-2018 (een jaarlijkse daling van 5% ten opzichte van 2014) is behaald; in 2018 bedroeg het aantal woninginbraken 113. Toch is iedere woninginbraak er één teveel en heeft een enorme impact op het slachtoffer. Het voorkomen van woninginbraken blijft dan ook een belangrijke prioriteit.

Uit de medio 2018 verschenen Veiligheidsmonitor blijkt dat negen op de tien Barnevelders zich relatief veilig voelen in de eigen buurt. De kans om slachtoffer te worden van vermogensdelicten (woninginbraak, autokraak, zakkenrollerij etc.) is in 2017 verder gedaald naar 6%. In 2013 was dit nog 9% (bron veiligheidsmonitor 2014). Die eigen buurt en de kwaliteit van de woonomgeving is er de afgelopen jaren vaak ook op vooruit gegaan.

Met een gemiddeld rapportcijfer van 7,6 vinden Barnevelders zich best veilig in hun buurt, maar er zijn ook momenten dat inwoners zich niet veilig voelen. Ongeveer 28 procent voelt zich wel eens onveilig, 1 procent voelt zich vaak onveilig. Het vaakst voelen inwoners zich onveilig in de buurt van rondhangende jongeren. Als inwoners de kans in moeten schatten komend jaar slachtoffer te worden van een delict, wordt woninginbraak het vaakst genoemd, gevolgd door zakkenrollerij. Barnevelders laten dan ook vaker dan gemiddeld het licht branden als ze niet thuis zijn. In het aanbrengen van extra veiligheidssloten op de voordeur lopen ze echter juist weer achter, vergeleken met regionale en landelijke cijfers. Vergeleken met vier jaar geleden hebben volgens de monitor opvallend meer Barnevelders inmiddels een alarminstallatie (nu 15 procent van de inwoners, was 12 procent). Goede buitenverlichting en extra veiligheidssloten blijven echter nog achter. In de landelijke veiligheidsweek in oktober is, samen met veiligheidspartners, buurtwachten en whatsappgroepen, extra aandacht besteed aan het voorkomen van woninginbraken.

Barnevelders zijn waakzaam, valt verder terug te lezen in de veiligheidsmonitor. Driekwart van alle inwoners geeft aan zich medeverantwoordelijk te voelen voor de veiligheid in eigen buurt. Eén op de drie inwoners is actief deelnemer in een buurtapp. Daarnaast maken veel inwoners melding van verdachte situaties. Ruim vier op de tien inwoners hebben het afgelopen jaar iets verdachts gezien of meegemaakt, bijvoorbeeld personen die zich verdacht gedroegen of verdachte voertuigen.

Overlast in de woon- en leefomgeving

Speerpunt Overlast in de woon- en leefomgeving

Doel

1. Een goede balans tussen aantrekkelijke uitgaansgelegenheden en een minimale mate van overlast voor omwonenden.
2. Gezellige, maar ook veilige en beheersbare evenementen.

Verantwoording

Ook de agrarische sector heeft de nodige problemen als het gaat om veiligheid en criminaliteit in het buitengebied. Agrarische ondernemers kunnen binnen de eigen onderneming geholpen worden met advies en subsidie op eventuele maatregelen. Vervolgstep is een meer regionale aanpak waarbij onderling en met andere lokale partijen, zoals gemeenten, politie, brandweer, bewoners, agrariërs, omgevingsdienst, natuur en landschapsbeheerders, wordt samengewerkt. In maart 2018 is hiervoor een startbijeenkomst Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor het buitengebied van Barneveld gehouden. Er zijn doelstellingen vastgesteld om de veiligheidssituaties in het buitengebied te verbeteren. De samenwerking is vastgelegd door ondertekening van een convenant.

Medio 2018 is een nieuwe mobiele camera ingezet in de wijken Veller en Zuid-III als preventiemiddel tegen diefstallen uit auto's en woninginbraken op grond van artikel 151 c van de Gemeentewet. Dit in goed overleg met het wijkplatform en de buurtpreventie.

In 2017 is gestart met de herinrichting van het horecaplein in Barneveld (fietsenstallingen, hekwerken, verzinkbaar urinoir). Alle vrijdag- en zaterdagavonden is boa toezicht aanwezig. De herinrichting is begin 2018 gerealiseerd. Medio 2019 wordt met omwonenden en horecaondernemers bekeken of de genomen maatregelen voldoende zijn.

Evenementen kunnen voor overlast kunnen zorgen. Met name met betrekking tot geluid. Op de locaties in de gemeente waar regelmatig evenementen worden gehouden, waarbij versterkte muziek ten gehore wordt gebracht, is een systeem geïntroduceerd om organisatoren te helpen zich aan de in de vergunning opgenomen maximale geluidsnormen te houden. Het systeem is geplaatst op het Bunckmanplein in Voorthuizen en het Theaterplein in Barneveld. Na de invoering van dit systeem, in juli 2018, zijn er vanaf beide locaties geen geluidklachten van omwonenden meer binnengekomen.

Ook vuurwerk kan (geluids)overlast geven. Eind 2017 is een proef gehouden waarbij digitale waarschuwingsapparatuur is ingezet om geluid van vuurwerk te detecteren en direct te melden. Dit had niet het gewenste resultaat. De dagen voorafgaande aan de jaarwisseling kwamen zoveel geluidsmeldingen direct binnen, dat dit geen meerwaarde opleverde. Het gebied rondom vakantiepark De Berkenhorst in Kootwijk is eind 2018 aangewezen als vuurwerkvrije zone.

De uitgestoten fijnstof - veroorzaakt door vuurwerk - bleef in Barneveld gedurende de avond en nacht uren langer hangen dan in de rest van Nederland. Dat blijkt uit gegevens van luftdaten.info, een initiatief van mensen met particuliere fijnstofsensoren. Dit wordt ondersteund door het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Zij concluderen dat de hoogste gemiddelde pieken in Barneveld voorkomen. Reden om de komende maanden hierover in gesprek te gaan met de verenigingen van Plaatselijk Belang en de Wijkplatforms in onze gemeente.

In december 2018 hebben de gemeente, Politie Regionale Eenheid Oost-Nederland, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), Elan Barneveld/Bemoeizorg Barneveld, GGZ Centraal, Woningstichting Barneveld en Huisartsenpost Eemland het 'Convenant Sluitende Aanpak Personen met Verward Gedrag' ondertekend. In de aanpak wordt een brede definitie van verwardheid gehanteerd. Het gaat hierbij om mensen die eenmalig of chronisch de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Met een integrale en sluitende aanpak streven de partners naar een doorlopende zorgketen, die 24/7 (dus ook in crisissituaties) zo dicht mogelijk in de eigen omgeving beschikbaar is, voor personen met verward gedrag. Bovendien wordt het sociale netwerk van personen met verward gedrag zoveel mogelijk betrokken bij het oplossen van problemen. In het nazorgtraject is nadrukkelijk aandacht voor de betrokkenen en de directe omgeving. De samenwerking heeft ook als doel om preventieve activiteiten te ontwikkelen ter voorkoming van escalaties en meldingen. Uiteindelijk moet de aanpak het aantal meldingen van personen met verward gedrag stabiliseren en op de lange termijn terugbrengen.

Aanpak drank- en drugsgebruik en daarmee samenhangende overlast

Speerpunt Aanpak drank- en drugsgebruik en daarmee samenhangende overlast

Doel

1. Daling van 5% per jaar van het aantal overlastmeldingen alcohol/drugs voor de periode 2015/2018.
2. Een daling van minimaal 20 % van de overlastbeleving die bewoners ervaren in hun eigen buurt (Bron: veiligheidsmonitor 2017)
3. Vermindering van het aantal illegale hennepkwekerijen door versterkte inspanning bij de opsporing door de politie en de bestuurlijke aanpak van de gemeente.

Verantwoording

In de gemeente Barneveld werden afgelopen jaar acht hennepkwekerijen en twee drugslabs aangetroffen en ontmanteld en vond één keer een dumping van drugsafval plaats. In 2017 was er nog sprake van vier hennepkwekerijen en één hennepdrogerij. De aanpak van drugscriminaliteit is één van de speerpunten in het integraal veiligheidsplan van de gemeente voor de komende vier jaar.

In 2018 heeft de Jongerenraad een initiatiefvoorstel ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) terug te dringen. De raad heeft het college vervolgens opgedragen om de acties zoals toegelicht in het initiatiefvoorstel van de Jongerenraad verder uit te werken in een actieplan en waar nodig in regelgeving. In nauwe samenwerking met ondermeer de Jongerenraad is het Actieplan Terugdringen alcoholgebruik in het verkeer opgesteld. In januari heeft de raad besloten in 2019 sterk in te zetten op bewustwording van de inwoners in relatie tot het gebruik van verdovende middelen, zowel alcohol als drugs, in het verkeer in de vorm van een grootschalige bewustwordingscampagne die gericht is op alle inwoners van Barneveld. Deze campagne wordt gecoördineerd door FrisValley.

In januari 2019 is de Algemene plaatselijke verordening (APV) gewijzigd. Door het opnemen van een ondermijningsartikel kan beter opgetreden worden tegen ondermijning door georganiseerde criminaliteit. Dit artikel maakt het mogelijk om een voor publiek openstaand gebouw te sluiten wanneer criminele activiteiten worden aangetroffen. Door een andere wijziging is het voor horecabedrijven verboden om bijeenkomsten van zogeheten Outlaw Motor Gangs plaats te laten vinden.

In samenwerking met Koninklijke horeca Nederland en politie is een collectieve horecaontzegging ingevoerd. De gemeente en de Koninklijke Horeca Nederland (KHN) vinden het belangrijk dat uitgaan in Barneveld veilig is. Om dit extra te kunnen ondersteunen is in onderling overleg gesproken over de invoering van Collectieve Horeca Ontzeggingen. De invoering hiervan kan uiteraard niet zonder de steun en inzet van de horecaondernemers. Voor de toepassing van deze ontzeggingen is afgelopen jaar tijdens de horecaoverleggen draagvlak gecreëerd bij de horecaondernemers. Helaas is dit nog niet ingevoerd, vanwege de invoering van de privacywet in 2018. Ook voor de invoering van de collectieve horecaontzeggingen hebben we immers met persoonlijke gegevens van individuen te maken. De autoriteit persoonsgegevens moet een nieuw protocol goedkeuren om als gemeente en horeca met collectieve horecaontzeggingen te kunnen starten. Zodra er goedkeuring is zal gemeente tezamen met KHN gelijk aan de slag gaan om zo vlot mogelijk van start te kunnen gaan.

In de veiligheidsmonitor 2017 is ervaren overlast gespecificeerd; fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast. Fysieke verloedering nam ten opzichte van de Veiligheidsmonitor 2013 af met 4% (van 15% naar 11%), Sociale overlast nam af met 1 procent (van 6% naar 5 %) en Verkeersoverlast nam af met 2% (van 28% naar 26%).

322 Groen**Speerpunt Duurzame groenstructuur****Doel**

Een robuuste en herkenbare groenstructuur in de gemeente Barneveld en in de afzonderlijke kernen

Verantwoording

Groen verbindt het dorp met het landschap, begeleidt de wegenstructuur, vergroot de biodiversiteit en zorgt voor recreatieve mogelijkheden. Het in 2011 vastgestelde Groenstructuurplan integreert de diverse groenaspecten (landschap, water, ecologie, beheer enz.) en maakt de onderlinge samenhang zichtbaar. Het houdt tevens rekening met de ontwikkelingen op andere beleidsterreinen, zoals ruimte, verkeer en milieu, waarmee het de basis is voor integrale oplossingen en verbetervoorstellen. Omdat groen bijna altijd deel uitmaakt van grote verbetervoorstellen wordt door een combinatie van reconstructie en uitvoeren van verbetervoorstellen werk met werk gemaakt.

Vanwege achterstallig onderhoud, door veel last van onkruid (zevenblad) is het idee geboren om de rozentuin opnieuw vorm te geven. De rozentuin is een klein parkje met een zeer klassieke inrichting, passend bij de oude Amersfoortsestraat. In de oude delen van Barneveld is weinig openbaar groen te vinden, waardoor dit groen zeer waardevol is. De tuin is waardevol door de grote verscheidenheid aan beplantingen en bijzondere inrichting, waardoor deze plek ook een verblijfsruimte vormt. De gemeente wil bij de herinrichting zoveel mogelijk aansluiten bij de wensen van de buurt. Daarom zijn er in 2018 twee bijeenkomsten met omwonenden geweest. Daaruit is gebleken dat de voorkeur van de aanwonenden uitgaat naar een klassiek ontwerp met hagen en rozenstruiken, geïnspireerd op de huidige inrichting. Het is de bedoeling om in het eerste kwartaal van 2019 met de werkzaamheden te beginnen. Voor een effectieve bestrijding van het zevenblad wordt alle huidige beplanting van de rozentuin weggehaald. In het laatste kwartaal van dit jaar moet dan de definitieve herinrichting plaatsvinden.

Bij de ontwikkeling van nieuwe wijken wordt rekening gehouden met bestaande groenstructuren. Zo wordt in de nieuw te ontwikkelen wijk Bloemendal het bestaande landschap behouden en 'draagt' dit de wijk. De robuuste groenstructuur gaat hittestress tegen en kan extreme regenval ondervangen. Het Oosterbos wordt vergroot (door in de openbare ruimte en op privéterreinen nieuwe bomen te planten) en er worden ecologische en recreatieve verbindingen met omliggende groengebieden aangelegd.

In 2018 is, in nauw overleg met betrokken partijen en inwoners, een concept-wandelroute Rondje Barneveld ontwikkeld. Dit om bewegen (extra) te stimuleren en in uitvoering van een in 2016 aangenomen motie. Daarbij zijn ook suggesties naar voren gekomen voor bijvoorbeeld bewegingstoestellen, een voedselbos en informatiepanelen. Hiervoor zullen naar verwachting aanbevelingen worden gedaan bij het voorstel voor de aanleg van het Rondje Barneveld om nader uit te werken via onder meer het Ontwikkelingsfonds Platteland. Besluitvorming wordt in de eerste helft van 2019 verwacht.

324 Afvalinzameling en -verwerking**Speerpunt Afvalbeleid****Doel**

Zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, waarbij afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt. Het streven is dat het % restafval in 2020 maximaal 25% bedraagt.

Verantwoording

Het nieuwe afvalregime in de gemeente, dat eind 2017 van start ging met de introductie van de oranje containers voor plastic, metaal en drankkartons (PMD), loopt goed. Inwoners zijn er aan gewend dat de grijze container voor restafval nog maar eens in de vier weken wordt geleegd. En de nieuwe PMD-containers worden goed gebruikt. Bij veel huishoudens staan inmiddels vier afvalbakken voor de deur (de grijze voor restafval, de 'oranje' voor PMD (plastic, metaal en drankkartons), de blauwe voor papier en de groene voor GFT). Daarom is in maart 2018 een 'omruilactie' gehouden. Hier hebben ongeveer 3200 huishoudens gebruik van gemaakt. Dat is ongeveer één op de zeven huishoudens. Tijdens deze 'omruilweken' zijn 1400 PMD-containers van 240 liter omgeruild voor eentje van 140 liter. Dezelfde deal wilden 1100 huishoudens met de container voor restafval. In totaal 86 huishoudens in Barneveld kozen ervoor hun grijze container volledig in te leveren. Zij kunnen met de milieupas hun restafval kwijt in ondergrondse restafvalcontainers. Verder vroegen zo'n 580 huishoudens om een kleinere blauwe container voor papier. De keuze heeft geen invloed op de afvalstoffenheffing die betaald wordt.

Voor inwoners die de eerste omruilactie hebben gemist of spijt hebben van hun eerdere keuze is in oktober 2018 een tweede inruilcampagne gehouden. Hiervoor hebben zich ongeveer 1270 huishoudens gemeld. Daarmee is het actiejaar na de invoering van het nieuwe afvalregime succesvol afgesloten.

In 2018 bedroeg het percentage restafval circa 29%. Een verbetering ten opzichte van 2017. Toen was het percentage restafval 32%.

In 2018 is reedsesignaleerd dat de vergoedingen voor de diverse deelfracties lager worden, terwijl de kosten voor het verwerken van restafval, afkomstig van huishoudens, stijgen. De effecten hiervan hebben wij in de Programmabegroting 2019 verwerkt.

Het afvalbeleid wordt momenteel geëvalueerd. Naar aanleiding van de evaluatie zal, naar verwachting in het najaar van 2019, besluitvorming plaatsvinden over een herijking van het afvalbeleid.

325 Riolering & water**Speerpunt Hemelwater****Doel**

Anticiperen op (toekomstige) wateroverlast op straat.

Verantwoording

De uit te voeren rioolreconstructie en afkoppelmaatregelen in Zwartebroek en Terschuur zitten in de initiatieffase. Hiervoor wordt een nieuw integraal rioleringmodel opgebouwd, waarin een bijna kern dekkend hemelwaterstelsel wordt gevisualiseerd. Hierbij wordt de openbare ruimte klimaatadaptief ingericht: combinatie van het afkoppelen, vasthouden en bufferen van het hemelwater ter bestrijding van wateroverlast bij extreme regenval. Daarbij zullen zoveel mogelijk sloten weer worden teruggebracht op plaatsen waar zij ooit gedempt zijn, indien mogelijk in combinatie met het aanbrengen van wadi's. Naar verwachting worden de werkzaamheden lopende het jaar 2019 verder uitgewerkt en in 2019 en 2020 gefaseerd uitgevoerd.

Het model van de riolering dat in 2017 is opgesteld voor Voorthuizen (gemeente) is gekoppeld aan het model voor het oppervlaktewater (waterschap). Het model is gevalideerd door de uitvoeringsorganisatie. Momenteel bezien we welke maatregelen er genomen kunnen worden om de doelstellingen te behalen, die vervolgens worden vastgelegd in het Basisrioleringsplan (BRP). Streven is dit plan medio 2019 gereed te hebben. Na vaststelling van het BRP door het college worden de voorbereidende werkzaamheden gestart om de maatregelen te realiseren. Nadat het BRP Voorthuizen gereed is wordt gestart met het opstellen van het BRP Barneveld.

Het rioleringsplan voor Harselaar West en Harselaar Oost is in afronding met het sluiten van afkoppelovereenkomsten met bedrijven, gevolgd door vaststelling door het college in het eerste kwartaal van 2019. Te treffen maatregelen op Harselaar Oost zijn in voorbereiding en onderdeel van de revitalisatie. Bij de revitalisering van Harselaar-Oost zijn niet alleen rioleringsmaatregelen, maar is ook de gehele mogelijke duurzame herinrichting van de openbare ruimte aan de orde. Hierbij wordt ook gekeken naar voetpaden, fietspaden, verlichting, groen, parkeren, enz. De voorbereiding van de treffen maatregelen op Harselaar West starten medio 2019.

De rioleringsmaatregelen in Garderen, die in nauwe samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe tot stand zijn gekomen, worden naar verwachting in de openbare ruimte voor Pasen 2019 opgeleverd, zodat het recreatieseizoen er geen hinder van ondervindt.

De oplevering van het rioolgemaal en het bergbezinkbassin (gelegen op het voormalige zuiveringsterrein aan de Putterweg) volgen maximaal twee maanden later.

De afkoppelkansenkaart is in ontwikkeling. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de in 2018 beschikbare gekomen klimateffectenatlas en de klimaatstresstesten.

Speerpunt Afvalwater**Doel**

Doelmatig inzamelen en transporteren van afvalwater zonder overlast voor de omgeving.

Verantwoording

De gemeente wil, samen met de Rudolphstichting en het Waterschap Vallei en Veluwe, het afvalwater in De Glind op duurzame wijze gaan verwerken. Een belangrijke stap hierbij is het afkoppelen van regenwater. Regenwater wordt dan afgevoerd naar nabijgelegen water en komt niet meer in het rioolstelsel terecht. In oktober 2018 zijn we gestart met het afkoppelen van regenwater bij woningen aan de Postweg en Ringlaan. In 2019 gaan we verder met het afkoppelen van De Glindhorst. Onder andere in de Rudolphlaan leggen we een nieuw regenwater- en afvalwaterriool aan en brengen we nieuwe bestrating aan. Zonder grote tegenslagen zijn deze werkzaamheden voor de zomer 2019 klaar.

Het Waterschap wil in De Glind de eerste waterzuiverende kas met nazuiverend waterpark voor huishoudelijk afvalwater van Nederland realiseren. Dit is een innovatieve, aantrekkelijk vormgegeven waterzuivering in een groene en toegankelijke woon-werkomgeving. De zuiveringskas, waarin planten en bacteriën op de plantenwortels het water schoon maken, evenals het zuiveringspark, kunnen ook educatief en recreatief van betekenis zijn. Technisch kan het systeem een capaciteitsprobleem oplossen. Het afvalwater uit De Glind wordt nu nog met een persleiding richting Barneveld en verder naar de rioolwaterzuivering in Ede getransporteerd. Deze 20 kilometer lange leiding dreigt overbelast te raken en is dat soms al. Omdat de hoeveelheid afvalwater uit de Glind alléén te weinig is voor een volwaardig kassensysteem is met de gemeente Leusden afgesproken om het afvalwater uit Achterveld hier aan toe te voegen.

Medio 2018 heeft het Waterschap een inloopavond gehouden in De Glind en is het plan om onder meer achter het schateiland, tegenover de Donnerschool, een botanische kas te plaatsen en een zuiveringspark aan te leggen, gepresenteerd. Bijna unaniem werd dit door de ongeveer 30 aanwezigen als een kans voor De Glind gezien. Inmiddels (april) is echter duidelijk dat dit project voorlopig niet haalbaar is en is dit 'on hold' gezet.

Met het onderzoek naar het functioneren van de afvalstroom vanuit Harselaar en Voorthuizen via de Stationsweg en de Nijkerkerweg is gestart. Inzet is om deze verbetermaatregelen te combineren met de realisatie van de wijk Bloemendal.

Speerpunt Klimaatadaptieve inrichting Openbare Ruimte**Doel**

Klimaatadaptieve openbare ruimte: om gevolgen klimaatverandering (heftige buien en periode van droogte) op te kunnen vangen.

Verantwoording

Berichten over klimaatveranderingen nemen toe. Keer op keer worden hittestress records verbroken en piekbuien komen steeds vaker voor. De gemeente wil zich op een actieve wijze voorbereiden op de te verwachten klimaatverandering. Het gaat daarbij niet alleen om een toenemende intensiteit van de regenval, maar nadrukkelijk ook om andere aspecten van klimaatverandering, zoals hittestress en de relatie met versterking en biodiversiteit. Met de zomer van 2018 die als warmste en droogste zomer tot nu toe de boeken in gaat is er zeker urgentie om hier mee aan de slag te gaan. Om een Klimaat Actieve gemeente te worden zijn er ook in Barneveld inspanningen nodig van alle denkbare disciplines rond de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Daarnaast is bestuurlijke draagkracht van groot belang, willen de nodige stappen gezet kunnen worden.

Bij civiele projecten is afkoppelen en klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte uitgangspunt. Denk aan de nieuwe wijk Bloemendal, De Glind en De Van Zuilen van Nieveltlaan in Barneveld, evenals aan de projecten Wielweg, Albert van Meerveldstraat, Platanenstraat en Eendrachtstraat, die in voorbereiding zijn vanuit een integrale aanpak met beheerders van de riolering, de wegen, de verlichting, het groen, inbreng van het waterschap Vallei en Veluwe, zo mogelijk met concrete maatregelen voor de energietransitie.

Nadat in juni 2018 voor de projectgroep van plangebied Bloemendal een klimaatatelier is gehouden, is in september, binnen de organisatie, een klimaatatelier gehouden. Dit is een informele werkvorm voor ambtenaren en bestuurders om kennis te maken met de uitdagingen die de klimaatverandering stelt aan de inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast dient het om het verkennen van mogelijke 'slimme' combinaties van werkzaamheden en opgaves vanuit de verschillende vakgebieden om zo werk-met-werk te kunnen maken voor een klimaatrobuuste inrichting en aantrekkelijke leefomgeving.

In januari 2019 is een klimaatatelier voor de raad gehouden waarbij ook de Jongerenraad aanwezig was.

Tijdens de Regionale Klimaatop 1 juni 2018 is de website www.klimaatvalleienveluwe.nl gelanceerd. Op deze website is onder andere inzichtelijk gemaakt door middel van stresstesten waar overlast is of wordt verwacht door het veranderende klimaat. Vanuit het Platform Water Vallei en Eem is meegewerkt aan een klimaatscan, die een beeld geeft van hoe klimaatadaptatie in de organisatie belegd is. De resultaten hiervan zijn op de Klimaatop van 7 december 2018 gepresenteerd. Op deze klimaatop, een jaar na de ondertekening van het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie in de Vallei en Veluwe, is terug gekeken op afgelopen jaar.

De conclusie uit de klimaatscan is dat klimaatadaptatie al een plek heeft binnen alle organisaties, maar dat het meer integraal aangepakt moet worden, zowel binnen als 'buiten', tussen de organisaties. En er moet gewerkt worden aan een grotere bewustwording onder inwoners en collega's.

Wij brengen begin 2019 in beeld wat de gevolgen van klimaatadaptatie voor de gemeentelijke organisatie zijn. Ook brengen we in beeld wat we (extra) kunnen doen om klimaat onder de aandacht te brengen bij bewoners en bedrijven.

In 2020 wordt van iedere gemeente een plan van aanpak Klimaat adaptieve inrichting openbare ruimte verwacht. Dit plan van aanpak wordt in 2019 opgesteld. Klimaatadaptatie is onderdeel van het programma Duurzaamheid.

326 Milieu & ruimtelijke ordening

Speerpunt Energie

Doel

2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020.

Verantwoording:

Een jaar geleden constateerden we dat, in het huidige verduurzamingstempo, de gemeentelijke energiedoelen niet gehaald worden. Er moest een tandje bijgezet worden. En dat gebeurde in de vorm van het structureel vergroten van de capaciteit met een strategisch adviseur duurzaamheid. En incidenteel extra budget van € 100.000 voor meer inzet voor het verduurzamen van bedrijven. Het energieloket voor bedrijven is gestart van waar uit onder andere is ingezet op het stimuleren en faciliteren van zonnepanelen en de hiervoor benodigde subsidieaanvragen.

Het energieverbruik in de gemeente stabiliseert zich in 2017 rond de 3500 kWh per huishouden. Dit ligt op het landelijk gemiddelde. Dit ondanks de trend dat het gemiddelde elektriciteitsgebruik per huishouden de afgelopen jaren licht daalde. Het gasgebruik is de laatste twee jaren (2016-2017) stabiel op een gemiddeld verbruik van 1550 m3 gas. Ten opzichte van tien jaar geleden is er wel een duidelijke daling opgetreden. Ook het gas- en elektra verbruik van bedrijven is ongeveer gelijk gebleven de afgelopen twee jaren. De hoeveelheid opgewekte

elektriciteit bij particulieren stijgt ten opzichte van het referentiejaar 2015 flink. Begin 2018 lagen er tussen de 25.000 en 30.000 zonnepanelen in de gemeente. Afgaande op aanvragen van SDE+ subsidies en de duurzaamheidslening van de gemeente Barneveld zal dit aantal in 2019 minstens verdubbeld zijn. De doelstelling van 55.000 zonnepanelen zal in 2020 zeker worden gehaald. Stimuleren en faciliteren van energiebesparing en duurzame energieopwekking blijft onverminderd en hard nodig.

Elke gemeente moet uiterlijk in 2021 een warmtevisie hebben, waarin duidelijk wordt hoe de kernen in de toekomst (kunnen) worden verwarmd en welke buurten, wijken of projecten de komende jaren starten met het maken van een transitieplan naar een aardgasloze warmtevoorziening. Met de Woningstichting Barneveld en Alliander is gestart met de Verkenning aardgasvrij Barneveld. Deze verkenning moet leiden tot een gedragen warmtevisie.

De duurzaamheidslening voor particuliere woningeigenaren blijft onverminderd populair. Eind 2018 heeft de gemeente opnieuw een dotatie gedaan voor de uitgifte van duurzaamheidsleningen, waarmee de teller op vijf dotaties staat: € 300.000 in 2010, € 300.000 in 2016 en € 400.000 begin en € 500.000 eind 2017 en € 1.000.000 in 2018. In 2018 zijn meer dan twee maal zo veel duurzaamheidsleningen verstrekt dan in 2017 (van 80 naar 189). Waarbij het geleende bedrag meer dan verdubbeld is (van € 560.000 naar € 1.300.000). De meeste aanvragen zijn voor zonnepanelen, gevolgd door warmtepompen.

Het afgelopen jaar zien we dat zich verschillende bewonerscollectieven melden die graag iets willen doen op het gebied van duurzaamheid. De gemeente werkt graag met hen samen. Zo hebben in 2018 de Belangenvereniging de Glind, de Rudolphstichting, gebiedscoöperatie O-gen met ondersteuning van het Energieloket een zonneproject uitgevoerd. Daardoor zijn of worden ongeveer 600 panelen geplaatst. Belanghebbenden uit de Glind, bereiden samen met de gemeente een Green Deal voor samenwerking richting energieneutraliteit. Coöperatie Voorthuizen Duurzaam heeft plannen voor een postcoderoos-project en in andere kernen zijn inwoners actief om coöperaties op te richten (Kootwijkerbroek, Kootwijk, Garderen en de Glind).

Voor wat betreft de gemeentelijke organisatie: zij gaat de doelstelling 2% energie besparen per jaar en 20% van de energie duurzaam opwekken halen. Door extra zonnepanelen te plaatsen op bestaande daken, het nieuwe dorps huis van Garderen en Voorthuizen duurzamer te bouwen en energiematregelen te treffen in het Oude Raadhuis. Barneveld is als tweede gemeente in Nederland gecertificeerd voor de CO2 prestatieladder. De CO2 footprint is sinds 2015 met 16% verlaagd en over drie jaar wil de gemeente haar footprint met 78% hebben verlaagd. Daarmee blijft de gemeentelijke organisatie zichzelf uitdagen om te blijven verduurzamen.

In regioverband was er in 2018 aandacht voor het Uitvoeringsprogramma Voedselvisie, circulaire economie en de regionale energievisie. De regionale energievisie is afgerond. Gemeenten moeten aansluitend hierop in 2019 een Regionale Energie Strategie (RES) opstellen. De deadline hiervoor is een halfjaar na het vaststellen van het nationale Klimaatakkoord. De RES richt zich voornamelijk op de opgave hernieuwbare elektriciteit op land en de opgave hernieuwbare warmte met de daarbij nodige infrastructuur. Participatie van burgers is hierbij een elementair onderdeel. De RES is geagendeerd voor de tweede helft van 2019.

Doel is dat de energievoorziening in 2050 energieneutraal is. Om dat te bereiken zal energie duurzaam opgewekt moeten worden. Hierbij moeten we denken aan warmtenetten, warmtepompen, zonnepanelen of windturbines. De gemeente wil het plaatsen van windturbines mogelijk maken. De eerste stap die de gemeente daarvoor zet is het in beeld brengen van de locaties binnen de gemeente die geschikt kunnen zijn voor windturbines. Dit onderzoek is gestart in 2018. De gemeente wil inwoners, bedrijven en andere belangstellenden bij dit proces betrekken.

In januari 2019 heeft de raad de notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Structuurvisie windenergie in Barneveld vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten van het onderzoek naar mogelijke locaties voor windturbines vastgelegd. Dit is een belangrijke bouwsteen voor de m.e.r. en de structuurvisie. De verwachting is dat de raad de structuurvisie windenergie in het najaar van 2019 kan vaststellen.

Naast de structuurvisie Wind zijn we gestart met het opstellen van kaders voor (kleinschalige) zonneparken. Deze kaders worden samen met diverse doelgroepen (ondernemers en belangengroeperingen) in het zogenaamde zonneatelier opgesteld.

Gelet op alle ontwikkelingen, zowel politiek als qua regelgeving, maar ook op het gebied van duurzame technieken wil de gemeente de Energievisie van 2015 in 2019 herijken.

Doel

Een betere luchtkwaliteit ten behoeve van een gezonde leefomgeving voor de inwoners met mogelijkheden voor passende economische activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen door verlaging van de achtergrondconcentraties van fijnstof en geur.

Verantwoording:

Nadat in december 2016 het Manifest 'Gezonde Leefomgeving Veehouderij' is gepresenteerd, heeft de gemeente Barneveld, samen met de gemeenten Ede, Renswoude en Scherpenzeel, in Regio Foodvalley het voortouw genomen om de uitstoot van fijnstof te reduceren. Daarbij is voor een tweesporenaanpak gekozen. In de eerste plaats door het (regionaal) invoeren van een zogenoemd interimbeleid, dat erop is gericht om bij verzoeken voor nieuwe stallen extra voorwaarden op te leggen aan zowel die nieuwe als de bestaande stallen van die veehouderij.

De resultaten van deze aanpak zijn hoopgevend: de totale uitstoot van fijnstof uit deze (nieuwe en bestaande) stallen over 2017 en 2018 is 30% lager dan zónder toepassing van dit interimbeleid.

Het andere spoor van onze aanpak is een pilottraject waarbij we versneld nieuwe technieken voor fijnstofreductie in stallen testen. Als de resultaten positief zijn, dan kunnen deze beproefde technieken in de vergunningaanvraag worden opgenomen. Dat komt doordat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in dat geval bereid is om deze technieken op de landelijke lijst met erkende technieken te plaatsen.

Met het onderzoeken en toestaan van nieuwe technieken is veel draagvlak gecreëerd bij de pluimveehouders en wordt innovatief ondernemerschap gestimuleerd.

Nadat een selectie (van tien technieken) is uitgevoerd, heeft in 2018 een groot deel van de metingen in praktijkstallen (pilots) plaatsgevonden. De uitvoering van de pilots vindt plaats door het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV), in nauwe samenwerking met het onderwijs (Aeres onderwijsgroep), Wageningen Livestock Research, leveranciers en pluimveehouders. De eerste resultaten van de metingen van de resultaten hiervan zijn in februari 2019 op het Fijnstof Event gepresenteerd. Niet alle metingen zijn afgerond, waardoor niet van alle tien technieken de resultaten gepresenteerd konden worden. Door de fipronilcrisis (2017) en uitbraken van vogelgriep in de eerste maanden van 2018 is vertraging opgelopen.

In 2018 is een opzet gemaakt om het PEV uit te bouwen, onder de vlag van de zogeheten Regiodeal. Het doel is om meer nieuwe emissiereducerende technieken te onderzoeken. En dan niet alleen voor de reductie van fijnstof bij pluimveestallen, maar ook geur- en ammoniak en ook bij kalver- en geitenhouderijen. In november werd bekend dat er een Regiodeal komt voor Foodvalley, zodat er een grote kans is dat aan deze uitbouw vorm gegeven kan worden 2019. Bij voldoende aanbod van haalbare en betaalbare technieken voor bestaande stallen is het plan om een 'emissie-APK' invoeren. Dat houdt in dat ook bij ondernemers die geen vergunning aanvragen, bekeken wordt of er in de bestaande stallen (extra) emissiereducerende technieken kunnen worden gevraagd.

Net als in 2017 is de gemeente, via de VNG, in overleg met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over aanpassing van de wet- en regelgeving ter ondersteuning van het interimbeleid en de voorgenomen emissie-APK. Dit heeft onder andere geleid tot het op 1 januari 2019 in werking treden van een verbeterde cumulatietoetsing op fijnstof bij vergunningverlening aan agrarische bedrijven, het waarschijnlijk in 2019 van kracht worden van eisen voor de emissiereductie van fijnstof bij biologische pluimveebedrijven en het mogelijk in 2019 in werking treden van een proefstalregeling voor geur.

De achtergrondconcentratie fijnstof wordt niet alleen door de pluimveesector veroorzaakt. Er komt veel fijnstof aanwaaien uit het buitenland en ook verkeer en industrie zijn relevante bronnen. Daarnaast is houtrook een relevante bron van fijnstof en andere schadelijke stoffen, met name in de dorpen. Er is voor houtrook nog geen landelijke wet- en regelgeving met normen, maar om het stookgedrag te beïnvloeden zodat er minder overlast optreedt, heeft de gemeente een informatiecampagne opgezet met stooktips. Met name met betrekking tot houtstook zijn in 2018 in Foodvalley-verband voorbereidingen getroffen om, samen met de Gelderse Milieu en Natuurfederatie, de GGD en het RIVM, in 2019 op uitgebreide schaal inwoners in te schakelen voor het meten van fijnstof (citizen science). Dit sluit aan bij het initiatief (in 2018) van de raadsfractie van Pro'98 om burgers te faciliteren fijnstofwaarden te meten met eenvoudige meetapparatuur, waarbij de meetwaarden ook voor iedereen beschikbaar zijn via de landelijke portal (en van daaruit op www.luchtkwaliteitbarneveld.nl).

Doel

Anticiperen op de Omgevingswet en deze wet implementeren in de werkprocessen, organisatie en cultuur.

Verantwoording:

De Omgevingswet wil het Omgevingsrecht eenvoudiger en inzichtelijker maken. De gemeenten krijgen meer keuzevrijheid om op lokaal niveau in te spelen op de behoeften van initiatiefnemers en belanghebbenden. Procedures zijn korter en er zijn minder vergunningen nodig. De rol van de overheid wordt een andere. De overheid is niet meer de bepaler of toetser van wat kan en mag gebeuren, maar meer de regisseur. De overheid staat niet boven de partijen, maar maakt onderdeel uit van de maatschappij en van processen die plaatsvinden in de maatschappij. De overheid legt haar oor dan ook meer dan nu gebeurt buiten de deur te luister en speelt sneller en efficiënter in op economische, sociale en maatschappelijke ontwikkelingen.

Om te achterhalen wat er verandert voor de gemeenteraad is een traject opgestart waarbij een raads werkgroep in gesprek gaat over de onderwerpen waarover keuzes gemaakt moeten worden, aan de hand van de verschillende rollen van de gemeenteraad (kaderstellend, volksvertegenwoordigend en controlerend). Bijvoorbeeld wat de spelregels zijn bij kaderstelling of in hoeverre bevoegdheden gedelegeerd worden.

Daarnaast zijn interviews gehouden met raadsleden, maar eerder ook al met medewerkers en het college om te bepalen waar we nu staan. Wat is de verwachte impact van de Omgevingswet op het werk en op de organisatie, wat zijn de consequenties voor houding en gedrag? Op basis van deze informatie wordt bijvoorbeeld bepaald welke competenties de komende tijd meer aandacht krijgen.

Om te ervaren wat de Omgevingswet betekent in de praktijk is in 2018 zes keer het Omgevingsspel gespeeld. Diverse mensen hebben deelgenomen aan het Omgevingsspel: raadsleden, medewerkers van alle afdelingen, collegeleden, medewerkers van de Omgevingsdienst, het waterschap, de Veiligheidsregio Gelderland-Midden en andere gemeenten.

Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Dat is het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). In 2018 is een informatieadviseur voor het DSO aangesteld die is gestart met een impactanalyse voor de informatievoorziening.

In 2018 zijn de voorbereidingen getroffen voor het op een overzichtelijke manier en via één digitale weg bij elkaar brengen van het actuele beleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is de eerste fase om te komen tot een Omgevingsvisie.

327 Wegen**Speerpunt Onderhoud wegen****Doel**

De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.

Verantwoording

In mei 2016 is de beleidsvisie 'Beheer en onderhoud wegen 2017-2026' door de raad vastgesteld. Daarbij is een gemiddeld kwaliteitsniveau 'Basis' voor alle verhardingen vastgesteld. Dit niveau heeft als rapportcijfer 5,5 - 7,4.

Om de kwaliteitsontwikkeling te monitoren vindt jaarlijks een wegininspectie plaats volgens de landelijke gehanteerde richtlijn. Daarbij wordt, op alle gemeentelijk verhardingen, de kwaliteit gemeten. Door de kwaliteitsontwikkeling jaarlijks te bepalen wordt het effect van het uitgevoerde onderhoud meetbaar.

Eind 2018 zijn de resultaten van de derde meting gepresenteerd. De resultaten zijn positief en laten een licht stijgende lijn van het kwaliteitsniveau zien. Met een 5,3 voor de gemiddelde kwaliteit van het totale verhardingsareaal is het ambitieniveau bijna bereikt. De kwaliteit van de asfaltverhardingen stijgt van een 4,3 naar een 4,6. Daarmee ligt het kwaliteitsniveau nog ruim onder het ambitieniveau. Het asfaltonderhoud blijft daarom het belangrijkste aandachtspunt. Alleen de asfaltverhardingen op de 'Bedrijventerreinen' voldoen aan het ambitieniveau. Met 39% van het areaal en een kwaliteitscijfer 3,9 vragen de verhardingen in het 'Buitengebied' nog steeds de meeste aandacht.

Onder andere fietspaden scoren nog een gemiddeld kwaliteitsniveau 'Laag', zodat voor fietspaden specifieke aandacht voor het versneld wegwerken van de onderhoudsachterstand is. Dit betreft onder meer de Helwegen de fietspaden langs de Thorbeckelaan, Kolfschoten en de N800 (Wolweg). Een deel van de bermverharding langs de Helweg is vervangen vanwege de veiligheid, waarbij het uitvoeren van asfaltonderhoud noodzakelijk was. Op de fietspaden langs de Thobekelaan is, vanwege het grote aantal schades door boomwortels, grootschalig onderhoud uitgevoerd. Op Kolfschoten (De Glind) is asfaltonderhoud uitgevoerd en een bermverharding aangebracht, waarbij aangesloten is bij werkzaamheden die de gemeente Scherpenzeel uitvoerde. Op de N800 is aan beide zijden van de spoorwegovergang in Stroe asfaltonderhoud uitgevoerd gecombineerd met een buitendienststelling van het treinverkeer.

Om praktische redenen is gepland onderhoud soms doorgeschoven, zoals aan de Amersfoortsetraat, de Bouwheerstraat (rotonde met Churchillstraat), fietspaden Plantagelaan/Van Schothorststraat, Nairacstaat. Bijvoorbeeld omdat de uitvoering mee kan liften met rioleringswerkzaamheden of omdat (door bewoners gewenste) verkeerskundige aanpassingen gaan plaatsvinden, wat meer voorbereidingstijd kost.

3.3 Adequate voorzieningen

332 Huisvesting onderwijs

Speerpunt Huisvesting onderwijs

Doel

Voldoende en adequate huisvesting voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Verantwoording

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van scholen voor primair en voortgezet onderwijs binnen de gemeentegrenzen. Dit betekent dat alle scholen voorzien moeten zijn van voldoende en adequate huisvesting. Schoolbesturen kunnen jaarlijks voor 1 februari een aanvraag onderwijshuisvesting indienen voor het daaropvolgende kalenderjaar. Met de vaststelling van de Programmabegroting 2018 heeft de raad het bedrag vastgesteld dat beschikbaar is voor vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor 2018. Als onderbouwing van dit bedrag en ter uitvoering van de goedgekeurde voorzieningen is het Programma en Overzicht Voorzieningen Huisvesting Onderwijs 2018 eind 2017 door het college vastgesteld.

In verband met verouderde bebouwing en de mogelijke toename van leerlingen uit de toekomstige woonwijk Barneveld-Noord, is de hervormde basisschool Koningin Julianaschool verplaatst naar het sportpark Oosterbos. Het Koningin Juliana Centrum, met naast de Koningin Julianaschool kinderopvang, is feestelijk in gebruik genomen op 1 november.

De Meerwaarde in Barneveld heeft in 2017 op eigen terrein naast de huidige school aan de Rietberglaan tijdelijke huisvesting voor acht lokalen gebouwd. In 2018 is er samen met de Meerwaarde gewerkt aan een toekomstvisie om uiteindelijk te kunnen bepalen wat er aan permanente uitbreiding nodig is.

Het ISK (Internationale Schakelklas) is, na het Valkhof en op de Lijsterstraat, nu permanent gehuisvest in het Johannes Fontanus College. De andere VO scholen hebben via een convenant de samenwerking rond het ISK bekrachtigd.

In de zomer van 2018 heeft de raad een verhoging van een aantal kredieten, waaronder scholen en dorpshuizen, toegekend. Dit in verband met stijgende (bouw)kosten. Daardoor zijn inmiddels twee aanbestedingen van scholen succesvol verlopen zonder te erg in kwaliteit in te boeten. Mede dankzij een eigen bijdrage van de schoolbesturen wordt er steeds BENG (Bijna Energie Neutraal) en gasloos gebouwd en gestreefd naar NOM (Nul op de Meter).

Voor de Ds Fraanjeschool de Vesting is beslist dat de vervangende nieuwbouw op de plek van de voormalige Eben-Haëzerschool plaatsvindt. Uit onderzoek is gebleken dat dit voor de opvang van het verkeer en parkeren de meest geschikte locatie was, aansluitend bij het plein voor het Muziektheater. Eind 2018 heeft de aanbesteding plaats gevonden. De bouw zal heel 2019 duren.

In maart 2018 heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld voor een tweede school in Veller en een gymzaal. In eerste instantie was in overleg met de schoolbesturen besloten dat hier een school voor PCO Gelderse Vallei zou komen. Naar aanleiding van een motie in juli 2017 is gekeken naar mogelijkheden voor een extra school voor stichting Hervormde scholen de Drieslag op dezelfde locatie. Daarbij is eveneens meegenomen dat in Veller geen ruimte voor bewegingsonderwijs beschikbaar is. In maart 2018 is de raad akkoord gegaan met de bouw van extra lokalen voor de Drieslag en een gymzaal. De aanbesteding heeft plaats gevonden en de bouw zal tot in het voorjaar van 2020 duren.

In 2018 is gezocht naar een geschikte plek voor de nieuwe scholen voor het Anker en de Zaaier samen op 1 locatie. In 2019 wordt dit traject vervolgd.

Voor basisschool de Hoeksteen is in 2018 een ontwerp gemaakt voor de nieuwbouw bij de Wikselaarseweg naast het nieuwe dorpshuis. Er is een bestemmingsplanprocedure opgestart. Wanneer deze met goed gevolg afgerond wordt kan in 2019 na aanbesteding de bouw starten.

Diverse scholen hebben uitbreiding van de eerste inrichting toegekend gekregen.

335 Sportaccommodaties

Speerpunt Realisatie sportvoorzieningen

Doel

Eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen.

Verantwoording

In het kader van de herinrichting van sportpark Oosterbos is het Integraal Kindcentrum Juliana (de voormalige Koningin Julianaschool verplaatst) naar sportpark Oosterbos aan de Wethouder Rebellaan in Barneveld. Daarnaast zijn twee hockeyvelden, twee korfbalvelden en een natuurgrasveld vervangen. De Mixed Hockey Club Barneveld (MHCB) beschikt nu over een semiwater hockeyveld (in 2014 aangelegd), een hockey waterveld en een zandingestrooid hockeyveld. Korfbalvereniging ODIK beschikt nu over drie kunstgras zandingestrooide velden van de (nieuwe) afmetingen van 20 x 40 meter en 2 kunstgras jeugdvelden. De bouw van het clubhuis annex kleedruimten van de MHCB vindt in de loop van 2019 plaats.

Op sportpark Norschoten is in maart 2018 het nieuwe clubgebouw van voetbalvereniging SDVB in gebruik genomen. De bij dit gebouw behorende 8 (gemeentelijke) kleedruimten werden in september 2017 in gebruik genomen. Om de capaciteitsproblematiek van SDVB snel te kunnen verlichten is een natuurgras voetbalveld op het sportpark vervangen door een kunstgrasveld. De trainingscapaciteit werd hiermee aangepast aan de bestaande acute behoefte. Het aantal gebruiksuren van SDVB is hiermee aanzienlijk verhoogd.

Voor de verruiming van de wedstrijd- en trainingscapaciteit van voetbalvereniging VVOP is ervoor gekozen om op sportpark Roeleneng, natuurgrasveld 4 te vervangen door een kunstgras voetbalveld, Ook zijn de twee uit 2006 daterende kunstgras voetbalvelden 2 en 3 gerenoveerd.

Op sportpark De Bosrand is het nieuwe clubgebouw van voetbalvereniging Stroe in gebruik genomen. Dit gebouw is geheel in zelfwerkzaamheid door leden van de vereniging in een tijdsbestek van 3 jaar gebouwd. De gemeente heeft een bedrag van € 560.000 geïnvesteerd in de bouw van de kleedkamers, berging en technische ruimte.

Eind 2015 is de keuze gemaakt voor de bouw van een nieuwe manege op het voormalige trainingsveld van Voetbalvereniging Barneveld op sportcomplex 't Nieuwe Oost in Barneveld. In het voorjaar 2017 is de stichting Hippisch Centrum Barneveld begonnen met de bouw van de manege. Op 6 januari 2018 is de manege officieel in gebruik genomen door de Ruitersportvereniging Barneveld.

VVB heeft in het najaar 2018 de beschikking gekregen over ledverlichting op veld 2 van sportpark 't Nieuwe Oost. Op de doordeweekse avonden heeft VVB nu voldoende trainingscapaciteit.

In oktober 2018 heeft de raad het nieuwe Masterplan Buitensport 2018-2028 vastgesteld. In dit Masterplan legt de gemeente de meerjarige investeringen vast voor de buitensportaccommodaties. De verenigingen zijn nauw bij de totstandkoming van dit plan betrokken geweest. Onderzoek naar een atletiekbaan, een skeelerbaan, eventuele mogelijkheden bij de Meerwaarde en een nieuwe locatie voor de Flying Bikes vindt in 2019 plaats.

De dam- en schaakvereniging (BDSV) heeft in 2018 (tijdelijk) onderdak gevonden in het Pluimveemuseum. Voor de definitieve huisvesting zijn nog diverse opties open, waaronder het aansluiten bij andere naar nieuwe huisvesting zoekende partijen, zoals De Meerwaarde en Skeelervereniging 't Grieze Veen.

336 Overige accommodaties**Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen****Speerpunt Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen****Doel**

Revitalisering van het voorzieningenniveau dorpshuizen in de kernen Voorthuizen en Garderen.

Verantwoording

Nadat in 2016 is besloten tot nieuwbouw van een sportzaal, dorps huis met peuterspeelzaal aan de Koningsweg in Garderen is in nauw overleg met betrokkenen en bewoners een plan ontworpen en in juli 2018 hiervoor het bestemmingsplan vastgesteld.

Het dorps huis krijgt meerdere ruimtes die op verschillende manieren te gebruiken zijn. Bestaande en nieuwe activiteiten kunnen er een plekje krijgen. Voorop staat dat het een centrale, actieve en sociale ontmoetingsplek in Garderen zal worden. Het dorps huis en de sportzaal vormen samen één gebouw dat zeer duurzaam en energieneutraal is. Het gebouw wordt verwarmd en gekoeld met warmtepomptechniek. Een gasaansluiting ontbreekt. Met zonnepanelen kan duurzame energie worden opgewekt. De sportzaal wordt 15 x 24 x 7 meter. In deze sportzaal zal ook de gymles van schoolkinderen plaats gaan vinden. De zaal is ook geschikt voor andere sportactiviteiten.

Eind december 2018 zijn de eerste werkzaamheden voor het nieuwe dorps huis gestart. De verwachting is dat najaar het nieuwe dorps huis met de sportzaal in het najaar van 2019 kan worden opgeleverd.

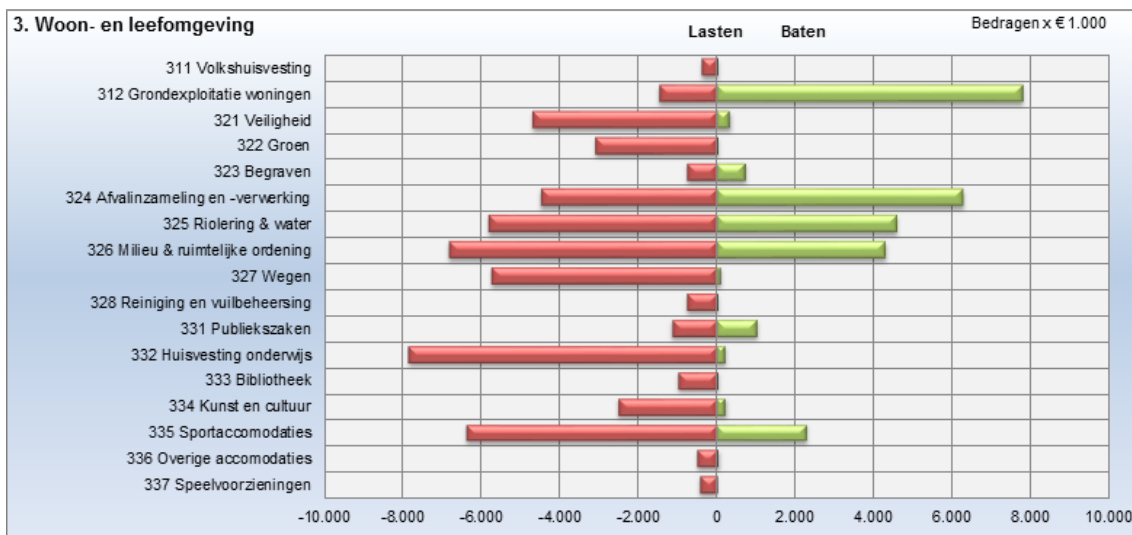
Nadat in 2017 is besloten tot de bouw van een nieuw dorps huis annex sporthal aan de Wikselaarseweg in Voorthuizen, is gestart met een intensief participatietraject met de (toekomstige) gebruikers en de omwonenden. In januari 2019 is het bestemmingplan hiervoor vastgesteld. Het nieuwe multifunctionele gebouw moet straks ruimte bieden aan onder meer de bibliotheek, de muziekschool, verschillende kegelclubs, sportverenigingen en scholen. Hart van het nieuwe gebouw vormt een centrale ruimte van 430 vierkante meter met horeca. Het gebouw krijgt ook meerdere vergaderruimten, een podium, een jongerensoos en oefenruimten. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de wens van de raad dat het nieuwe dorps huis geschikt moet zijn voor grote bijeenkomsten en culturele voorstellingen.

Om verkeersoverlast voor omwonenden te beperken zullen (verkeerstechnische) voorzieningen getroffen/aanpassingen aan de Wikselaarseweg en Bakkersweg gerealiseerd zijn bij in gebruikname van de bebouwing.

Naar verwachting start de bouw van zowel het dorps huis als de naastgelegen nieuwe basisschool De Hoeksteen in de eerste helft van 2019. De inrichting van het nieuwe dorps huis vindt in overleg met de toekomstige gebruikers plaats. Het dorps huis vervangt de functie van 't Trefpunt aan de Roelenengweg in Voorthuizen. Dit gebouw wordt straks gesloopt.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000					
3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	3.349	- 376	- 448	5.936	6.384 V
311 Volkshuisvesting	- 228	- 376	- 396	- 374	22 V
312 Grondexploitatie woningen	3.577	-	- 52	6.310	6.362 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 14.713	- 15.256	- 15.731	- 15.795	- 64 N
321 Veiligheid	- 4.308	- 4.270	- 4.368	- 4.334	34 V
322 Groen	- 3.370	- 3.194	- 3.128	- 3.083	44 V
323 Begraven	- 55	57	- 15	- 27	- 12 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	1.252	1.739	1.806	1.793	- 12 N
325 Riolerings & water	982	190	- 1.112	- 1.231	- 119 N
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 3.200	- 3.658	- 2.505	- 2.521	- 17 N
327 Wegen	- 5.276	- 5.474	- 5.648	- 5.637	11 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 738	- 646	- 760	- 754	6 V
3.3 Adequate voorzieningen	- 13.188	- 15.593	- 15.950	- 15.937	13 V
331 Publiekszaken	38	- 35	- 43	- 126	- 83 N
332 Huisvesting onderwijs	- 5.329	- 6.702	- 7.642	- 7.620	22 V
333 Bibliotheek	- 943	- 932	- 945	- 945	0 V
334 Kunst en cultuur	- 2.180	- 2.377	- 2.286	- 2.275	10 V
335 Sportaccommodaties	- 3.948	- 4.433	- 4.117	- 4.093	24 V
336 Overige accommodaties	- 448	- 528	- 448	- 436	12 V
337 Speelvoorzieningen	- 377	- 587	- 470	- 443	27 V
Saldo van baten en lasten	- 24.552	- 31.225	- 32.130	- 25.797	6.333 V
Resultaat	- 24.552	- 31.225	- 32.130	- 25.797	6.333 V

4. Bestuur en interne dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

We streven naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelen te realiseren en verantwoording daarover af te leggen. Maatschappelijke opgaven willen we lokaal op maat aanpakken, met een effectief ingericht bestuurlijk systeem. Het bestuur wordt ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. Het is daarbij belangrijk dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft, waarbij zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen wordt omgegaan.

Daarom zetten we in op:

- goed bestuur;
- goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen via de leanfilosofie;
- gezonde financiële huishouding.

Samenvatting

Netwerksamenleving

In 2018 zijn veel trajecten tot stand gekomen met en voor onze inwoners. De Windvisie, inrichting van speelplekken, maatregelen om fietsoversteken veiliger te maken, plannen voor een nieuw dorpshuis, sportaccommodaties, het beleidsplan Sociaal Domein: zowel bij grote als kleine plannen betrekken we de inwoner/belanghebbenden. Inwoners hebben zelf ook plannen voor hun omgeving. Zo moedigen we bijvoorbeeld het opstellen van dorpsplannen aan. Om te voorkomen dat een plan aan de gemeente wordt overhandigd, terwijl dit niet of pas of langere termijn uitvoerbaar is, hebben we in 2018 afspraken gemaakt om (in een eerder stadium) bij het opstellen van dorpsplannen betrokken te zijn. En inwoners daarbij te faciliteren door kennis en expertise in te brengen.

Op het gebied van de uitvoering kunnen inwoners de gemeente uitdagen (challenge) om bijvoorbeeld onderhoud van groen beter te doen. Uit peilingen blijkt weliswaar dat de inwoner over het algemeen vrij tevreden is met de staat van onderhoud van de openbare ruimte, maar het kan altijd beter. De komende tijd zal deze mogelijkheid beter onder de aandacht gebracht worden. Ook verwachten we in 2019 resultaten van een participatieonderzoek, dat in opdracht van de raad wordt uitgevoerd, om beter in te kunnen spelen bij behoeften en wensen van onze inwoners. Daarbij zal de vraag spelen wanneer een participatietraject succesvol is verlopen. Als iedereen tevreden is met het eindresultaat? Of als iedereen in ieder geval de gelegenheid heeft gehad om betrokken te zijn? De gemeente heeft de taak alle belangen af te wegen.

Organisatievisie

De in 2018 opgestelde organisatievisie ondersteunt dit proces naar een netwerksamenleving, waarbij een integrale aanpak voorop staat. Oplossingsgericht werken, goed om kunnen gaan met tegenstrijdige belangen, goed communiceren, omgaan met weerstand, vakinhoudelijke afwegingen op een toegankelijke manier verwoorden horen bij een overheidsorganisatie die samen met de burger optrekt. Eerste stappen zijn gezet,

waarbij gebiedsregisseurs worden aangesteld voor pilotgebieden en programma's worden opgesteld om (intern) onderwerpen goed af te stemmen, zoals duurzaamheid en dienstverlening.

Groei

De gemeente groeit. Het aantal inwoners is in 2018 met ruim 600 gestegen. Het aantal woningen steeg met ruim 400. De gemeente blijkt een aantrekkelijke gemeente, ook mensen van buiten de gemeente vestigen zich hier. Deze groei kan gevolgen hebben voor het gewenste voorzieningenniveau, de cultuur in de gemeente, de verwachte (bijstands)uitgaven, enz.

Dienstverlening

Omdat bleek dat de behoefte er was is in 2018 het 'baliebezoek op afspraak' ingevoerd bij de balies. Ook zijn de openingstijden voor alle balies gelijk getrokken en (in de avond) verruimd. De digitale dienstverlening is verder verbeterd. Het meeste hiervoor gebeurt 'achter de schermen', maar merkbaar is dat formulieren slimmer functioneren en toegankelijk zijn voor iedereen met allerlei apparatuur en ongeacht eventuele (lichamelijke) beperkingen. En in de digitale dienstverlening maken we gebruik van gestandaardiseerde authenticatiesystemen waarmee de burger kan inloggen bij meer dan 350 (overheids)organisaties. Live te volgen vergaderingen worden ondertiteld (nu nog achteraf), zodat ook mensen met een auditieve beperking deze kunnen volgen.

Informatieveiligheid

Nadat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking is getreden is deze geïmplementeerd en is de gemeente in 2018 volgens de AVG gaan werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

4.1 Bestuur

411 Raad

Speerpunt Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening

Doel

- Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners
- Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers.
- Betere dienstverlening en administratieve lastenverlichting voor burgers, bedrijven en instellingen

Verantwoording

Met ingang van 29 oktober 2018 hanteert de gemeente eenduidige openingstijden voor de balies van de servicepunten 'bouwen, wonen en leefomgeving', 'sociale ondersteuning', 'Publiekszaken' en het Klant Contact Centrum (KCC). De openingstijden van alle balies en het KCC is op werkdagen van 9.00 tot 16.30 uur. Zo is voor inwoners duidelijk wanneer ze bij de gemeente terecht kunnen.

Daarnaast zijn de openingstijden van de balie 'Publiekszaken, leven en reizen' op dinsdagavond met een uur verruimd naar 20.00 uur. Bij verwachte drukte is de balie ook op donderdag tot 20.00 uur open. In de middag werken de balies op afspraak en 's morgens en 's avonds komen inwoners via 'de vrije inloop' naar de gemeente. Het is mogelijk om via de website een afspraak te maken. De behoefte aan het komen op afspraak bleek uit de resultaten van de burgerpeiling, uit 2018. De ervaring tot nu toe is dat ongeveer 70 % van de inwoners gebruik maakt van de vrije inloop en 30% een afspraak maakt. Uit ervaring bij andere gemeenten is dat het aantal afspraken in de loop van de tijd gaat toenemen. Van de extra avondopenstelling tot 20.00 uur wordt ook gebruik gemaakt. De spreiding van klanten is hierdoor beter dan voorheen. Van de mogelijkheid om op donderdagavond open te gaan voor de inwoners is in 2018 geen gebruik gemaakt.

In 2018 heeft de gemeente de kwaliteit van haar digitale dienstverlening verbeterd. De digitale formulieren zijn omgebouwd waardoor zij slimmer functioneren en toegankelijk zijn voor iedereen en met allerlei apparatuur. De formulieren worden met behulp van DigiD, eHerkenning en eIDAS geauthentiseerd. Het grote gemak van deze gestandaardiseerde authenticatiesystemen is dat hiermee ingelogd kan worden bij meer dan 350 (overheids)organisaties. Via verschillende prefillservices worden alvast zoveel mogelijk gegevens ingevuld voor de klant. De formulieren vragen vervolgens alleen de noodzakelijke aanvullende informatie die nodig is om een aanvraag te beoordelen. Het is mogelijk om met ingebouwde controles in het formulier de klant direct te laten weten of hij/zij een bepaalde dienst kan aanvragen.

Het afgelopen jaar bekeek meer dan de helft van de gebruikers de website van de gemeente op hun mobieltje. Naar aanleiding van een tip van een inwoner zijn de telefoonnummers aanklikbaar gemaakt, zodat direct de gemeente gebeld kan worden. Zo'n telefoontag staat inmiddels op steeds meer pagina's. Als iemand op een desktop computer skype geïnstalleerd heeft, werkt het ook.

422 Ondersteuning organisatie**Langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten****Doel**

Meer langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten binnen de gemeentelijke organisatie van Barneveld.

Verantwoording

Afgesproken is om in 2018 6 banen (van 25,5 uur) te bekostigen met de inspanningsverplichting dat deze mensen (gedeeltelijk) doorstromen naar reguliere functies. In 2018 (tot heden) zijn er 6 mensen werkzaam vanuit de banenafpraak: één persoon in vaste dienst en 5 personen zijn werkzaam vanuit een payrollconstructie. Van deze 5 personen is er bij één persoon uitzicht op een vaste formatieplaats.

Conclusie is dat in 2018 is voldaan aan de ambitie voor 2018 uit de Banenafpraak. Het aantal van 6 is een verdubbeling ten opzichte van het aantal in 2017 (3).

Het creëren van nieuwe werkplekken vraagt naast commitment en betrokkenheid om een wezenlijk andere manier van kijken naar functies en arbeidspatronen. In 2019 zal (nog meer) ingezet worden om het aanbod van kandidaten uit de doelgroep vanuit het Werkgeversservicepunt actief aan te bieden.

Speerpunt Digitalisering naar 2020**Doel**

De organisatie maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden van digitalisering, de organisatie is data gedreven.

Verantwoording

Op basis van het rapport "Heroriëntatie IT-strategie" en de beleidsuitspraak "Cloud, tenzij" is er volop gewerkt aan de transitie van Informatie en Automatisering. Er is een nieuwe methode voor sturen op informatievraagstukken ontwikkeld in de lijn van het programma Dienstverlening. Het Cloudbeleid en een nieuwe werkwijze voor het informatieplan zijn in een vergevorderd stadium. De aanpassing van de IT infrastructuur volgt in 2019 uit de Europese niet openbare aanbesteding voor een Private Infrastructure as a Service. Daarbij wordt een ICT dienstverlener gezocht voor 5 jaar die het ICT platform in beheer neemt en de storage-omgeving vervangt en in eigendom heeft. De grootste verandering vond plaats in het team I&A, waarbij taken zijn verschoven, rollen opnieuw zijn ingevuld en het informatieadvies is versterkt. De omslag van zelf doen naar regievoeren wordt door het team I&A prima opgepakt. Informatie is van strategisch belang voor de organisatie. Informatietechnologie is niet meer weg te denken in de werkprocessen en daarmee niet alleen aan IT voorbehouden. Het vraagt van de afdelingen om hun rol te pakken in het sturen op informatievraagstukken. De behoefte aan projectleiders binnen de afdelingen, die de informatievraagstukken kunnen oppakken, laat zich daarbij sterk voelen.

Samen met de organisatie SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) werken wij aan de pilot blockchain bij duurzaamheidsaanvragen. Daarmee doen we ervaring op met het volledig digitaal afhandelen van processen, met daarbij aandacht voor vertrouwelijkheid en betrouwbaarheid. Bedoeling is de kennis en ervaring die we opdoen te gebruiken bij andere processen.

Verder nemen wij deel aan het initiatief van de VNG "Samen organiseren". Resultaat in 2018 is een nieuw contract voor mobiele telefonie (GT Communicatie), voor internet en vaste verbindingen (GT Vast). We hebben ons aangemeld voor telefonievoorzieningen als telefooncentrale en bedienposten voor het klantcontactcentrum (GT Connect), het besloten datanetwerk voor aansluiting op het Diginetwerk (GGI-netwerk) en netwerkmonitoring (GGI-veilig).

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Hiervoor waren geen speerpunten opgenomen, waarover maandelijks gerapporteerd moest worden.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000					
4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	- 2.082	- 2.069	- 2.220	- 2.253	- 33 N
411 Raad	- 849	- 813	- 807	- 840	- 33 N
412 B&W	- 979	- 862	- 997	- 995	2 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 254	- 394	- 416	- 418	- 2 N
4.2 Interne dienstverlening	- 15.839	- 16.965	- 17.741	- 17.437	303 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	879	- 603	- 710	- 534	176 V
422 Ondersteuning organisatie	- 16.718	- 16.362	- 17.031	- 16.904	127 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	80.292	89.250	92.922	91.714	- 1.209 N
431 Treasury	1.141	2.700	4.094	4.080	- 14 N
432 Belastingen	12.460	14.781	15.167	15.236	69 V
433 Algemene uitkering	66.762	71.480	73.093	73.418	325 V
434 Overige baten en lasten	- 601	- 781	375	- 1.105	- 1.480 N
436 Werken voor derden	529	1.070	192	84	- 108 N
Saldo van baten en lasten	62.371	70.216	72.961	72.023	- 938 N
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	1.614	866	4.216	4.216	0 V
441 Mutaties reserves	1.614	866	4.216	4.216	0 V
Mutatie reserves	1.614	866	4.216	4.216	0 V
Resultaat	63.985	71.082	77.178	76.240	- 938 N

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De inkomsten van de gemeente komen uit verschillende bronnen. De hoofdmoot wordt gevormd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ongeveer 20% van de gemeentelijke inkomsten (€ 25 miljoen van € 126 miljoen) wordt gegenereerd vanuit het eigen belastinggebied. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan dit gebied dat wordt gevormd door de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Het (meerjaren) beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014.

Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:

- het beleid ten aanzien van de lokale belastingen
- een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen
- een toelichting op de grootste afwijkingen tussen begrote en werkelijke inkomsten
- de lokale lastendruk
- informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de "eigen" inkomsten van de gemeente en worden meestal gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

1.2 Beleid

Algemene uitgangspunten

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Onroerende zaakbelastingen

In 2018 is de toename van de opbrengst ten opzichte van 2017 met 3,3% gestegen. Deze verhoging is voor 1% toe te schrijven aan het inflatiepercentage. De resterende opbrengststijging is toe te schrijven aan de autonome groei als gevolg van een toename van de waarde door nieuw- en verbouw.

Leges

De algemene lijn is om de leges zo min mogelijk te verhogen. In sommige gevallen wordt daarvan afgeweken om de opbrengst kostendekkend te houden.

Tarieven tabel

Tarieven lokale heffingen	2017	2018	Stijging t.o.v. vorig jaar
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,1086	0,1076	-0,9%
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1569	0,1592	1,5%
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1239	0,1257	1,5%

Hondenbelastingen				
- voor de 1e hond	41,50	42,00	1,2%	
- voor de 2e hond	57,80	58,50	1,2%	
- voor elke volgende hond	71,20	72,00	1,1%	
Toeristenbelasting				
- tarief per overnachting	0,90	0,91	1,1%	
- seizoenplaats	168,30	170,15	1,1%	
- jaarplaats	168,50	170,35	1,1%	
Forensenbelasting				
- waarde minder dan € 70.000 of panden waarvoor geen waarde is vastgesteld	179,50	181,75	1,3%	
- waarde meer dan € 70.000 vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsgrondslag € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat een maximumbedrag geldt van:	179,50	181,75	1,3%	
	936,00	947,50	1,2%	
Afvalstoffenheffing				
- éénpersoonshuishoudens	169,40	169,40	0,0%	
- meerpersoonshuishoudens	282,30	282,30	0,0%	
Rioolheffing:				
- vastrecht tot 350 m ³ afvalwater	172,35	174,00	1,0%	

1.3 Inkomsten uit heffingen

Vergelijkend overzicht opbrengsten uit belastingen

Binnen het gemeentelijk belastinggebied wordt onderscheid gemaakt in belastingen en rechten. Belastingen zijn bijdragen in de algemene middelen van de gemeente. Tegenover het betalen van belasting staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie. Voor de tarieven van de belastingen zijn geen beperkingen opgenomen. Voorbeelden van belastingen zijn: onroerendezaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting.

Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van dienstverlening door de gemeente. In de wet is bepaald dat de geraamde opbrengst niet hoger mag zijn dan nodig om 100% van de geraamde kosten te dekken. Dit houdt in dat de kostendekkendheid op basis van de begroting wordt beoordeeld. Een beoordeling achteraf is niet in de wet opgenomen. Voorbeelden van rechten zijn de begrafenisrechten, parkeergelden en leges voor verschillende diensten. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het overzicht van de belastingen wordt weergegeven in bijgaande tabellen en grafieken.

In onderstaande tabel ziet u tevens de begroting en werkelijke cijfers.

Tabel lokale heffingen

bedragen x € 1.000					
Lokale heffingen	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)					
01. Onroerende zaakbelastingen woningen	6.394	6.535	6.600	6.605	5 V
02. Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	4.497	4.557	4.777	4.780	3 V
03. Hondenbelasting	166	176	164	164	- 0 N
04. Toeristenbelasting	431	458	478	473	- 4 N
05. Forensenbelasting	880	911	941	933	- 8 N
06. Rioolheffing	4.368	4.445	4.515	4.519	4 V
06. Rioolheffing - kwijschelding	- 125	- 115	- 115	- 115	0 V
07. Reclamebelasting	126	122	122	125	3 V
08. Precariobelasting	835	2.955	2.955	2.982	27 V
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	17.573	20.044	20.436	20.466	30 V
Rechten (Tariefsgebonden)					
09. Begrafenisrechten	706	743	693	674	- 18 N
10. Afvalstoffenheffing	5.274	5.325	5.348	5.362	14 V
10. Afvalstoffenheffing - kwijschelding	- 168	- 150	- 150	- 152	- 2 N
11. Parkeergelden	944	1.000	1.000	896	- 104 N
12. Parkeerboetes	95	100	100	64	- 36 N
13. Marktgelde	43	56	56	41	- 15 N
14. Leges burgerlijke stand	153	155	165	109	- 56 N
15. Leges dienstverlening	970	895	895	899	4 V
16. Leges Wabo vergunningen	2.353	1.718	3.000	3.046	46 V
17. Leges bestemmingsplannen	751	564	816	929	113 V
18. Overige leges	186	209	209	205	- 5 N

Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	11.307	10.615	12.132	12.074	- 59 N
Totaal lokale heffingen	28.880	30.658	32.568	32.540	- 29 N

Toelichting grootste afwijkingen

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn als volgt te verklaren.

ad 11) Parkeergelden

In 2018 hebben we te maken gehad met een grote 'crash' van de pc's op de slagboomterreinen. Ten gevolge van de storings en het vrijparkeren op de terreinen van AH, Theater, Nieuwmarkt en omgeving Beekstraat zijn de opbrengsten lager geworden dan begroot. Hierover bent u dit jaar al wel geïnformeerd, maar was de begroting nog niet bijgesteld. In 2019 zal het herstel worden ingezet, maar naar verwachting nog niet op het niveau van vóór 2018 komen

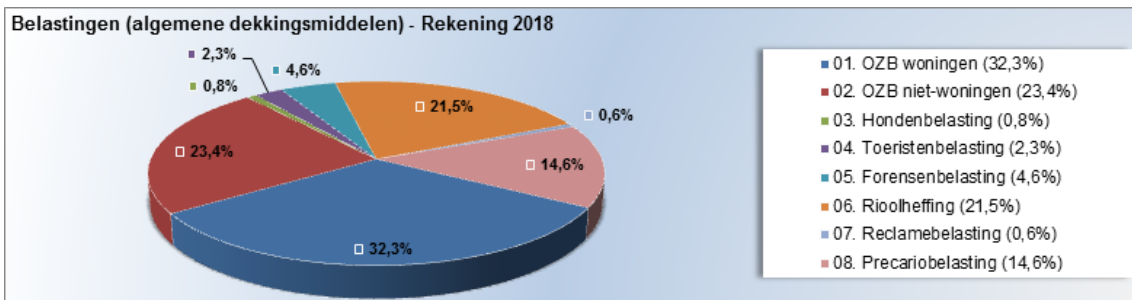
ad 14) Leges burgerlijke stand

In 2018 zijn er minder huwelijken gesloten dan gemiddeld. Daarnaast is er in 2017 al voor € 24.000 vooruitbetaald via het huwelijksregister aan huwelijken die in het 1e halfjaar 2018 plaatsvonden, dit bedrag is in de rekening 2017 opgenomen maar betrof 2018. En er is duidelijk een toename van het aantal gratis – en faciliteiten huwelijken.

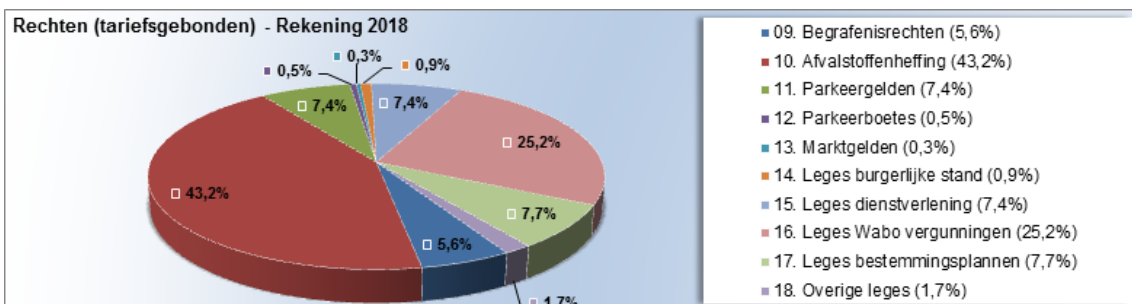
ad 17) Leges bestemmingsplannen

De hogere leges van de bestemmingsplannen komt voort uit de grotere behoefte tot de bouw van woningen. Het toename van het aantal aanvragen vinden we ook terug bij de Wabo vergunningverlening. Het budget leges bestemmingsplannen bedraagt in de primitieve begroting € 563.800 en is bijgesteld tot € 789.800

Grafiek belastingen

Grafiek rechten

1.4 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de "lokale lastendruk" is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2018, uiteen van € 505 tot € 1.234 per jaar. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op

plaats 210 van de 387 gemeenten en is Barneveld een gemeente met een gemiddelde lastendruk. De stijging in 2018 van de lokale lasten in Barneveld is 0,7%.

Het grote verschil tussen de woonlasten in de goedkoopste en de duurste gemeente (€ 729) is enigszins misleidend. De frequentieverdeling van de gemeentelijke woonlasten is zeer vlak. In 71 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en de € 800. Aan de onder- en bovenkant van de verdeling zit een beperkt aantal uitschieters. Hoewel het maximum op € 1.234 ligt komen maar 25 gemeenten boven de € 900 uit.

Het bedrag van de bruto woonlasten is opgebouwd uit de onroerende zaakbelasting, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde (zowel landelijk als provinciaal als voor Barneveld), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In 2018 stijgen de woonlasten in Barneveld licht, doordat de OZB met 1% stijgt en de rioolheffing met 1,5%.

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2017	2018	Lasten- stijging (%)
Hoogste tarieven			
- Landelijk	1.211	1.234	1,9%
- Gelderland	945	963	1,9%
Laagste tarieven			
- Landelijk	487	505	3,7%
- Gelderland	568	539	-5,1%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	723	721	-0,3%
- Gelderland	728	733	0,7%
- Barneveld	747	752	0,7%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten(www.coelo.nl)

1.5 Bezwaar, beroep en kwijschelding

Bezwaar en beroep

Wie het niet eens is met een opgelegde aanslag kan een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na het opleggen van de aanslag. Op nagenoeg alle bezwaren tegen de bij het reguliere kohier opgelegde aanslagen is voor eind oktober 2018 uitspraak gedaan. Voor degenen die het niet eens zijn met de uitspraak bestaat er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechtbank, hoger beroep bij het gerechtshof en cassatieberoep bij de Hoge Raad.

Kwijschelding

Voor de inwoners van Barneveld zonder vermogen en met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid om kwijschelding te vragen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Door gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau (waar gegevens uit de administraties van UWV, RDW en Belastingdienst worden gecombineerd) wordt nagegaan of een eerder verleende kwijschelding leidt tot een ambtshalve kwijschelding in het volgende jaar. Betrokkenen hoeven daarvoor dan niet zelf opnieuw een aanvraag in te dienen.

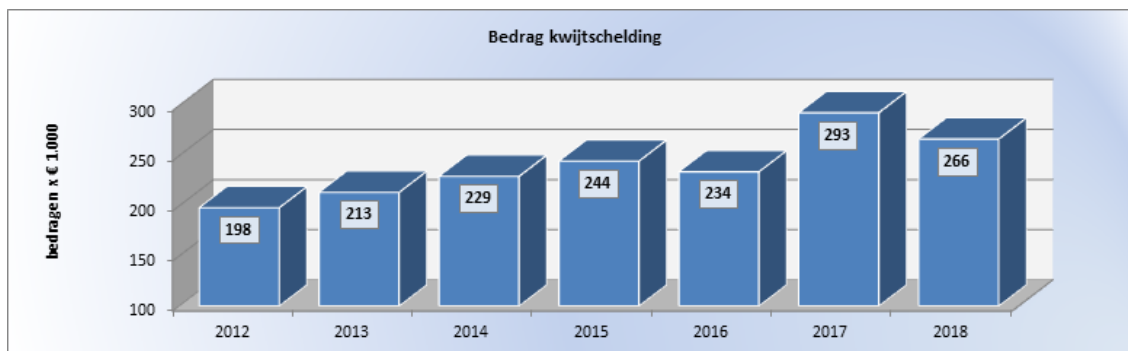
In de begroting 2018 is er van uitgegaan dat er ongeveer 625 keer kwijschelding zou worden verleend voor een totaal bedrag van € 265.000. In werkelijkheid is er 830 keer kwijschelding gevraagd. 724 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk gehonoreerd en 106 afgewezen. Het totale bedrag aan kwijschelding is uitgekomen op € 266.422. In ca 43% van de gehonoreerde aanvragen is automatisch kwijschelding verleend op grond van de hiervoor aangegeven gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau.

Tabel ontwikkeling kwijschelding

Kwijscheldingen	Aangevraagd	Afgewezen	Geheel of gedeeltelijk toegewezen	Bedrag kwijschelding
2012	614	70	544	€ 197.927
2013	670	69	601	€ 213.294
2014	731	97	634	€ 229.264
2015	713	66	647	€ 244.424

2016	714	101	613	€ 233.743
2017	848	96	752	€ 292.716
2018	830	106	724	€ 266.422

Grafiek ontwikkeling kwijtschelding

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader

Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.2 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.

Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2 (programmabegroting en jaarverslaggeving). Met ingang van de jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijst ook rekening gehouden met de post 'onvoorziene risico's grondexploitaties'. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaarden en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstandsvermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognosticeerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar

Algemene reserves (1)

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (2)

Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

bedragen x € 1.000		
Beschikbare weerstandscapaciteit	31-dec-2017	31-dec-2018
1. Algemene reserves	25.765	26.957
2. Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	25.765	26.957

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico's zijn onlangs geactualiseerd. Daarnaast zijn, waar mogelijk, maatregelen getroffen om het risico te beperken. Vervolgens is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risicobedrag van € 14,36 miljoen, € 0,16 mln hoger dan de vorige simulatie (bij de programmabegroting 2019). Dit komt met name door het opnemen van nieuwe risico's als de fluctuaties in de algemene uitkering als gevolg van de ontwikkelingen in de rijksuitgaven en meer aanvragen BCF en de abonnementstarief WMO.

De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

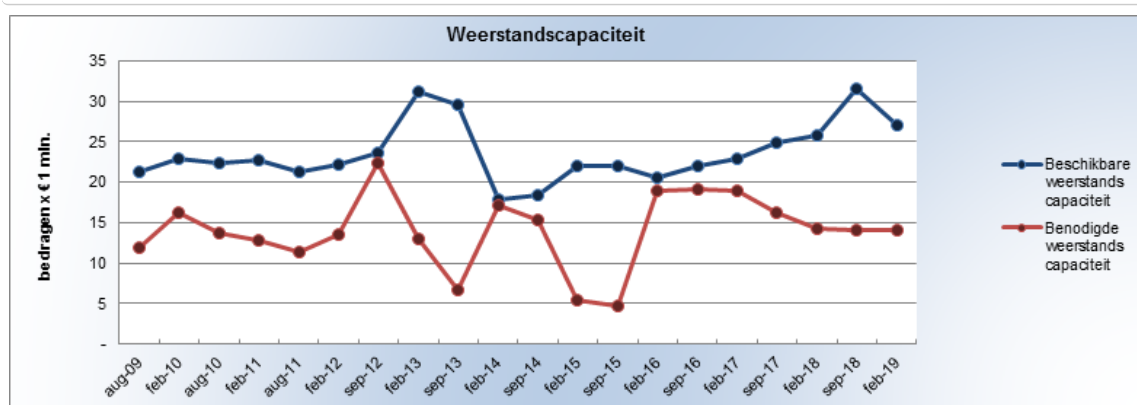
- 1) Onvoorziene risico's bouwgronden in exploitatie (BIE), planfase 2 en 3;
- 2) Niet of niet tijdig kunnen aantrekken van (kwalitatief) voldoende personeel;
- 3) Faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
- 4) Geldkraan banken gaat dicht, niet of slechts beperkt mogelijk kunnen afsluiten van leningen;

- 5) De begrote uitgaven jeugd zijn te laag en de reserve sociaal domein is ook leeg;
- 6) Organisatie vraagt andere capaciteiten / competenties (a.g.v. organisatieontwikkeling);
- 7) Misbruik van informatie, diefstal, omkoping, fraude, belangenverstrengeling;
- 8) Plotselinge en forse rentestijging;
- 9) Bijdragen van derden, tijdige afzet Esvelderbeek;
- 10) Dooiperiode na vorst of extreme koude kan wegdek extreem beschadigen.

Ten opzichte van de uitkomst van de vorige simulatie is het risico 'hogere aanlegkosten voor verbindende schakel Provincie (rondweg Voorthuizen Noord)' uit de top 10 verdwenen en het risico 'Dooiperiode na vorst of extreme koude kan wegdek beschadigen' in de top 10 terecht gekomen.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomanagement weergegeven.

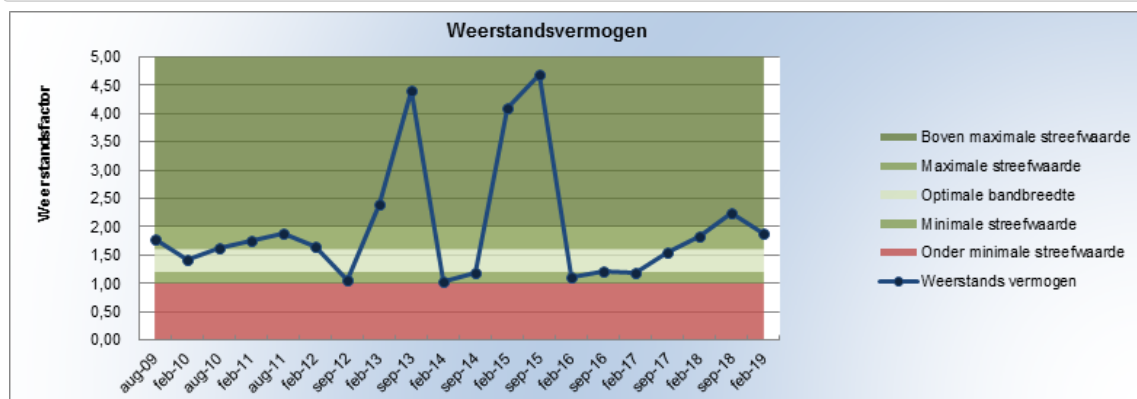
Sinds de programmabegroting 2013 zijn risico's ook inzichtelijk bij (en integraal onderdeel van) alle speerpunten van de vier programma's. De risico's van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.5 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is met een waarde van 1,9 lager dan de waarde van een half jaar geleden (2,2 bij de programmabegroting 2019). Daarmee is het weerstandsvermogen boven de optimale, maar onder de maximale bandbreedte. De meerjarige verwachting is dat het weerstandsvermogen ongeveer op dit niveau blijft.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{27,0}{14,4} = 1,9$$

2.6 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zoals die voorgeschreven worden door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn in deze jaarverslaggeving opgenomen in paragraaf 2. De kengetallen hebben een verband met zowel het weerstandsvermogen als ook met de financiering. Landelijk wordt aandacht gevraagd voor deze kengetallen. Daarin is met name aangegeven om naast het weerstandsvermogen ook te letten op de ontwikkeling van deze financiële kengetallen en om vooral het geheel van deze getallen in samenhang te bezien.

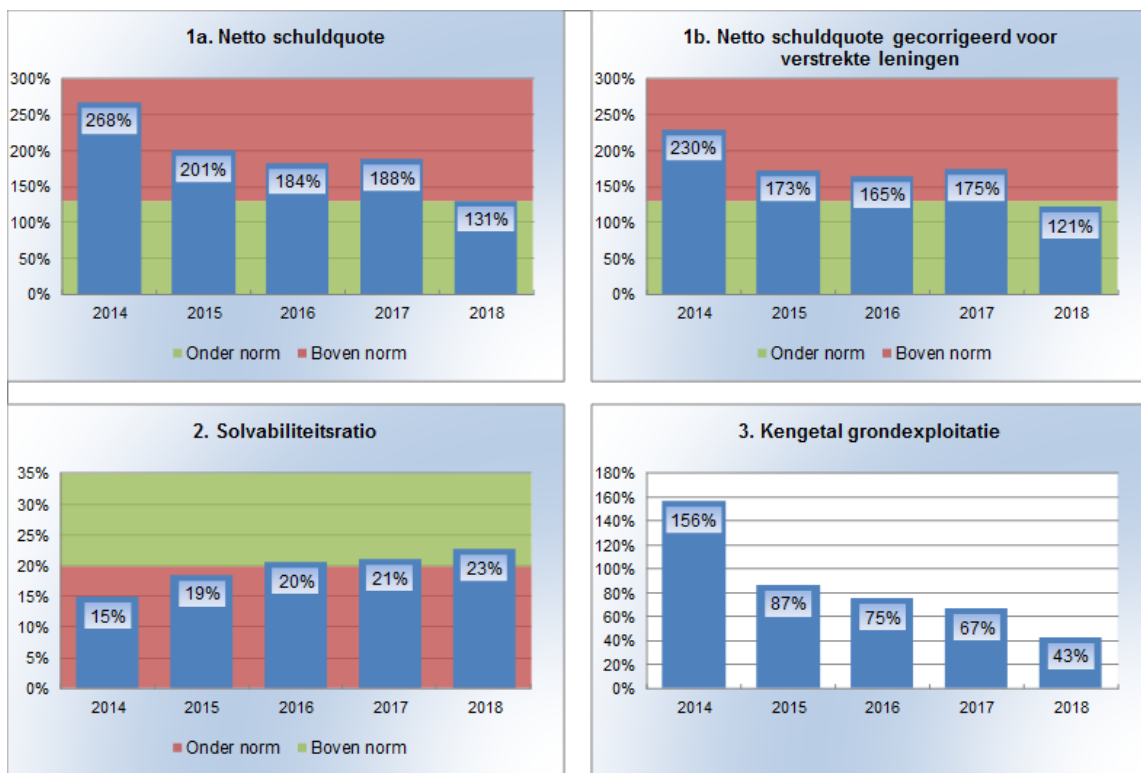
Mede gezien de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het goed de financiële kengetallen of ratio's in beeld te hebben. Deze ratio's zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatie cijfers. Bij het beoordelen van de hoogte en ontwikkeling van de ratio's kijken we vooral naar de samenhang tussen deze ratio's en de ontwikkeling in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht. Samen met het weerstandsvermogen kunnen we een beeld vormen van hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat. De ratio's worden hierna zowel in tabelvorm als grafisch weergegeven.

De netto schuldquote (netto schuld als aandeel van de inkomsten in een jaar) komt in 2018 lager uit dan het begrote percentage. De daling van het percentage ten opzichte van 2017 is vooral als gevolg van de hoge inkomsten van onze gemeente in 2018 (+ ca. € 30 miljoen). Daarbij zien we ook dat in 2018 schulden afgelost zijn, onder andere door de daling van de voorraad bouwgrond grondexploitaties (-/- € 15 miljoen) en de ontvangen aflossingen op verstrekte leningen (-/- € 1,5 miljoen). Tegelijkertijd zien we een sterke en voorziene stijging van de materiële vaste activa (+ € 16 miljoen, na aftrek van de afschrijvingen). De sterke daling van de schuldquote wordt veroorzaakt door de incidenteel hoge inkomsten. Bij het niveau van de stabiele inkomsten zou de netto schuldquote zo'n 30% hoger zijn (ca. 161%) en zou nog altijd een sterke afname zijn t.o.v. de 188% in 2017. De verwachting is dat de netto schuldquote zich per saldo steeds meer richting de streefwaarde zal begeven.

Qua solvabiliteit (het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totale vermogen) zien we eveneens dat de ingezette trend zich heeft doorgezet. Deze ratio is in 2016, voor het eerst sinds 2012, uitgekomen op het gewenste streefpercentage (20%) en ontwikkeld zich in 2018 tot 23%. Deels houdt dit ook verband met een toename van bestemmingsreserves die op termijn ingezet gaan worden, waardoor de stijging van de solvabiliteit afgevlakt zal gaan worden.

Het kengetal grondexploitatie komt voor 2018 uit op 43%. Dit kengetal geeft de voorraad bouwgrond weer als aandeel van de inkomsten in een jaar. In 2015 is dit kengetal sterk gedaald door hogere inkomsten in het sociaal domein. In 2016 en 2017 zien we een verdere daling van het kengetal. Dit laat zien dat de risico's verder teruggebracht zijn. Voor dit kengetal is geen streefpercentage opgenomen. Landelijk is er geen eenduidig uitgangspunt. Het percentage zegt iets over het risicoprofiel van een gemeente. Provincie Gelderland geeft aan dat bij een percentage >35% sprake is van een hoog risico. Binnen gemeente Barneveld zien we een relatief hoger risicoprofiel. Dat hoort bij een groeiende, ambitieuze gemeente. We zien wel dat de kengetallen zich ontwikkelen richting een lager risico sinds 2013.

Kengetallen	Rekening					Begroting
	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Netto schuldquote	268,0%	200,9%	183,5%	187,7%	130,9%	181,7%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	229,9%	173,4%	164,9%	174,6%	121,4%	169,0%
Solvabiliteitsratio	14,9%	18,5%	20,5%	21,0%	22,6%	22,2%
Grondexploitatie	156,5%	86,7%	75,3%	66,5%	43,1%	52,8%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	100,6%	101,4%	101,4%	102,8%	104,3%	104,3%

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een aanzienlijk beslag op de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. De voorzieningen worden gevuld door jaarlijkse bijdragen en stortingen vanuit de verschillende programma's. Bedragen genoemd in deze paragraaf zijn in duizenden euro's (x € 1.000,-).

3.2 Wegen

Beleidskader

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 3,9 miljoen m² verharding in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor deze wegen. De uitvoering van het groot onderhoud vindt plaats volgens het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsplan, dat op basis van een (CROW-)methodiek voor wegbeheer tot stand komt.

Beheerplan

De uitvoering van het wegonderhoud wordt jaarlijks door het college vastgesteld in het zogenoemde uitvoeringsplan. De onderhoudswerkzaamheden die daarin zijn opgenomen worden voorafgaand integraal afgestemd met alle betrokken disciplines.

a. Kwaliteitsniveau verhardingen

De bepaling van het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke verhardingen wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een globale visuele weginspectie volgens de geldende landelijke (CROW-)methodiek. Alle wegen zijn geïnspecteerd op schade waarbij schadetype, ernst en omvang daarvan per weggedeelte wordt bepaald. Op basis van de in 2016 vastgestelde beleidsvisie 'Beheer en onderhoud wegen 2017 – 2026' is er voor de periode 2017-2021 jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor het inlopen van de achterstand. Daarnaast is

er een groeimodel (2017-2023) om het structurele onderhoudsbudget op het niveau te brengen waarmee, na inlopen van de onderhoudsachterstand, het kwaliteitsniveau op peil gehouden wordt.

b. Uitvoering wegonderhoud

Vanaf 2015 is het onderhoud uitgevoerd middels een raamcontract. In een raamcontract zijn vrijwel alle voorkomende onderhoudsmaatregelen opgenomen. Daarbij is niet vastgesteld op welke wegen onderhoud wordt uitgevoerd. De gemeente is vrij in het bepalen van de wegen waarop onderhoud wordt uitgevoerd en welke onderhoudsmaatregelen worden toegepast. Hierdoor is de gemeente flexibel om te anticiperen op ontwikkelingen.

In 2016 is een vliegende start gemaakt met de uitvoering van het onderhoud. In 2017 en 2018 is hieraan een vervolg gegeven door op een behoorlijk aantal wegen in het buitengebied onderhoud uit te voeren. Daarnaast zijn de Van Zuijlen van Nieveltlaan en de Stationsweg, op het gewenste onderhoudsniveau gebracht. Deze werkzaamheden zijn gecombineerd met de realisatie van de snelle fietsroute en de benodigde verkeerskundige aanpassingen uitgevoerd.

De verwachting is dat het kwaliteitsniveau van het verhardingsareaal verder is gestegen. De kwaliteitsrapportage volgt in het derde kwartaal van 2019. Hierin worden de behaalde resultaten gerapporteerd op basis van de inspectie resultaten.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000				
Voorziening Groot onderhoud wegen	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2018
Voorziening Groot onderhoud wegen	389	3.011	- 1.959	1.441

Stortingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000	
Specificatie storting groot onderhoud wegen	Bedrag
- verkeersaanpassingen de Glind (corr 2017)	- 4
- bijdrage verkeer Vossenpassenweg	3
- verbetering rioolstelsel	7
- bijdrage verkeer Speulderweg	17
- dotatie vanuit productbegroting	2.988
Totaal	3.011

Onttrekkingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000	
Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
- Raamcontract groot onderhoud	1.071
- Bijdrage aan civiele projecten (o.a. Speulderbosweg, Stationsstraat, fietsroute e.d.)	888
Totaal	1.959

3.3 Water

Beleidskader

a. Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP).

Het GRP 2016-2019 is op 2 maart 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. In het plan worden de activiteiten aangegeven die nodig zijn om de doelstellingen van het GRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten; de rioolheffing.

b. Waterplan Barneveld.

Het Waterplan Barneveld is door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is gezamenlijk opgesteld door de waterschappen Vallei & Eem en Veluwe, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld. Het bestaat uit drie delen: de Watervisie 2004-2025, een Uitvoeringsplan en een Operationeel Programma. De voor de gemeente relevante onderdelen zijn opgenomen in het GRP 2016-2019.

c. Grondwaterbeleidsplan.

Op 9 juli 2013 is het Grondwaterbeleidsplan 2013 – 2019 door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan beschrijft de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater en levert een bijdrage aan het oplossen en voorkomen van grondwaterproblemen.

d. Hemelwaterplan.

Op 25 juli 2017 is het Hemelwaterplan 2017 – 2020 “klimaatactief” door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan richt zich op een duurzame en actieve omgang met hemelwater. Het plan beschrijft gemeentelijk regenwaterbeleid in zowel bestaande als te ontwikkelen stedelijke omgeving en focust op een robuuste en klimaatbestendig ingerichte leefomgeving.

e. Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie.

Naar een klimaatbestendige leefomgeving.

Om in de regio samen te werken aan een klimaatbestendige toekomst hebben 27 gemeenten, de provincies Gelderland en Utrecht, het Waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat, Veiligheidsregio's FRU en VGGM en Vitens op 7 december 2017 het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend. Dit Manifest is in lijn en aansluitend op het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie en het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie d.d. 20 november 2018. In het manifest hebben gemeenten en regio verklaard om in de komende coalitieperiode de kwetsbaarheden en risico's voor overlast en schade als gevolg van klimaatverandering te inventariseren. Een belangrijke stap hierin is de uiterlijk in 2019 uit te voeren 'stresstest' die effecten in beeld brengt van wateroverlast, hitte droogte en overstroming. Binnen het regionale samenwerkingsverband PWVE is de test in 2018 uitgevoerd en zijn de resultaten getoond in een Klimaateffectatlas. Welke maatregelen vervolgens zijn te treffen als uitkomst van de stresstest gaan we nader met de inwoners, het college en de gemeenteraad bespreken.

Daarnaast is op 18 oktober 2018 een regionale adaptiedialoog gevoerd voor een regionale adaptiestrategie en is in november 2018 met een klimaatscan de integratie van klimaatadaptatie in regionale- en lokale overheden (waaronder de gemeente Barneveld) getoetst onder het motto: “hoe staan we ervoor?”.

Begin 2019 is met raadsleden en de jongerenraad een klimaatatelier gehouden en is een begin gemaakt met het vraagstuk om de klimaatopgaven goed in te bedden in de gemeentelijke organisatie.

Tegelijkertijd wordt nu al bij de uitvoering van onze werkzaamheden in de openbare ruimte meer rekening gehouden met de klimaateffecten en hevige regenval die nu al voorkomen. ‘Werk-met-werk maken’ en ‘slim mee-koppelen’ van maatregelen in de openbare ruimte is de beoogde aanpak in de komende periode (denk aan het afkoppelen van regenwater, infiltreren, herstellen van sloten, aanleggen van wadi's, en waterbergingsgebieden, meer waterpasserende verharding in de straten en dergelijke). Een project met een dergelijke aanpak is voor de kern Zwarteboek in voorbereiding.

Betrokken en actieve inwoners

Inwoners en bedrijven participeren in gemeentelijke projecten om hun eigen woningen, bedrijven en percelen beter bestand te maken tegen de effecten van de klimaatverandering of nemen zelf initiatieven. Hierbij heeft de gemeente respectievelijk een ontzorgende – dan wel faciliterende - en stimulerende rol. Groene Schoolpleinen, Waterspeelplaatsen en dergelijke zijn acties die helpen om inwoners beter bewust te maken van klimaatverandering en als stimulans om te komen tot een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving.

f. Toekomst Waterketen Gelderland en Platform Water Vallei & Eem (PWVE).

Sinds 27 maart 2008 werken we in de waterketen samen met 16 gemeenten en het Waterschap in het Platform Water Vallei & Eem. Dit samenwerkingsverband bestaat uit een ambtelijk platform, een kernteam, een (bestuurlijke) regiegroep en een bestuurlijk platform. Onderwerpen die in 2018 aan de orde zijn gekomen:

- klimaatverandering
- meten en monitoring Afvalwaterketen (doorontwikkeling naar vergelijken werkelijk/gemeten systeemgedrag met berekend systeemgedrag uit rioolmodellen);
- het stappenplan: “Klimaatadaptatie van reactief naar proactief; om burgers en bedrijven in beweging te krijgen om hun eigen omgeving klimaatadaptief te maken” wat begin 2019 wordt afgerond;
- kennisuitwisseling en netwerkcontacten.

In 2019 vindt een update plaats van het Parapluplan. Het vorige plan is gemaakt in 2014 en er is sindsdien het nodige gebeurd. In de actualisatie zijn onder andere de volgende onderwerpen relevant:

- aanvullende afspraken bij het bestuursakkoord Water over onder meer digitalisering, cybersecurity, personele kwetsbaarheid (deskundigheid/capaciteit) en de Omgevingswet;
- de ontwikkeling van het klimaat en inzichten die we opdoen over kwetsbaarheid van ons (afval)watersysteem;
- afgeronde taken uit lopende plan/samenwerking;

- de invulling van de samenwerking binnen het Platform Water Vallei en Eem.

Barneveld is op ambtelijk niveau actief in de projectgroepen van het PWVE en het hieraan verbonden afvalwaterteam Ede – Veenendaal – Barneveld (AWT).

Actuele onderwerpen betreffen:

- strategische aanpak rioolvervanging; kwaliteit – en risico gestuurd rioolbeheer evenals integraal wijkgericht werken;
- transitiepoor klimaatadaptatie; kennissessies en bestuurlijke watermarkt;
- verduurzamen van de afvalwaterketen;
- heroverwegen riolering buiten gebied; pilot decentrale afvalwaterzuivering De Glind (anders omgaan met afvalwater met behulp van innovatieve zuiveringstechnieken).

De financiële bijdrage aan het PWVE / AWT, de personele kosten en de investeringen zijn opgenomen in het GRP 2016-2019.

Beheerplan

De uit het GRP 2016-2019 voortkomende maatregelen zijn opgenomen in een uitvoeringsplanning en in jaarplannen. Het jaarplan en de uitvoeringsplanning 2018 zijn op 9 april 2018 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden.

Eind 2015 is een rioolbeheerplan opgesteld als verbindende schakel tussen het GRP 2016 – 2019 en de operationele beheerplanning in de periode 2015 – 2018.

De beheeractiviteiten maken deel uit van het jaarplan en de jaarlijkse uitvoeringsplanning.

Momenteel is een transitie gaande van traditioneel - naar kwaliteit en risico gestuurde rioolvernieuwing. Doel is kostenbesparing waardoor middelen beschikbaar kunnen komen voor klimaatadaptatieve maatregelen. Vanuit het AWT is hiertoe eerst een generieke aanpak ontwikkeld die in 2018 verder is uitgewerkt voor de gemeente Barneveld. De bijhorende rapportage met adviezen voor reparatie, vernieuwen, reinigen en inspecteren is in afronding en is na bestuurlijke vaststelling toe te passen op het rioolbeheer.

Financiële consequenties

De in de volgende tabel genoemde inkomsten en uitgaven in de jaren 2017 t/m 2020 komen overeen met de bedragen genoemd in het GRP 2016-2019. De meerjarenbegroting in het GRP geeft een prognose tot het jaar 2095, waarbij ervan uit wordt gegaan dat de reserve voldoende op peil is om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren.

bedragen x € 1.000				
Egalisatievoorziening riolering GRP	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2018
Egalisatievoorziening riolering GRP	-	2.035	- 123	1.912

bedragen x € 1.000		
Specificatie onttrekking voorziening riolering	Begroting 2018	Rekening 2018
Lasten		
Exploitatiekosten	3.979	3.986
Extracomptabele toerekening kosten	638	600
Storting voorziening vanuit omzetting reserve		1.483
Totaal lasten	4.617	6.069
Baten		
Inkomsten rioolheffing	4.445	4.404
Overige baten	25	59
Totaal baten	4.470	4.463
Verschil lasten-baten	147	1.606
Correctie vrijval reserve VGRP		- 1.483
Mutatie egalisatievoorziening VGRP	147	123

3.4 Gebouwen

Beleidskader

Het beleidskader voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is de

rapportage planmatig onderhoud 2018 - 2037.

Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn de mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Binnen het beleidskader is het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Beheer en onderhoudsplan

Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Barneveld heeft ongeveer 90 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages, waaronder het hulpverleningscentrum, tot overige eigendommen, zoals woningen.

Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensport-accommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de firma Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties vanuit de onderhoudsvoorziening planmatig, preventief en correctief door de gemeente Barneveld onderhouden.

Binnen de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen beheert en onderhoud de gemeente in totaal circa 78.024 m2 bruto vloeroppervlak.

De meerjarenbegroting 2018 – 2037 en het jaarplan zijn opgenomen in de Rapportage planmatig onderhoud gebouwen 2018. In deze rapportage wordt een toelichting gegeven op de uitgangspunten, gewijzigde parameters en een toelichting op de meest omvangrijke vervangingen. Daarnaast wordt een (financiële) terugblik gegeven over het voorgaande dienstjaar.

Voor de 2e helft van 2019 is de 3-jaarlijkse inspectie van de objecten op de onderhoudsconditie volgens de NEN 267 en de actualisatie van het MJOP gepland.

Mocht uit de uitkomsten van deze inspectie blijken dat er noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten worden geconstateerd. Worden deze budgettair met ingang van 2020 in de MJOP opgevoerd.

Momenteel is de gemiddelde staat van onderhoud van de objecten conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig.

Op de middellange termijn worden grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanning zal de eerste 12 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen mogelijk niet hoeven worden aangepast.

Technisch onderhoud (preventief, correctief, etc.)

Tot en met 2018 verloopt ook het technisch onderhoud aan de gebouwen via de voorziening. Vanaf 2019 zal dit onderhoud via de reguliere exploitatie verlopen. Het is op grond van de BBV niet toegestaan het dagelijks onderhoud via de voorziening te laten lopen. Met ingang van 2019 verloopt alleen het planmatig onderhoud via de voorziening Groot onderhoud en zullen de overige onderhoudskosten via de exploitatie lopen.

Financiële consequenties

De totale onttrekking aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen is lager dan begroot. In 2018 werd voor de totale onttrekking € 980.189,- exclusief BTW geraamd. De uiteindelijke onttrekking is uitgekomen op € 844.268,- Dit wordt veroorzaakt door:

- beleidsmatige beslissingen, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd zijn of uitgesteld zijn;
- doorschuiven van planmatig onderhoud op grond van rapportages.

Op basis van de meerjarenbegroting in het onderhoudsplan gebouwen 2018-2037 is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Voorzien is dat vanaf 2020 de onttrekkingen oplopen, waarmee het bestaan van de voorziening gerechtvaardigd is.

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2018
Voorziening Onderhoud gem. gebouwen	2.260	2.094	- 1.909	2.445

bedragen x € 1.000	
Specificatie onttrekking voorziening gemeentelijke gebouwen	Bedrag
- Binnensportaccommodaties	426
- Gemeentehuis	425
- Sportcomplexen	306
- Hulpverleningscentrum	136
- Transferium	115
- Gemeentewerf en steunpunten	107
- Overige eigendommen	68
- Monumenten/fonteinen	50

- Peuterspeelzalen	31
- Kerktorens	20
- Gebouwen Sociaal Cultureel Werk	18
- Museum Nairac	17
- Overige Gebouwen	190
Totaal	1.909

Voorziening onderhoud primair onderwijs

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud gebouwen primair onderwijs	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2018
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	191	-	- 1	190

bedragen x € 1.000	
Specificatie onttrekking gebouwen primair onderwijs	Bedrag
Led panelen de Kleine Burgthof	1
Totaal	1

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet), maar soms ook voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven wordt er bijvoorbeeld zogenaamd kort geld, in de vorm van een kasgeldlening aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken.

In deze paragraaf worden de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die meerdere keren per jaar wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

Algemeen

In 2018 is het trasurystatuut uit 2014 geactualiseerd. De actualisatie betroffen wijzigingen vanuit gewijzigde wet- en regelgeving en daarbij aan te sluiten bij de actuele inrichting van de treasury organisatie.

Een algemeen uitgangspunten voor de treasury is om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden. Uiteraard passend binnen de kaders die in het trasurystatuut staan, die weer gebaseerd zijn op o.a. de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. De treasuryklankbordgroep overlegt periodiek en geeft mandaat voor het aantrekken van geldleningen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afkomen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

Aangezien de financiering van de gemeenten in z'n totaliteit wordt beheerd, werken wij met één product 'treasury' waarin de kosten en opbrengsten begroot worden. Op basis van de totale leningportefeuille wordt vervolgens gerekend met een gemiddeld rentepercentage. Het BBV schrijft voor om deze rentekosten over de producten te verdelen.

4.3 Financiële aspecten

Renteontwikkeling

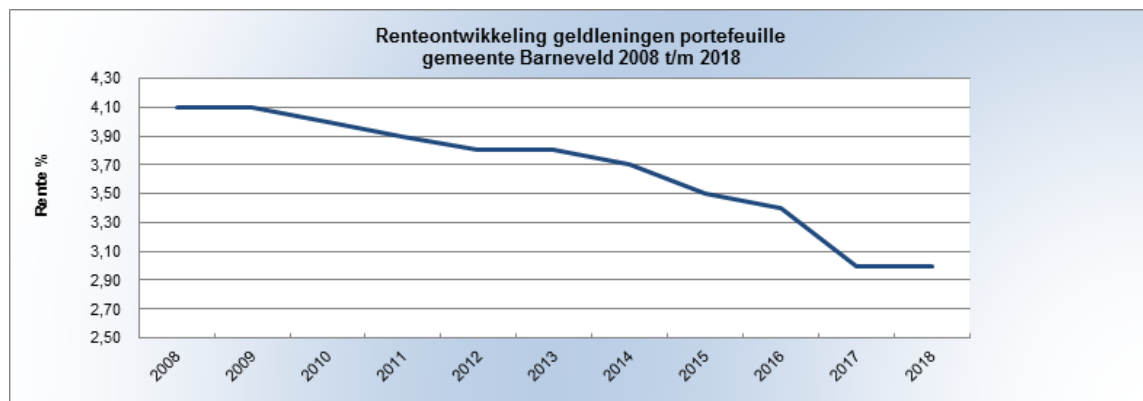
In de grafiek van de renteontwikkeling 2008 t/m 2018 is te zien dat de rente als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis gedaald is vanaf 2008. In de grafiek die de renteontwikkeling van 2018 laat zien, is duidelijk zichtbaar dat het korte geld op een stabiel laag niveau beschikbaar was. Voor het hele korte geld bedroeg de rentevergoeding 0% (of lager). In 2018 zijn veel inkomsten gegenereerd door gerealiseerde verkopen van gronden en ontvangen subsidies. Vanwege zekere, substantiële (eind)aflossingen in 2019 ter grootte van zo'n € 29 miljoen is in 2018 reeds geanticipeerd door kortlopende leningen te consolideren.

Treasuryresultaat

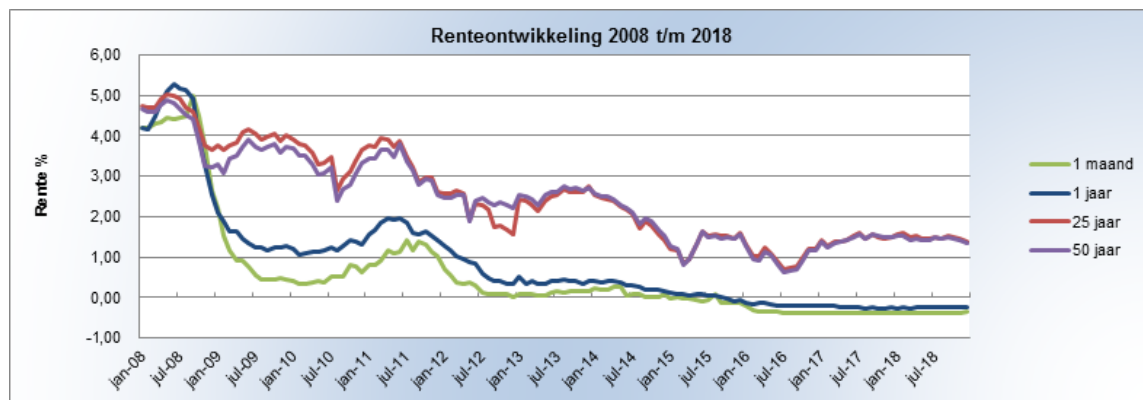
Op het beleidsproduct Treasury vindt u de financiële resultaten van onze rente (zie bijlage 4). Zowel de rente kosten als de opbrengsten worden daar verantwoord. Aan de kostenkant worden de rentekosten over onze opgenomen (geld)leningen hier verantwoord. De rente-opbrengsten worden gevormd door de ontvangen rente op uitstaande leningen en de rente die we ten laste brengen van de grondexploitaties. Daarnaast wordt binnen het beleidsproduct Treasury ontvangen dividend verantwoord.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2018 afgerond 3,0%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

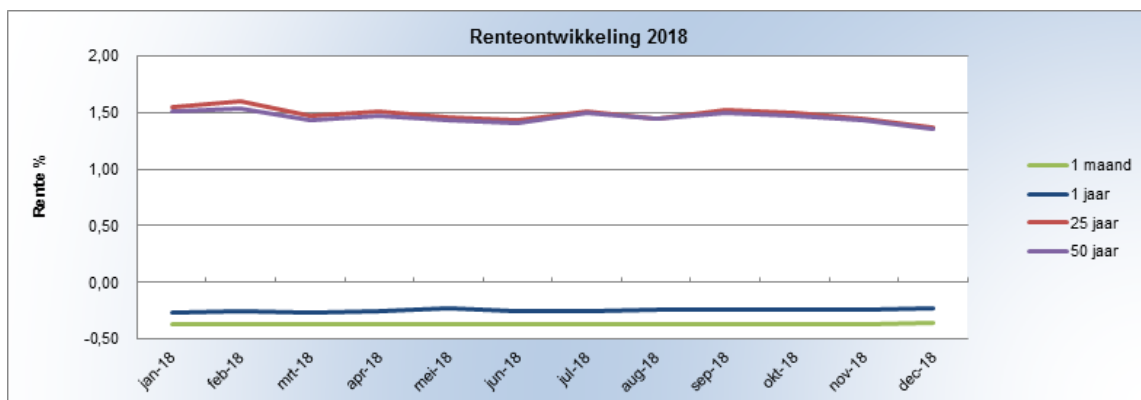
Rente ontwikkeling leningportefeuille

Renteontwikkeling meerjarig

Renteontwikkeling lopend jaar

Ontwikkeling financieringsbehoefte

In de begroting 2018 is rekening gehouden met een financieringsbehoefte, die met leningen ingevuld zouden worden, per saldo zo'n € 10 miljoen. De realisatie in 2018 bestaat uit gedeeltelijke herfinanciering van reguliere aflossingen gedurende het jaar (totaal € 19,1 miljoen). Aan reguliere, jaarlijkse aflossingen is er in het jaar 2017 € 22,1 miljoen afgelost. Door ondermeer verkopen van de bouwgronden en aflossingen op verstrekte leningen (zie ook toelichting in paragraaf 2.6 - financiële kengetallen) is er per saldo € 3,2 miljoen afgelost op de langlopende leningen.

Vanaf 2015 is de decentrale overheid verplicht om overtollige middelen te stallen in de schatkist van het Rijk (het zgn. 'schatkistbankieren'). In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij deze middelen onder het drempelbedrag blijven. Over het algemeen heeft Barneveld een financieringsbehoefte en is er geen sprake van een structureel financieringsoverschot. Sporadisch is er sprake van een tijdelijk financierings- c.q. liquiditeitsoverschot. Eind 2018 heeft de gemeente een tijdelijk saldo in de Schatkist aan gehouden ter grootte van € 9 miljoen dat in januari 2019 is aangewend voor (eind)aflossingen van geldleningen.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2018 afgerond 3,0%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Rekening 2018
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.	212.090
Aflossingen in de loop van het jaar	- 22.058
Aangetrokken nieuwe leningen	19.100
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.	209.132

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedroeg in 2018 € 24,1 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van € 19,1 miljoen. Dit betekent dat onze gemeente in 2018 binnen de norm is gebleven. Vanwege het overschrijden van de norm in 2019 is betreffend risico in 2018 voorzien en afgedekt door het vroegtijdig afsluiten van een nieuwe lening.

Kasgeldlimiet

Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente alsnog komt 'vast te staan').

De kortlopende schuld is jaareinde nihil en blijft dus binnen de kasgeldlimiet van € 10,2 miljoen.

Onderstaand is de berekening weergegeven van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000			
Renterisiconorm		Rekening 2018	Rekening 2017
Omvang begroting 2018 (=grondslag)		120.383	102.000
Renterisiconorm (in % van de grondslag)		20%	20%
Toegestane renterisiconorm		24.077	20.400

Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000			
Kasgeldlimiet		Rekening 2018	Rekening 2017
Omvang begroting 2018 (=grondslag)		120.383	102.000
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)		8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet		10.233	8.670

Verstrekte leningen

bedragen x € 1.000			
Verstrekte leningen		Rekening 2018	
Stand van de verstrekte leningen per 1 jan.		16.386	
Nieuw verstrekte leningen		448	
Aflossingen in de loop van het jaar		- 1.930	
Stand van de verstrekte leningen per 31 dec.		14.904	

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurystatuut, zijn beperkt. In 2010 is in de nota 'Garantstellingen' uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen

Begin 2018 stond de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 72 miljoen euro. Dit bedrag is gedurende het jaar afgelopen naar € 70 miljoen. Deze daling wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de aflossingen op de garantstellingen WSW.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in de achtervangstructuur. De zekerstellingen zijn namelijk als volgt georganiseerd: de eerste zekerheid is de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het waarborgfonds. En als derde en laatste staan dus de overheden garant.

Verloop garantstellingen

Garantstellingen	Aantal gegarandeerde leningen	Totaal bedrag van de leningen	Waarvan gegarandeerd door de gemeente
2014	12	€ 167 mln	€ 81 mln

2015	11	€ 161 mln	€ 79 mln
2016	11	€ 151 mln	€ 74 mln
2017	11	€ 144 mln	€ 72 mln
2018	10	€ 141 mln	€ 70 mln

Paragraaf 5 Grondbeleid

5.1 Inleiding

In de nota grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. Dat betekent dat de gemeente enerzijds zelf ontwikkelt maar ook ruimte biedt aan zelfrealisatie en deze faciliteert.

De afgelopen jaren zijn belangrijke projecten verder ontwikkeld en in uitvoering genomen, zoals onder andere Harselaar Zuid (Fase 1A), Harselaar Centraal, Thorbeckelaan Zuid (o.a. Midden NL hallen), Briellaerd Noord, Veller, Holzenbosch, Wikselaarse Eng en diverse inbreidingslocaties (o.a. Herontwikkeling Schoutenstraat, Kosterijweg en Van den Berglaan/Spade). Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van doelstellingen die bij elk van de projecten in het kader van ruimtelijk en economisch beleid zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht.

De economische crisis ligt inmiddels achter ons. Dat is duidelijk te merken aan het uitgiftetempo van gronden. Bij iedere (fase van) ontwikkeling zal voorafgaand aan de planologische besluitvorming worden afgewogen of plannings naar voren kunnen worden gehaald om zodoende tijdig te voorzien in de toegenomen vraag of, indien noodzakelijk, kunnen worden getemporeerd.

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de gemeente hierdoor eveneens gevoeliger geworden voor economische ontwikkelingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente zoals bekend in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hiermee hebben we de grondexploitaties toekomstbestendig gemaakt. Bij een verlieslatend project zal een reeds getroffen verliesvoorziening vrijvallen ter dekking van het tekort. Door deze werkwijze gaat dit verlies niet ten koste van de overige activiteiten van de gemeente. Via periodieke rapportages wordt u regelmatig op de hoogte gehouden van het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen. De voorzieningen zullen tevens periodiek worden herzien op basis van bijgestelde actualisaties van de grondexploitaties. Bijstelling vindt minimaal één keer per jaar, in ieder geval met de jaarverslaggeving, plaats. De stand van de verliesvoorziening op 31-12-2018 bedraagt € 27,1 miljoen (31-12-2017: 27,3 miljoen). Met de totstandkoming van de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG) hebben wij sinds de jaarrekening van 2015 een verdere stap gezet in de optimale beheersing en aansturing van de nog steeds aanzienlijke grondportefeuille van de gemeente.

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij ook in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. De baten en lasten van de grondexploitatie worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en Woon- en leefomgeving).

Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. De baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder 'voorraden'. Als complexen worden afgesloten dan worden de resultaten zichtbaar en verantwoord in de jaarrekening. Per 1 januari 2016 zijn lagere overheden verplicht vennootschapsbelasting te betalen over haar winst verkregen uit ondernemingsactiviteiten. Grondexploitaties vallen hieronder. Daarnaast is het mogelijk dat er tussentijds winstnemingen of verliezen worden genomen. Ook deze worden in de jaarrekening van de gemeente opgenomen en verantwoord.

De gemeente heeft nog een aantal grondexploitaties lopen die nog niet voldoen aan deze nieuwe BBV-regels. Dit zijn de Fase 1 ('reëel en stellig voornemen') projecten. Deze maken vooralsnog wel deel uit van de periodieke verslaggeving richting de raad. Het komende jaar zal gebruikt worden om nader invulling te geven aan het beoogde grondgebruik, functies, programma en de fasering (volgordelijkheid van werken en werkzaamheden alsmede uitgiftetempo). De komende periode zal de raad een (kaderstellend) voorstel voorgelegd krijgen met betrekking tot de plannen van genoemde grondcomplexen. Voor enkele locaties zal dit niet lukken en zal er in 2019 een raadsvoorstel worden aangeboden om deze gronden te gaan waarderen en rubriceren als 'materieel-vast-actief'. Dit heeft consequenties in de kostentoe rekening naar deze gronden. Met name plankosten en rente kunnen dan niet langer ten laste worden gebracht van deze gronden. Ter

overbrugging van deze periode zal een voorstel worden gedaan om een extra bedrag te storten in de reserve 'egalisatiefonds rente doorberekening grondexploitaties' om in de betreffende periode in te zetten.

5.2 Beleid

Voor alle projecten waar de jaarverslaggeving melding van maakt voert de gemeente -zoals gezegd- een actief maar behoedzaam grondbeleid. In die gevallen is immers sprake van een door de gemeente te ontwikkelen eigen grondpositie. Een actief grondbeleid betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verworft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2018-2022 (Dynamisch-Duurzaam-Verbonden) zetten wij blijvend in op de uitvoering van een actief woningbouwprogramma. Het concept faseren en doseren van woningbouwontwikkelingen wordt voortgezet. We onderzoeken of het aanbod voldoende aansluit bij de behoefte, waarbij we ook rekening houden met woningtrends. De resultaten worden meegenomen in de nieuwe Woonvisie Barneveld en doorvertaald naar de prestatieafspraken met Woningstichting Barneveld. In de komende periode zetten wij ook in op de huisvesting van kwetsbare groepen, starters en senioren met een accent op sociale huur en middeldure huur. We betrekken hierbij ook de demografische ontwikkelingen, inclusief de (toekomstige) vraag naar mantelzorgwoningen in en buiten de bebouwde kom. Jongeren en ouderen willen graag in de eigen gemeente kunnen blijven wonen; we bouwen primair om te voorzien in de eigen woningbehoefte. Daarnaast richten we ons als het om bedrijventerreinen gaat, gelet op de blijvende dynamiek en de vraag van de markt, op een versnelde ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harselaar-Zuid Fase 1b, Voorthuizen (Verbindingsweg) en Stroe. Bovenstaande houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat gewenst c.q. noodzakelijk is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk.

Bij een passief (= faciliterend) grondbeleid laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente op het gebied van ruimtelijke ordening over een instrumentarium om eisen en regels te stellen alsmede om te komen tot publiekrechtelijk kostenverhaal voor de ontwikkeling van gronden die niet in eigendom zijn bij de gemeente.

Sinds jaren hanteerde de gemeente onderstaande berekeningsmethodiek om de tussentijdse winst van de doorlopende grondexploitaties te bepalen:

- a. de opbrengsten van het complex overstijgen op de balansdatum de kosten;
- b. er dient hierbij rekening te worden gehouden met nog te maken kosten;
- c. het overblijvende saldo moet minstens € 50.000,- bedragen.

Een en ander is vastgelegd in het gemeentelijke grondbeleid. Inmiddels, per maart 2018, heeft de BBV de berekeningsmethode voor de tussentijdse winst nader omschreven. Hiermee is niet langer ruimte voor verschil in interpretatie. Deze methode wordt opgelegd, mede om de resultaten van gemeenten onderling vergelijkbaar te maken. De methode staat bekend als de 'percentage of completion' (POC)-methode. De tussentijdse winst wordt berekend door: gerealiseerde kosten/totale kosten te vermenigvuldigen met gerealiseerde opbrengsten/totale opbrengsten en deze fractie (%) te vermenigvuldigen met de geprognostiseerde eindwaarde (resultaat), voor zover sprake is van een winstgevend project. Volgens de BBV voldoet ook deze, voor Barneveld nieuwe, methode aan het 'voorzichtigheidsprincipe'.

Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (het zogeheten voorzichtigheidsprincipe).

Sinds 2015 wordt jaarlijks een meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) opgesteld. Deze wordt tegelijk met de jaarverslaggeving aan de raad aangeboden. In bijlage 2 vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties. Deze sluit aan op het MPG. In het MPG vindt u een uitgebreid overzicht van alle grondexploitaties, inclusief visualisaties, risico's en een korte beschrijving van de projecten. In de jaarverslaggeving worden tevens de mutaties verwerkt vanuit het MPG zoals resultaatneming bij afsluiten van complexen, tussentijdse winstnemingen, bijstellen van verliesvoorzieningen. Het MPG wordt als basis genomen voor deze mutaties. Op deze wijze sluiten jaarverslaggeving en MPG naadloos op elkaar aan. Binnen het MPG worden tevens per complex de aanwezige risico's benoemd. Periodiek worden de risico's geïnterpreteerd. Deze worden meegenomen in de concernbrede risico inventarisatie welke periodiek wordt uitgevoerd. In paragraaf 2 vindt u een verdere toelichting op het risicomanagement van de gemeente en de vertaling naar het

weerstandvermogen.

Voor een inzicht in de ontwikkeling van onze grondexploitaties wordt per complex aangegeven in welke ontwikkelfase deze zich bevindt. In ons beleid hebben we van elke fase een korte beschrijving gegeven. Op 9 november 2016 heeft de raad de 'Kaders procesgang grondexploitatie 2016' vastgesteld. Hiermee is de beschrijving van de inhoud van de fasen van grondexploitatie bijgesteld. Ook het proces van vaststelling is beschreven en hoe er geactueerd wordt bij een te verwachten onder- of overschrijding. Dit naar aanleiding van wijzigingen in het BBV die per 2016 zijn ingegaan.

Kaderstelling / beslispunten.

Het grondbeleid is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Dit beleid is door de raad op 14 december 2016 vastgesteld. De gemeente voert een actief maar behoedzaam grondbeleid.

Samenvattend zijn in de Nota Grondbeleid twee beslispunten opgenomen die het college machtigen tot uitgaven:

1. Voorbereidingskredieten (Kaders Procesgang grondexploitaties 2016)

Het College wordt door de Raad gemandateerd om in het jaar 2019 voorbereidingskredieten in te stellen tot een maximum van € 500.000 per complex. Het gaat hierbij om complexen die op de nominatie staan om binnen korte tijd in exploitatie te worden genomen.

2. Strategische grondaankopen (Grondbeleid 2016)

Het College wordt door de Raad gemachtigd om in het jaar 2019 grond aan te kopen tot een bedrag van maximaal € 5 miljoen ten behoeve van strategische verwervingen buiten de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

Overigens is het college, op grond van de gemeentewet (artikel 160), bevoegd tot het plegen van aankopen binnen de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen. In 2013 is de gemeente gaan werken met de maandrapportage als onderdeel van de P&C cyclus. In deze maandrapportage wordt tevens over de grondexploitaties gerapporteerd. Ook is in deze rapportage het verwachte resultaat op eindwaarde (kader) per grondexploitatie vermeld. Deze eindwaarden betreffen de door de raad vastgestelde grondexploitaties.'

5.3 Financiële aspecten

Resultaat 2018

Het positieve resultaat op de grondexploitatie over het jaar 2018 bedraagt ca. € 15,4 miljoen. Dit resultaat bestaat uit meerdere onderdelen: resultaten voor het afsluiten van drie complexen ad € 559.000 positief, een tussentijdse winstneming op een achttal complexen ad € 14.708.000, mutaties in de bijstelling van verliesvoorzieningen ad € 180.000.

Voor een uitgebreid overzicht van de mutaties in de grondexploitatie verwijzen we u naar bijlage 2 van deze jaarverslaggeving. Een verloopoverzicht van de verliesvoorziening op de grondexploitatie vindt u in bijlage 3. De financiële effecten van de geboekte resultaten op de grondexploitatie zijn opgenomen in programma 2 en 3 respectievelijk onder de beleidsvelden 222-grondexploitatie bedrijventerreinen en 312-grondexploitatie woningen.

Contractwaarden aan- en verkopen

In 2018 heeft de gemeente meerdere contracten gesloten voor de aan- en verkoop van gronden. De contractwaarde van de verkopen bedraagt in totaal € 23,2 miljoen.

De contractwaarde van de aankopen in de grondexploitaties bedraagt in totaal ca. € 25.000. In onderstaande grafiek wordt het verloop van deze contractwaarden in beeld gebracht.

Liquiditeiten

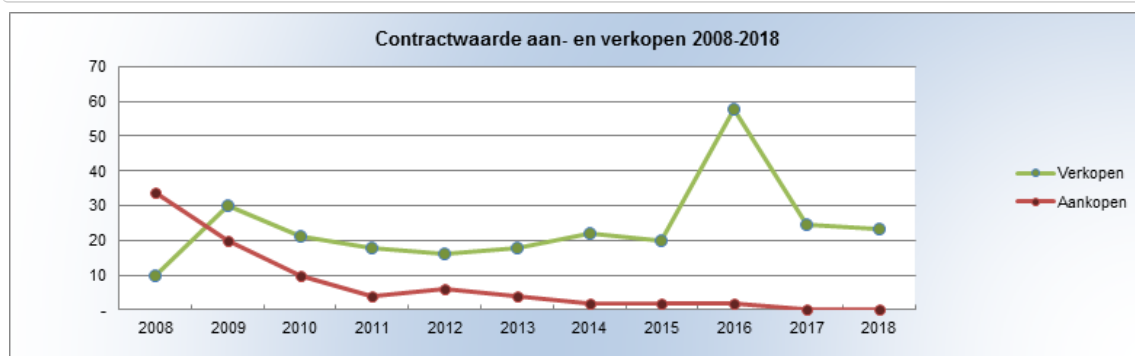
Voor wat betreft de liquiditeiten met betrekking tot de aan- en verkopen van grond kan worden gemeld dat er in 2018 circa € 40,5 miljoen is ontvangen en dat er voor circa € 0,2 miljoen is betaald voor aankopen van gronden.

Resultaat grondexploitatie		bedragen x € 1.000
		Rekening 2018
A) Afgesloten projecten		
Jonkersweg		225
Herontwikkeling Sandersstraat 5		61

Herontwikkeling Nijkerkerweg 119	273
Totaal resultaat afgesloten projecten 2018	559
B) Tussentijdse winstnemingen	
Holzenbosch I	2.462
Harselaar Driehoek West	1.103
Harselaar zuid fase 1a	8.144
Harselaar West West	308
Stroe VI	1.145
Puurveen	1.208
Achterveldseweg	32
Wikselaarse Eng	306
Totaal resultaat tussentijdse winstnemingen 2018	14.708
B) Mutaties verliesvoorziening 2018	
Saldo toename verliesvoorziening actualisatie MPG	- 940
Saldo afname verliesvoorziening actualisatie MPG	1.115
Saldo afname verliesvoorziening 3 afgeronde projecten	5
Totaal afname verliesvoorzieningen	180
Totaal resultaat grondexploitatie	15.447

NB. De voorziening GBO (De Burgt) maakt geen onderdeel uit van de grondexploitaties maar betreft de grondontwikkeling in PPS De Burgt.

Contractwaarde verloop

5.4 Toekomstresultaat

Alle grondexploitaties zijn bij het opmaken van de jaarverslaggeving geactualiseerd. Vanuit BBV regelgeving dienen grondexploitaties minstens één keer per jaar te worden geactualiseerd. Dit houdt in dat alle parameters en actuele boekwaarden worden doorgelopen en waar nodig worden bijgesteld. Het actualiseren van de grondexploitaties heeft in de meeste gevallen een effect op het te verwachten resultaat op eindwaarde. In bijlage 2 is een cijfermatige uiteenzetting weergegeven van de grondexploitaties.

Bij de opmaak van de jaarverslaggeving 2018 is per saldo de verliesvoorziening voor de grondexploitatie vrijgevallen van in totaal € 175.000. Deze bijstelling is gebaseerd op de geactualiseerde berekeningen zoals opgenomen in het Meerjarenprognose Grondexploitatie (MPG). Verder is de totale omvang van de voorzieningen verlaagd doordat er één project met winst is afgesloten (waar een verlies voorzien was van € 5.000) en doordat er een herijking van de rentetoerekening aan de grexen heeft plaatsgevonden (conform raadsbesluit). Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden ook de te verwachten resultaten op eindwaarde van de grondexploitaties en de bijstelling van de voorzieningen door de raad geaccordeerd. In bijlage 3 is het verloop van de verliesvoorziening weergegeven.

bedragen x € 1.000		
Recapitulatie bouwgronden in exploitatie	Rekening 2017	Rekening 2018
Boekwaarde per 1 januari	127.532	109.521
Bij: Vermeerderingen in het dienstjaar	13.438	10.309
Af: Verminderingen in het dienstjaar	- 34.238	- 40.607
Af: Resultaatsnemingen	2.788	15.267
Af: Overboekingen		
Boekwaarde per 31 december	109.521	94.490
Bij: Nog te besteden bedragen	94.561	92.617

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.

Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (juni 2014).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Verbonden partijen

Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is van veel en/of veranderende beleidskaders;
- financieel belang/risico/kans – de mate waarin de gemeente Barneveld financieel belang heeft, risico loopt of kansen heeft.

Op basis van deze criteria zijn alle verbonden partijen gerangschikt naar een vak in de tabel. De mate van aandacht kan per vak verschillen. Als het gaat om financiële risico's, is zicht op het huishoudboekje belangrijk. Bij een hoge beleidsintensiteit willen we ook invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening.

Reële zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De volgende mutaties ten opzichte van de vorige rapportage (programmabegroting 2019) zijn in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij zijn de resultaten en financiën 2018 benoemd. Waar nodig zijn teksten geactualiseerd.

De gemeente Barneveld is per februari 2019 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2018	In afwachting van plannen van het kabinet en collegeprogramma 2018-2022
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen financieel resultaat	VGGM heeft in 2018 uitvoering gegeven aan de taken die volgens de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid via de gemeenschappelijke regeling en de overdrachtsovereenkomst Brandweer aan haar zijn opgedragen. Uitgebreide rapportage hierover vindt plaats in de verantwoording VGGM 2018 die in juni wordt besproken in het Algemeen bestuur van VGGM. In het periodiek overleg brandweer wordt aan de burgemeester gerapporteerd over specifieke zaken voor de gemeente Barneveld. In het overleg met de wethouder Volksgezondheid komen de onderwerpen in de publieke gezondheid ter sprake.
Programma	1. Participatie en ondersteuning 3. Woon -en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2.Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Richtlijn operationele prestaties brandweer
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W (gemeenteraad kan zienswijze indienen)

Overgedragen bevoegdheden	geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De medewerkers die de JGZ 0-4 jaar uitvoeren (consultatiebureau) worden ondergebracht in een stichting (afkomstig van STMG en ICare)
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouders Openbare Orde en Veiligheid en Volksgezondheid zitten in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling en het stichtingsbestuur.
Financieel belang	Bijdrage 2018: € 3.405.108 deel brandweer en rampenbestrijding en € 1.570.564 deel volksgezondheid/GGD.
Contracteinde	Onze relatie met de VGGM is een verplichte op grond van de wet. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee-derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten.

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Resultaten 2018	Uitvoering van het Parkeerbeleid met name van parkeerbeheer. Invoering E-loket (parkeervergunningen) is verplaatst naar 2019 ivm nieuwe leverancier (2019) en gekoppeld aan de Parkeervisie Barneveld (medio 2019).
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en het financieel resultaat	EV 2017 bedroeg €3,1 miljoen en VV € 1,5 miljoen (cijfers 2018 nog niet bekend)
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt is om kostendekkend te opereren. Er wordt gewerkt met een jaarlijkse overeenkomst. Het lidmaatschap, dat halverwege 2016 afliep, is verlengd tot 2021.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid Deelname als lid van de coöperatief (alleen gemeenten kunnen lid worden)
Bestuurlijk belang	Wethouder vertegenwoordigt gemeente in de Algemene Ledenvergadering
Financieel belang	De bijdrage in 2018 is € 199.748 door afsluiten raamcontract (onderhoud slagboomterreinen en nacalculatie geleverde diensten) en is conform opdracht gefactureerd. De overige kosten bedroegen de nacalculatie over 2018 € 38.000. Dat kwam voort uit herstelkosten van de apparatuur (voornamelijk slagboomterreinen). Daarnaast lagere opbrengst van € 98.000 als gevolg van minder parkeerringen, de inkomstenderving van het Burgemeester Kuntzelaanterrein (€ 44.000), inkomstenderving agv storingen en de invoering van 'vrij parkeren' o.a. op koopavonden, Beekstraat en Theaterplein (€ 54.000).

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant. Daarvoor zal het bestaande productaanbod kwantitatief en kwalitatief verder worden verbreed.
--	---

Resultaten 2018	Gewerkt wordt aan de verbetering en exploitatie van de verschillende terreinen. De recreatiebranche is de afgelopen jaren in beweging. De consument wordt veeleisender en investeringen in de sector staan onder druk. Recreatieterrein Zeumeren is de komende jaren een proeftuin voor Leisure Lands als het gaat om de toepassing van alternatieve energie (zonnepanelen en biovergassingsinstallatie) op recreatieterreinen. Tevens zet Leisure Lands in op een kwalitatieve verbetering van het recreatiegebied. Tenslotte wordt er voor Zeumeren ingezet op een uitbreiding van de zwemplas.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen vermogen van de holding bedraagt per 31-12-2017 € 57.556.000 (2016 -> € 56.279.00, 2015 -> € 55.004.000, 2014 -> 52.383.000, 2013 € 49.903.000). De verwachting is dat het eigen vermogen in 2018 zal groeien tot € 57.000.000. Resultaat in 2017 was € 1.277.000.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Juridische vorm	Besloten vennootschap
Bestuurlijk belang	Via aandeelhouderschap
Financieel belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. De "lock-up"periode waarin de aandelen niet vervreemdt konden worden is per 1 januari 2015 afgelopen.

Gebiedscoöperatie O-gen

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Herstel, behoud en verbetering van het evenwicht tussen landbouw, wonen, werken, recreatie, natuur en landschap in het gebied van de Gelderse Vallei en Utrecht Oost. O-gen faciliteert en adviseert gemeenten en regio inzake het buitengebied en is daarvoor een kennisnetwerk. Daarnaast is O-gen een uitvoeringsorganisatie (als opdrachtnemer) voor projecten in het buitengebied.
Resultaten 2018	- Faciliteren coördinatiegroep functieverandering; - Organiseren en faciliteren Stuurgroep en ledenwerkgroep regionaal programma Vrijkomende Agrarische Bebouwing - Uitvoering 1e tranche Kwaliteitsteam Ondernemersbegeleiding Agrariërs - Voorbereiding 2e tranche Ondernemersbegeleiding - Faciliteren "Spiegelgroep" t.b.v. uitvoering Manifest van Salentein - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley - Inhoudelijk input geleverd aan de inhoud van de Regiodeal Foodvalley - Organisatie leden-gebiedsexcursies en netwerkbijeenkomsten (O-gen café's) - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	
Risico's en weerstandsvermogen	In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft ook geen financieel risico omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (incl. goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

Indicator(en)	geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College. Binnen O-gen is sprake van een vrijwillige samenwerking van de leden.
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Coöperatie
Bestuurlijk belang	Geen direct bestuurlijk belang (wethouder De Kruijf zit namens Regio FoodValley in Gebiedsraad)
Financieel belang	Bijdrage voor 2018 € 20.000 (conform begroting)
Contracteinde	Het lidmaatschap van de gebiedscoöperatie is jaarlijks opzegbaar

Gemeente Barneveld Ontwikkeling

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2018	Instandhouding t.b.v. ontwikkeling De Burgt.
Voor 2018 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De huidige berekeningen laten een te verwachten positief resultaat zien van de grondexploitaties in de Burgt.
Risico's en weerstandsvermogen	GBO is 100% "dochter" van de gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie. Voor de financiële risico's heeft de gemeente een voorziening getroffen welke jaarlijks muteert op basis van de resultaten van GBO BV.
Programma	2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	Ontwikkelen wijk De Burgt
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	De aandeelhoudersrechten binnen GBO worden uitgeoefend door het college. Bestuur wordt op dit moment gevormd door wethouders De Kruijf en van Daalen. Ex-wethouder Tijmens is eveneens bestuurslid van GBO gebleven.
Overgedragen bevoegdheden	Geen. Het betreft een participatie in een privaatrechtelijke context.
Juridische vorm	Besloten vennootschap waarbij alle aandelen berusten bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder
Financieel belang	De gemeente heeft een rekening courant verhouding met GBO BV. Deze vordering op GBO BV is momenteel € 2,1 miljoen. Hierover wordt rente in rekening gebracht aan GBO BV. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt €90.000; hiervan is € 18.151 geplaatst en vol gestort. Voor de financiële resultaten wordt binnen de gemeente een voorziening aangehouden die jaarlijks muteert met het vaststellen van de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2018	Afronding deel gebied Eilanden - Oost. Opstart ontwikkeling resterende deelgebieden.
Voor 2018 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De resultaten van PPS de Burgt komen terug in het uiteindelijke resultaat van GBO BV. De huidige grondexploitatie de Burgt laat een positief resultaat te zien.
Risico's en weerstandsvermogen	Vertraging in realisering woningen, inclusief middengebiet, dat niet in eigendom bij de CV de Burgt is.

Programma	3. Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope / middeldure / dure sector, % goedkope nieuwe woningen % senioren voor senioren 3.1.2. Toename woningvoorraad
Beslissingsbevoegd orgaan	Vaststelling bestemmingsplan; raad Zeggenschap in rechtspersonen; college via GBO BV
Overgedragen bevoegdheden	geen
Juridische vorm	Besloten vennootschap / commanditaire vennootschap
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder van de beherende vennoten
Financieel belang	De gemeente heeft geen direct financieel belang. Het financiële belang-deelnemingen en verstrekte leningen- loopt via GBO BV. De financiële resultaten vertalen zich jaarlijks in de jaarrekening van GBO BV. Op de versterkte lening is in 2018 € 331.000 afgelost aan GBO, waarmee de lening volledig is afgelost.
Contracteinde	

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - Garantstelling Woningstichting Barneveld; - VROM Starterslening; - Duurzaamheidslening.
Resultaten 2018	In 2018 zijn er 131 duurzaamheidsleningen en 19 startersleningen (alles revolverend) afgesloten.
Voor 2018 eigen vermogen & vreemd vermogen en het financiële resultaat	
Risico's en weerstandvermogen	Startersleningen worden met NHG garantie afgesloten, evenals de 1e hypotheek. Bij verstrekking van starterslening wordt inkomen getoetst.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope sector, % goedkope nieuwe woningen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	Toetsing financiële gegevens bij aanvragen om starterslening Uitkeren van door gemeente toegewezen starterslening
Juridische vorm	Stichting
Bestuurlijk belang	lidmaatschap gemeente
Financieel belang	Het saldo van de uitstaande leningen (uitgaven minus inkomsten) was per eind 2018 € 4,46 miljoen voor starters/duurzaamheidsleningen. Saldo van lening Garantstelling is met ruim € 61.000 gedaald naar ruim € 842.000 euro voor Woningstichting Barneveld.
Contracteinde	De overeenkomst is voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn is 1 jaar, tenzij anders wordt overeengekomen.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Resultaten 2018	De doelstellingen worden verwezenlijkt door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie van bos- en natuurbranden. Wanneer op basis van meetwaarden een verhoogd risico op natuurbrand is geconstateerd worden er luchtverkenningen uitgevoerd om bos- en natuurbranden in een zo vroeg mogelijk stadium te ontdekken. Vanwege langdurige droogte en hitte zijn er afgelopen zomer veel meer luchtverkenningen uitgevoerd dan de afgelopen jaren.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Richtlijn operationele prestaties brandweer
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Stichtingsvorm vanuit overheidsbelang
Bestuurlijk belang	Aansluiting via kanalen Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland Midden
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor 2018 is opgenomen in de bijdrage van de VGGM. Hiervoor wordt sinds de regionalisering geen specifieke rekening meer gestuurd aan de gemeenten.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Door de oprichting van de Regio FoodValley is de regio De Vallei als intergemeentelijk samenwerkingsverband grotendeels overbodig geworden en zou opgeheven kunnen worden. De Regio De Vallei wordt in stand gehouden voor de afwikkeling van enkele portefeuilles die alleen de gemeenten betreffen, die bij deze gemeenschappelijke regeling betrokken zijn (de Gelderse gemeenten in de regio FoodValley). Nadat verschillende portefeuilles inmiddels zijn afgebouwd, resteert thans het aandelen bezit in de ARN (Afvalverwerking Regio Nijmegen).
Resultaten 2018	Contractering afvalverwerking ARN voortgezet. Onderzoek naar de mogelijkheid en consequenties van verkoop van aandelen afgerond.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	
Risico's en weerstandsvermogen	De werkzaamheden van deze gemeenschappelijke regeling zijn beperkt. De reservering is ruim voldoende om eventuele risico's op te vangen
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	College en raad
Overgedragen bevoegdheden	Ja, vaststelling bijdrage deelnemende gemeenten
Juridische vorm	Door raad ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging van college en raad in resp. DB en AB
Financieel belang	Bijdrage Barneveld 2018 aan Regio De Vallei € 9.765,-

Contracteinde	Ultimo 2020 In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeente lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.
---------------	--

Omgevingsdienst de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Voert de taken uit voor de gemeente op het gebied van het omgevingsrecht (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving).
Resultaten 2018	De OddV kent in 2018 een voordelig resultaat van € 48.604. De totale omzet in 2018 bedraagt € 13.794.709.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	
Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt. Onvoorziene tegenvallers komen hiermee (cf. de afgesproken verdeelsleutel) ten laste van de opdrachtgevers.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur (burgemeester van Dijk)
Financieel belang	Bijdrage 2018 bedraagt € 3.564.946 (26% van de omzet). De primitieve begroting kent een bedrag van € 3.030.500. Gedurende 2018 is de bijdrage aangepast tot € 3.485.000.
Contracteinde	In de Gemeenschappelijke Regeling Oddv (GR) is opgenomen dat uittreding onder voorwaarden mogelijk is, op zijn vroegst 5 jaar na inwerkingtreding van de GR

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beschikbaar stellen van de accommodatie voor culturele voorstellingen en evenementen
Resultaten 2018	Nog niet bekend.
voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie is afhankelijk van de financiële positie van de huurder. Daarnaast draagt het MTB zorg voor het VVE-onderhoud van de gebouwoonderdelen Harmonie (zelf eigenaar) en Muziekschool (eigenaar is gemeente), naast die van het theaterdeel.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Het onderhoud van het vastgoed en de doorbetaling van subsidies aan Schaffelaartheater BV is overgedragen aan MTB BV
Juridische vorm	Besloten vennootschap

Bestuurlijk belang	College van B&W is samen met Stichting Fonds 1845 eigenaar van het theatergebouw. Beiden maken deel uit van de Algemene vergadering van aandeelhouders MTB BV.
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 78,25%. De exploitatie van het theater is in handen van Schaffelaartheater BV.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. het aandelenkapitaal zou vervreemd kunnen worden. In dat geval dienen de aandelen eerst aan de medeaandeelhouders te worden aangeboden.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Een regio zijn, die de belangen en ontwikkelingskansen van het gebied in relatie tot de Agenda Food Valley 2020 krachtig onder de aandacht kan brengen van belangrijke spelers op diverse terreinen
Resultaten 2018	Door middel van raadsinformatiebijeenkomsten zijn raadsleden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Een belangrijk resultaat is het besluit van het rijk om een regiodeal met de regio te sluiten voor een bedrag van € 20 miljoen. De uitwerking zal in 2019 plaatsvinden.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen	
Risico's en weerstandvermogen	De begroting en rekening van de regio zijn sluitend. Omdat de financiering van projecten en investeringen veelal buiten de regiobegroting om plaatsvindt zijn de risico's beperkt. Een uitzondering daarop vormt de Valleihopper. In 2018 heeft daar een verbeteringslag plaatsgevonden, waardoor knelpunten grotendeels zijn opgelost.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Ja, vertegenwoordigd in het bestuur
Financieel belang	Bijdrage 2018 € 168.549 (excl. Valleihopper)
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, laagdrempelige toegang tot de geld- en kapitaalmarkt, dividend en overige bancaire faciliteiten
Resultaten 2018	Nettowinst na belastingen 1e halfjaar 2018 : € 207 miljoen
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaat	Geen bijzonderheden. Eigen vermogen 1e halfjaar 2018 : € 4.876 miljoen. Per 1/1/2019 is de balans gewaardeerd conform IFRS 9 i.p.v. IAS 39). Hierdoor zijn in het eigen vermogen de herwaarderingsreserve en de cashflow hedge reserve lager gewaardeerd (-/- 244 miljoen).

Risico's en weerstandsvermogen	De afgelopen jaren heeft de BNG Bank ingezet op versterking van de robuustheid van de balans en versterking van het weerstandsvermogen. BNG Bank voldoet aan de verwachte Europese minimumeis t.a.v. de zgn. leverage ratio van 3% (30/6/18: € 3,6%). Ook de TIER-1 ratio scoort bovengemiddeld, namelijk 38%.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap
Bestuurlijk belang	Stemrecht door college
Financieel belang	24.570 aandelen van totaal 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het in 2018 ontvangen dividend bedraagt ruim € 62.000.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandeelbezit vervreemd kunnen worden.

Alliander

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Resultaten 2018	Bedrijfsresultaat na belastingen 1e halfjaar 2018: € 293 miljoen (per 30/6)
Voor eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	Geen bijzonderheden; de resultaten van bedrijfszekerheid ligt om en nabij de gestelde doelstellingen (bijv. uitvalduur elektriciteit 20,9 minuten per 30/6/2018(doel 20 minuten). Financieel zijn de volgende resultaten te melden: Eigen vermogen 1e halfjaar 2018 : € 4.117 miljoen (per 30/6)
Risico's en weerstandsvermogen	Alliander is een financieel solide onderneming. Enkele kengetallen: - solvabiliteit bedraagt per 30/6/2018: 56,7% - netto schuldquote per 30/6/2018: 34,4%
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	Raad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	NV
Bestuurlijk belang	Ja via aandeelhouderschap
Financieel belang	Het aan ons uitgekeerde dividend in 2018 bedraagt ruim € 373.200
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelen bezit vervreemd kunnen worden.

Jaarrekening

Balans en toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering

Activa algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond - en hulpstoffen. Daarnaast behoren hiertoe de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.

De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves en/of ontvangen subsidies voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. De bijdrage aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, dan wel lagere marktwaarde. Vanaf 2012 is er een voorziening getroffen op de grondvoorraden. Deze voorziening is meegenomen in de optelling van de voorraden en niet als een reguliere voorziening. De verwerking is conform het BBV. Jaarlijks vindt een bijstelling van deze voorziening plaats op basis van de geactualiseerde grondexploitaties. Het verloop van deze voorziening is als een aparte bijlage opgenomen in de jaarverslaggeving. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden tevens deze actualisaties geaccordeerd.

Vanaf 2018 is het verplicht om de POC (percentage of completion) methode te bepalen om tussentijdse winstnemingen te bepalen. Vanaf boekjaar 2018 hanteert de gemeente Barneveld deze methode, in afwijking van de methode zoals die is vastgesteld in de nota 'Grondbeleid'.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeeld resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de

omvang redelijkerwijs is in te schatten.

- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder baten worden verstaan de inkomsten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd (voorzichtigheidsbeginsel). De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Rente

Er wordt rente toegerekend aan vaste activa en aan BIE's.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur en starten 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Deze werkwijze hanteren wij vanaf begrotingsjaar 2013. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Balansratio's

In de jaarverslaggeving hebben we een aantal kengetallen opgenomen ter beoordeling van onze schuldpositie. Deze zijn conform de BBV regelgeving opgenomen in paragraaf 2. Een aantal van deze kengetallen heeft een direct verband met de balans van de gemeente.

Balans

bedragen x € 1.000					
Activa	31-12-2017	31-12-2018	Passiva	31-12-2017	31-12-2018
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	451	599	Reserves	66.809	72.453
Materiële vaste activa	207.951	224.316	Onverdeeld resultaat	1.092	15.577
Financiële vaste activa	16.386	14.904	Totaal eigen vermogen	67.901	88.030
			Vreemd vermogen		
			Voorzieningen	11.925	14.735
			Langlopende schulden	213.365	210.195
Totaal vaste activa	224.788	239.819	Totaal vreemd vermogen	225.290	224.931
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	82.258	67.408	Kortlopende schulden	22.992	18.823
Vorderingen	8.744	17.318	Liquide middelen		
Liquide middelen	2.474	2.482	Overlopende passiva	7.821	4.324
Overlopende activa	5.740	9.081	Totaal vlottende passiva	30.813	23.147
Totaal vlottende activa	99.216	96.288			
Totaal activa	324.004	336.107	Totaal passiva	324.004	336.107
Recht verliescompensatie Vpb	-	-	Gewaarborade leningen	71.541	69.742

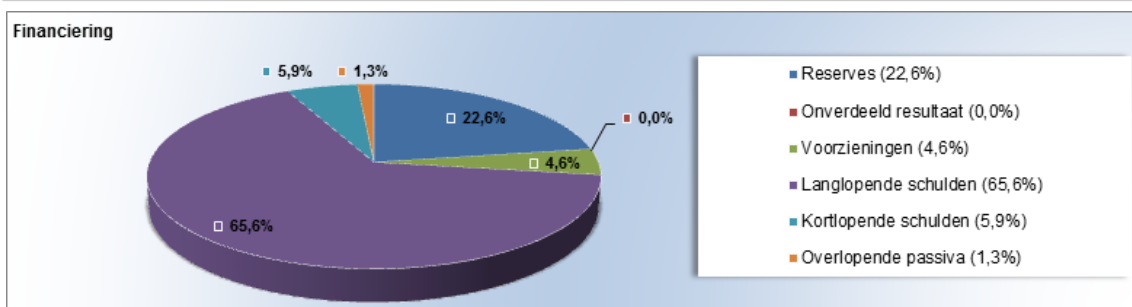
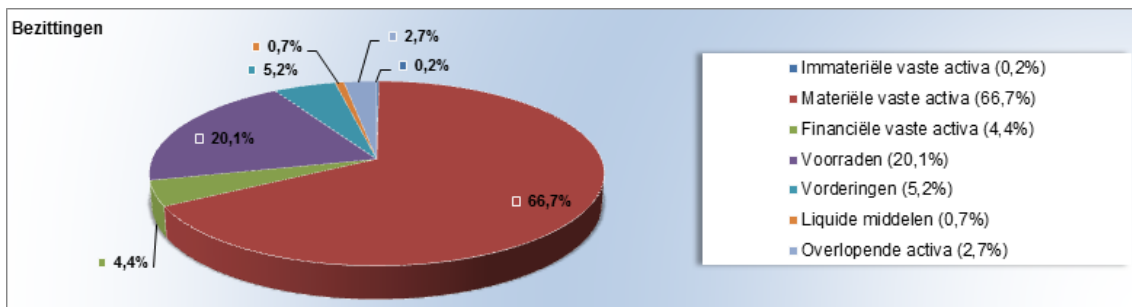
Bezittingen en financiering

Bezittingen

Op de activa zijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente benoemd, uitgedrukt in geld. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de omvang van deze diverse bezittingen.

Financiering

De passiva zijde van de balans geeft weer hoe de bezittingen zijn gefinancierd. Uit onderstaande grafiek is helder te zien dat dit voor ca 70% wordt gedaan met langlopende schulden.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn met name kosten geactiveerd die gemaakt worden voor onderzoek en ontwikkeling. Het beleid is er op gericht om kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet meer activeren maar zoveel mogelijk te dekken uit de exploitatiebegroting.

Verder kunnen onder deze post voorbereidingskosten voor grondexploitaties worden opgenomen voor maximaal 5 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in economisch nut, maatschappelijk nut en economisch nut met een dekking door heffing. Onder maatschappelijk nut vallen die investeringen die het algemeen belang dienen en welke uitsluitend door de gemeente uitgevoerd kunnen worden.

Bij activa met een economisch nut gaat het om activa die verhandelbaar zijn en/of die opbrengsten voor de gemeente genereren. Onder de materiële vaste activa met een economisch nut ziet u onder andere de in erfpacht verstrekte gronden. Dit zijn gronden die middels een erfpachtovereenkomst verpacht zijn aan derden. Onder de activa met een economisch nut met een dekking door heffing worden die activa opgenomen die nodig zijn voor bijvoorbeeld de afvalstoffen en riolering en waar tegenover onder andere de afschrijvingskosten een heffing staat als inkomsten.

In 2018 heeft een extra afboeking plaatsgevonden voor de voormalige middelbare schoollocatie aan de Schoutenstraat in Barneveld. In het verleden (1997) is vanwege de overdracht vanuit het Rijk hiervoor de reserve kapitaallasten aangevuld. In 2018 is voor een gelijk bedrag als aan afboeking van de materiële vaste activa ook de reserve kapitaallasten vrijgevallen in 2018.

De toename van de materiële vaste activa bestaat uit diverse gedane investeringen in 2018. Onderstaand is een tabel opgenomen van de investeringen waar in 2018 meer dan € 1 miljoen aan is besteed. Voor wat betreft de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven geldt dat deze op de balans verschoven zijn van de grondvoorraden naar de materiële vaste activa. De erfpachtcanon wordt vervolgens als een inkomst meegenomen in de meerjarige begroting.

Financiële vaste activa

Bij de financiële vaste activa is onder meer de door de gemeente in 2013 verstrekte lening aan GBO BV (met een doorlening aan PPS De Burgt) opgenomen (leningen aan deelnemingen) is de stand van de lening onveranderd gebleven in 2018 (€ 450.000). Onder de overige langlopende leningen zijn onder andere

verstrekte hypotheeken aan ambtenaren opgenomen (€ 10,4 mln begin van het jaar, € 8,7 mln einde jaar). Op deze verstrekte hypotheekleningen is in 2018 ca. € 1,7 mln afgelost. Het resterende deel van de overige langlopende leningen bestaat uit leningen aan de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten), voor onder andere startersleningen en duurzaamheidsleningen.

In onderstaand overzicht ziet u de mutaties per soort activa. In bijlage 6 is een verdere detaillering opgenomen naar de verschillende activasoorten conform de BBV indeling.

bedragen x € 1.000					
Vaste activa	Boek- waarde 1-1-2018	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2018
Immateriële activa	451	423	24	- 300	599
Materiële activa	207.951	35.695	- 8.294	- 11.036	224.316
Financiële activa	16.386	448	- 1.100	- 830	14.904
Totaal	224.788	36.566	- 9.370	- 12.165	239.819

bedragen x € 1.000	
Belangrijkste investeringen (groter dan € 1.000.000)	investeringen 2018
Belangrijkste investeringen	
Gronden en terreinen	1.879
Grond Hoofdstructuur Verbindingsweg	1.879
Bedrijfsgebouwen	1.400
Koningin Julianaschool 2015	1.400
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.394
Harselaar Driehoek(infra/weg)	1.469
Spoorkruising Harselaar	7.914
Reconstructie Kruispunt A1 Energieweg	2.037
Rotonde kruising van Wijnbergenlaan- Stationsweg	1.645
Fietsroute dl 2: Hertespoor - Drostendijk	1.290
Herinrichting Oosterbosterrein	1.039
Gronden in erfpacht	2.889
Belangrijkste investeringen	21.562
Overige investeringen	14.133
Totaal	35.695

Vlottende activa

Vorraden

Voor wat betreft de voorraden gronden wordt in het schema hieronder met name de mutatie getoond op balansniveau. De bedragen onder vermeerderingen betreffen veelal kosten voor aankoop, bouw- en woonrijp maken van gronden. Onder de verminderingen zijn de verkopen en erfpachten opgenomen als mede grondmutaties tussen complexen onderling. Bij de resultaatnemingen gaat het om verlies- en winstnemingen in het boekjaar. Voor een nadere toelichting op de resultaten van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 5.

In bijlage 2 van deze jaarverslaggeving vindt u een uitgebreid overzicht van de boekwaarden, resultaatnemingen en te verwachten resultaten per complex.

Voor te verwachten verliezen op grondexploitaties is een verliesvoorziening getroffen. In de jaarrekening van 2018 is een bijstelling van deze voorziening opgenomen. In bijlage 3 is een verloopoverzicht opgenomen van deze voorziening gespecificeerd naar complex.

bedragen x € 1.000					
Vorraden	Boek- waarde 1-1-2018	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Resultaat- nemingen	Boek- waarde 31-12-2018
Vorraden bouwgrond					
Vorraden: Bouwgrond in exploitatie	109.520	10.309	- 40.607	15.267	94.489
Totaal voorraden bouwgrond	109.520	10.309	- 40.607	15.267	94.489

Voorziening bouwgrond					
Voorziening bouwgrond in exploitatie	- 27.262	-	180	-	- 27.082
Totaal voorziening bouwgrond	- 27.262	-	180	-	- 27.082
Totaal	82.258	10.309	- 40.426	15.267	67.408

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Vorderingen

De voorziening voor dubieuze debiteuren is nagenoeg gelijk gebleven met voorgaand jaar. We werken hier met een vaste storting per jaar in deze voorziening. De stand van de voorziening is voldoende van omvang.

De vorderingen op GBO BV bestaan uit facturen welke door de gemeente zijn betaald ten behoeve van GBO BV. Deze zijn in een rekeningcourant-verhouding opgenomen. Vanaf 2016 wordt hier rente over in rekening gebracht. Hierdoor loopt deze vordering jaarlijks op. Het bedrag van 'Nog te ontvangen bedragen' bestaat uit diverse kleinere overlopende posten.

In de vorderingen is een bedrag van € 9 miljoen opgenomen dat tijdelijk als surplus is ondergebracht in de schatkist van het Rijk. Het betreft een momentopname per eind december 2018. Deze stand fluctueert met de gelden die op de bank binnenkomen en betalingen die er uit gaan. Vanwege een substantiële subsidie ontvangst op jaareinde is dit plussaldo ontstaan en is begin januari 2019 ingezet voor aflossingen op onze geldleningen.

Liquide middelen

De liquide middelen vertonen een debetstand (een tegoed) van € 2,5 miljoen vergelijkbaar met vorig jaar.

Overlopende activa

Dit onderdeel bestaat uit een aantal balans posten welke periodiek muteren. De grootste post betreft de nog te ontvangen BTW/BCF gelden. De aangifte voor het BTW compensatiefonds (BCF) wordt éénmaal per jaar ingediend, aan het einde van het boekjaar. De beschikkingen van de BCF aangiften worden altijd in juni door de belastingdienst verzonden waarna uitbetaling volgt. Per kwartaal worden voorschotten door de belastingdienst uitgekeerd. Deze zijn opgenomen onder de debiteuren overheid. Eind 2018 is onder andere hierin een bedrag opgenomen van het voorschot over het 4e kwartaal 2018. Het gaat daarbij om een bedrag van € 2.060.000. Dit is in januari 2019 ontvangen. Naast het te vorderen belastingbedrag is er een post van overige overlopende activa. Dit zijn veelal vooruit betaalde bedragen.

bedragen x € 1.000		
Vorderingen	31-dec-2017	31-dec-2018
Debiteuren algemeen	1.729	2.833
Voorziening debiteuren	- 591	- 594
Debiteuren belastingen	- 519	519
Debiteuren WZI (WWB, WMO en andere regelingen)	619	559
Vorderingen op GBO BV	1.921	2.077
Debiteuren overheid	1.306	1.627
Nog te ontvangen bedragen	4.270	1.285
Overige vorderingen	10	10
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	-	9.000
Totaal	8.744	17.318

bedragen x € 1.000		
Liquide middelen	31-dec-2017	31-dec-2018
Bank Nederlandse gemeenten	2.474	2.482
Totaal	2.474	2.482

bedragen x € 1.000		
Overlopende activa	31-dec-2017	31-dec-2018
Nog te verrekenen BTW / BCF	5.515	8.907
Overige overlopende activa	225	174
Totaal	5.740	9.081

Passiva

Eigen vermogen

Reserves

In bijgaand overzicht vindt u het verloopoverzicht van de reserves over het afgelopen boekjaar. Reserves kunnen op verschillende manieren worden aangesproken. In het overzicht ziet u de stortingen en onttrekkingen ten laste en ten gunste van de exploitatie. In 2016 is het BBV gewijzigd waardoor reserves niet meer ingezet mogen worden als dekkingsmiddel bij investeringen. De onttrekkingen uit de reserves zijn steeds gebaseerd op expliciet vastgesteld beleid dan wel op separate raadsbesluiten. Dit geldt evenzo voor de toevoegingen aan de reserves.

Zoals toegelicht bij de materiële vaste activa is een extra bedrag van de reserve kapitaallasten onttrokken ter dekking van de afboeking op de locatie Schoutenstraat (voormalig middelbare school).

Daarnaast is een nieuwe reserve gevormd voor het verwerken van bijdragen vanuit ontwikkellocaties aan bovenwijkse voorzieningen. Dit betreft de reserve bovenwijkse voorzieningen.

bedragen x € 1.000				
Reserves	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve				
Reserve Algemene reserve	25.765	1.192	-	26.957
Algemene reserve	25.765	1.192	-	26.957
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)				
Reserve Verkeersmaatregelen	1.479	-	- 205	1.274
Reserve Bovenformatieven	299	342	- 122	519
Reserve bovenwijken	-	8.913	-	8.913
Reserve Co-financiering Food Valley	394	-	- 93	301
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	1.483	-	- 1.483	-
Reserve Evenementenhal	225	-	- 75	150
Reserve precariobelasting	4.717	1.555	-	6.272
Reserve Sociaal Domein	3.071	949	- 2.534	1.486
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	11.667	11.759	- 4.511	18.915
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)				
Res. Egalisatiefonds rente doorb. Grondexploitatie	2.205	-	- 510	1.695
Reserve Nuon gelden	7.979	-	-	7.979
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	10.184	-	- 510	9.674
Bestemmings reserve (lasten activa)				
Reserve Kapitaallasten	19.192	-	- 2.286	16.906
Bestemmings reserve (lasten activa)	19.192	-	- 2.286	16.906
Totaal	66.809	12.951	- 7.307	72.453

Onverdeeld resultaat

Onder het eigen vermogen wordt naast de reserves het resultaat van het boekjaar opgenomen. De voorgestelde resultaatbestemming is nog niet verwerkt in de reserves.

bedragen x € 1.000		
Onverdeeld resultaat	31-dec-2017	31-dec-2018
Resultaat boekjaar	1.092	15.577
Totaal	1.092	15.577

Vreemd vermogen

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen worden onderverdeeld in een tweetal soorten. De eerste soort voorzieningen zijn bedoeld voor de egalisatie van lasten. Deze worden gebruikt ter regulering van jaarlijks schommelende lasten. Aan deze voorzieningen liggen beheersplannen ten grondslag. Periodiek worden deze plannen herzien en door de raad vastgesteld.

De andere voorzieningen worden opgenomen op basis van reëel in te schatten risico's. De grootste

voorziening die u hierin aantreft is de voorziening bovenwijkse investeringen. Deze is gevormd op basis van de nota bovenwijkse investeringen welke de raad heeft vastgesteld in 2013.

De toevoeging aan de voorziening De Burgt heeft plaatsgevonden bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 van GBO BV. De stand van deze voorziening sluit aan op het negatieve eigen vermogen in GBO BV, conform vastgesteld beleid. De gemeente is 100% aandeelhouder van deze B.V.

Als laatste hebben we een voorziening WAO. In deze voorziening wordt jaarlijks een vast bedrag gestort, conform begroting. De onttrekkingen worden gevormd door de uitkeringen die de gemeente in het kader van het eigen risicodragerschap moet doen. Jaarlijks wordt, bij het opmaken van de begroting, beoordeeld of de vaste storting voldoende is om tot een adequate voorzieningstand te komen.

bedragen x € 1.000					
Voorzieningen	Saldo 1-1-2018	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2018
Voorzieningen (egalisatie lasten)					
Egalisatievoorziening riolering GRP	-	2.035	- 123	-	1.912
Voorziening afwaardering activa	329	-	-	-	329
Voorziening Groot onderhoud wegen	389	3.011	- 888	- 1.071	1.441
Voorziening liquidatie Permar	885	23	-	- 300	609
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.260	2.094	-	- 1.909	2.445
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	191	-	-	- 1	190
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	699	218	- 175	- 176	566
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	4.754	7.380	- 1.186	- 3.457	7.491
Voorzieningen (verplichting risico's)					
Voorziening Bovenwijkse investeringen	5.760	-	-	-	5.760
Voorziening De Burgt	1.206	52	-	-	1.258
Voorziening WAO	205	120	-	- 99	225
Totaal Voorzieningen (verplichting risico's)	7.171	172	-	- 99	7.244
Totaal	11.925	7.553	- 1.186	- 3.556	14.735

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit twee onderdelen. Een deel betreft de leningen die bij de BNG zijn opgenomen. Een ander deel betreft de schuld vanuit spaarhypotheken. Daarin zien we een daling qua schuld. De post langlopende leningen is met ca € 3,2 miljoen afgenomen in 2018. Voor het financieerbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4 van deze jaarverslaggeving.

bedragen x € 1.000				
Langlopende schulden	31-dec-2017	Opname	Aflossing	31-dec-2018
Opgenomen langlopende leningen	356.637	19.100	-	375.737
Aflossing Onderhandse leningen	- 144.547	-	22.058	- 166.605
Spaarsaldo hypotheken	1.275	- 212	-	1.063
Totaal	213.365	18.888	22.058	210.195

Viottende passiva

Kortlopende schulden

Bij de kortlopende schulden zien we dat in 2018 de kasgeldlening is afgelost. In paragraaf 4 vindt u nadere informatie rond ons treasurybeleid en wordt dieper ingegaan op onze financieringsstrategie. In de nog te betalen bedragen zijn kosten opgenomen waar we nog facturen voor verwachten. Dit zijn reguliere bedragen die jaargrensoverschrijdend zijn.

De post 'overig' betreft voornamelijk de nog te betalen vennootschapsbelasting.

bedragen x € 1.000		
Kortlopende schulden	31-dec-2017	31-dec-2018
Crediteuren	4.790	5.632
Kasgeldleningen	4.000	-
Nog te betalen bedragen	13.469	9.814
Waarborgsommen	733	1.198
Overig	-	2.179
Totaal	22.992	18.823

Overlopende passiva

Het grootste onderdeel van de overlopende passiva betreffen gelden die we ontvangen hebben en die betrekking hebben op komende uitgaven. Daarnaast is de nog te betalen loonbelasting hierin opgenomen; dit betreft de aangifte over de maand december.

bedragen x € 1.000		
Overlopende passiva	31-dec-2017	31-dec-2018
Nog te betalen loonbelasting	1.776	1.854
Nog te betalen individueel keuze budget	0	-
Overig	-	62
Nog te betalen WWB/WMO/IOAZ gelden	410	400
Nog te betalen grondtransacties	310	213
Vooruit ontvangen bedragen	4.802	1.204
Overige overlopende passiva	524	591
Totaal	7.821	4.324

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen worden meerjarige financiële verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Deze bestaan onder andere uit de volgende onderdelen:

1. Niet opgenomen verlofuren medewerkers (totale omvang € 796.000).
2. Wachtgeldverplichting (totale omvang € 500.000).

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan.

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in verschillende onderdelen zoals:

De kasstroom uit operationele activiteiten laat een positieve kasstroom zien over 2018 van € 43,4 mln.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten laat een negatieve kasstroom zien over 2018 van € 27,2 mln.

De kasstroom uit financieringsactiviteiten laat een negatieve kasstroom zien over 2018 van € 7,2 mln.

Per saldo is onze liquiditeitspositie dus per einde 2018 met € 9 mln toegenomen.

Gecombineerd geven de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht een volledig beeld van het financiële reilen en zeilen van een onderneming. De balans toont de waarde van de bezittingen en schulden op enig moment en de resultatenrekening verschaft inzicht in de opbrengsten en kosten in een periode. Het kasstroomoverzicht ten slotte geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven in die periode.

bedragen x € 1.000		
Kasstroomoverzicht		Rekening 2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo jaarrekening		15.577
Afschrijvingen		12.171
Mutatie werkkapitaal (afname)		8.270
- Mutatie voorraden (afname)	14.851	
- Mutatie vorderingen (toename)	- 2.915	
- Mutatie kortlopende schulden excl. Bankschulden (afname)	- 3.666	
Mutatie reserves (toename)		4.552
Mutatie voorzieningen (toename)		2.810
Kasstroom uit operationele activiteiten		43.380
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings immateriële vaste activa		- 423
Desinvesterings immateriële vaste activa		- 24
Investerings materiële vaste activa		- 35.701
Desinvesterings materiële vaste activa		8.294

Investerings financiële vaste activa	4.353
Desinvesterings financiële vaste activa	- 3.701
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 27.202
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	
Opname langlopende geldleningen	18.888
Aflossing langlopende geldleningen	- 22.058
Mutatie kasgeldleningen (afname)	- 4.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 7.170
Mutatie geldmiddelen (toename)	9.008
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren	
Liquide middelen ultimo vorig dienstjaar:	2.474
Liquide middelen ultimo dienstjaar:	11.482
Mutatie geldmiddelen (toename)	9.008

Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van de wet normering topinkomens (WNT) is de gemeente verplicht de salariskosten van topfunctionarissen in de jaarverslaggeving expliciet te vermelden. In de wet worden voor gemeenten de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT-norm is opgebouwd uit drie componenten te weten:

1. Beloning (zoals regulier bruto salaris, eindejaarsuitkering, vaste bruto componenten);
2. Beloningen betaalbaar op termijn (zoals de werkgeversbijdrage voor pensioen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, betalingen bij arbeidsongeschiktheid);
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen (zoals belaste reiskostenvergoedingen).

Het totale normbedrag is voor 2018 vastgesteld op € 187.000. Onderstaand treft u de bedragen aan die voor rekening van de gemeente komen in 2018 en 2017.

	2018	
Wet normering topinkomens (WNT)	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	H.F.B. van Steden	I. Bakker
Datum in dienst	1-7-2003	1-2-2018
1. Beloning	106.877	77.735
2. Beloningen betaalbaar op termijn	17.491	12.886
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	555	191
Totaal	€ 124.923	€ 90.812
<i>vergelijking voorgaand jaar</i>		
Wet normering topinkomens (WNT)	2017	
	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	D. Bakhuizen	H.F.B. van Steden
Datum in dienst	1-3-1986	1-7-2003
1. Beloning	119.548	101.428
2. Beloningen betaalbaar op termijn	16.374	15.375
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	1.279	520
Totaal	€ 137.201	€ 117.323

Bijlagen

Bijlage 1. Accountantsverklaring

Bijlage 2. Bouwgronden in Exploitatie

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Onderstaand vindt u een totaaloverzicht van de bouwgronden in exploitatie (BIE).

In de kolom 'Resultaatsneming t/m 2017' zijn de resultaten weergegeven die reeds verwerkt zijn in de boekwaarden. Dit betreffen onder andere reeds geboekte afwaarderingen als ook voorlopige winstnemingen die in voorgaande jaren al in het resultaat verwerkt zijn.

De boekwaarden van de grondvoorraden worden weergegeven per begin- en per einde van het boekjaar. Deze boekwaarde is het saldo van de kosten minus de opbrengsten die we in de betreffende grondcomplexen hebben gerealiseerd. Daar waar een complex een negatieve boekwaarde laat zien hebben we reeds meer inkomsten gerealiseerd dan uitgaven.

De kolom vermeerdering geeft het bedrag aan dat we in het afgelopen jaar hebben uitgegeven per complex. De kolom vermindering geeft het bedrag weer van de inkomsten van het afgelopen jaar.

In de kolom 'Resultaatsneming 2018' staan de resultaten van de drie in 2018 afgesloten projecten vermeld als ook de tussentijdse winstnemingen van een acht-tal projecten. Dit betreffen de volgende projecten:

- Holzenbosch I, tussentijdse winstneming;
- Harselaar Driehoek West, tussentijdse winstneming;
- Harselaar-Zuid fase 1A, tussentijdse winstneming;
- Harselaar West West, tussentijdse winstneming;
- Puurveen, tussentijdse winstneming;
- Stroe VI, tussentijdse winstneming;
- Achterveldseweg, tussentijdse winstneming;
- Wikselaaarse Eng, tussentijdse winstneming;

- Jonkersweg, afgesloten;
- Sandersstraat 5, afgesloten;
- Nijkerkerweg 119, afgesloten.

In de kolommen 'nog te maken kosten' en 'nog te ontvangen opbrengsten' ziet u per complex wat we nog verwachten aan uitgaven en inkomsten. Deze totale bedragen zijn opgebouwd uit de achterliggende details uit de grondexploitaties. In de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) zijn de details per complex inzichtelijk, per kosten- en opbrengstsoort.

Tabel BIE

												bedragen x € 1.000	
Voorraad bouwgrond in exploitatie	Resultaatneming t/m 2017	Boekwaarde begin djr	Vermeerdering	Vermindering	Resultaatsneming in 2018	Boekwaarde einde djr	Restant uitgiftebare grond	BW per restant m2	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Verwacht eindresultaat	Getroffen voorziening	Verwacht jaar van afronding
Bedrijventerrein													
800003 - Thorbeckelaan Zuid	-	8.407	214	- 3	-	8.617	5,22 ha	165	1.611	- 9.997	- 231	231	2022
800008 - Briellaerd Noord	-	3.048	257	- 902	-	2.403	0,66 ha	365	269	- 1.703	- 969	969	2019
800020 - Harselaar Centraal	- 4.850	22.238	1.945	- 270	-	23.914	4,18 ha	572	2.088	- 11.362	- 14.640	14.640	2020
800026 - Harselaar Driehoek West	100	- 600	84	- 1.669	1.103	- 1.082	-	0	426	- 0	656	-	2019
800029 - Harselaar Zuid fase 1a	-	- 1.385	4.707	- 13.986	8.144	- 2.521	3,73 ha	-68	10.254	- 13.194	5.461	-	2020
800031 - Harselaar West West	450	- 598	36	- 190	308	- 444	0,07 ha	-635	548	- 105	1	-	2019
800044 - Thorbeckelaan Noord	-	1.395	- 131	- 18	-	1.246	0,96 ha	130	1.215	- 2.053	- 407	407	2023
800047 - Herontwikkeling Tolnegenweg	-	1.622	139	- 7	-	1.755	0,77 ha	228	1.112	- 1.753	- 1.114	1.114	2022
800069 - Harselaar Zuid fase 1b + 2	-	4.739	237	- 5	-	4.971	11,52 ha	43	7.535	- 16.755	4.249	-	2025
800078 - BTP Herontwikkeling Nijkerkerweg 119	-	275	167	- 715	273	-	-	0	-	-	-	-	2018
Totaal Bedrijventerrein	- 4.300	39.141	7.655	- 17.765	9.828	38.858	27,11 ha		25.058	- 56.922	- 6.994	17.361	
Woningbouw													
800001 - Jonkersweg	500	- 282	56	-	225	-	-	0	-	-	-	-	2018
800006 - Schoolterrein Hessenweg (Meerwaarde)	-	87	10	-	-	97	-	0	121	- 866	647	-	2022
800010 - Veller I	-	3.046	167	- 322	-	2.891	-	0	- 77	273	- 3.088	3.088	2019
800011 - Veller II	-	6.241	1.265	- 7.498	-	8	0,22 ha	3	2.058	- 684	- 1.382	1.382	2020
800012 - Voorzieningenstrook Lunterseweg	- 680	- 337	134	-	-	- 203	-	0	95	-	108	-	2019
800018 - Herontwikkeling stortlokatie Hessenweg	-	92	3	- 0	-	95	1,43 ha	7	11	- 106	-	-	2023
800024 - Holzenbosch I	-	6.652	664	- 9.460	2.462	317	4,28 ha	7	5.426	- 9.556	3.813	-	2021
800025 - Holzenbosch II	-	2.147	- 2.086	1.900	-	1.960	3,75 ha	52	2.675	- 6.580	1.945	-	2022
800033 - Puurveen	1.650	- 236	96	- 501	1.208	566	0,40 ha	140	129	- 717	23	-	2019
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109	-	2.695	136	- 2.128	-	703	-	0	245	0	- 948	948	2019
800043 - Bloemendal	-	31.371	1.578	- 498	-	32.451	21,65 ha	150	39.408	- 78.141	6.282	-	2028
800045 - Verbindingsweg	-	6.377	- 1.627	- 49	-	4.700	1,69 ha	278	2.802	- 3.608	- 3.894	3.894	2023
800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelseweg 10	- 4.000	1.159	28	- 0	-	1.187	1,59 ha	75	53	- 1.240	-	-	2020
800054 - Herontwikkeling Sandersstraat 5	-	- 158	110	- 12	60	0	-	0	-	-	-	-	2018
800061 - Herontwikkeling Eendrachtstraat 31	-	3.412	100	- 11	-	3.501	7,48 ha	47	5.914	- 10.723	1.308	-	2024
800068 - Kootwijkerbroek Oost fase 2	-	4.366	241	- 43	-	4.564	3,05 ha	150	4.204	- 9.686	918	-	2022

800072 - Herontwikkeling Wildzoom 2-6	-	349	44	-	-	393	0,15 ha	258	468	- 614	- 247	247	2020
800073 - Herontwikkeling Iepen Hof 29	-	12	243	-	-	254	0,11 ha	232	147	- 251	- 150	150	2021
800074 - Herontwikkeling Valkhof 89-93	-	312	438	-	-	750	0,40 ha	186	407	- 1.862	705	-	2020
800075 - Lijsterstraat 2	-	53	7	-	-	60	0,48 ha	12	4	- 64	-	-	2021
800076 - Herontwikkeling Putterweg 1	-	66	34	-	-	100	0,20 ha	50	394	- 482	- 11	11	2021
800079 - Stroe VI	100	- 484	46	- 1.682	1.145	- 975	-	0	260	0	715	-	2019
800081 - Herontwikkeling Achterveldseweg 13	-	445	48	-	32	525	0,28 ha	190	120	- 713	68	-	2020
800082 - Herontwikkeling Zonnebloemstraat 25	-	105	13	-	-	118	2,27 ha	5	8	- 126	-	-	2021
800083 - Herontwikkeling Puurveenseweg 32	-	467	11	- 7	-	471	4,50 ha	10	21	- 492	-	-	2020
800084 - Holzenbosch III - Wikselaarseweg	-	2.422	897	- 2.529	306	1.096	1,29 ha	85	2.666	- 5.019	1.257	-	2020
Totaal Woningbouw	- 2.430	70.379	2.654	- 22.841	5.439	55.631	55,22 ha	67.559	- 131.257	8.066	9.721		
Totaal voorraad bouwgrond in exploitatie	- 6.730	109.520	10.309	- 40.607	15.267	94.489	82,32 ha	92.617	- 188.179	1.072	27.082		

Bijlage 3. Verloop voorziening grondexploitaties

Verloopoverzicht voorzieningen grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Voorziening grondexploitaties	31-dec-2017	Mutatie 2018	31-dec-2018
Bedrijfsterreinen			
800003 - Thorbeckelaan Zuid	197	34	231
800008 - Briellaerd Noord	746	223	969
800020 - Harselaar Centraal	14.614	26	14.640
800044 - Thorbeckelaan Noord	408	-1	407
800047 - Herontwikkeling Tolnegweg	928	186	1.114
Totaal Bedrijfsterreinen	16.893	468	17.361
Woningbouw			
800010 - Veller I	3.024	64	3.088
800011 - Veller II	1.263	119	1.382
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109 (GvP)	1.543	-595	948
800045 - Verbindingsweg	3.970	-75	3.895
800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelseweg 10	149	-149	0
800054 - Herontwikkeling Sandersstraat 5	5	-5	0
800072 - Herontwikkeling Wildzoom 2-6	120	127	247
800073 - Herontwikkeling Iepen Hof 29	0	150	150
800076 - Herontwikkeling Putterweg 1	0	11	11
800084 - Holzenbosch III - Wikselaarseweg	295	-295	0
Totaal Woningbouw	10.369	-648	9.721
Totaal voorziening	27.262	-180	27.082

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 7.821	- 7.981	- 8.204	- 8.204	- 0 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 3.056	- 2.834	- 3.279	- 3.271	7 V
112 Reïntegratie	- 920	- 994	- 997	- 1.036	- 39 N
113 Maatschappelijke zorg	- 3.846	- 4.153	- 3.928	- 3.896	32 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 4.961	- 5.173	- 5.009	- 5.004	5 V
121 Sportstimulering	- 65	- 117	- 127	- 122	5 V
122 Sociaal-cultureel werk	- 1.131	- 1.159	- 1.201	- 1.189	12 V
123 Volksgezondheid en preventie	- 3.765	- 3.898	- 3.681	- 3.693	- 12 N
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 36.179	- 36.122	- 39.476	- 39.808	- 332 N
131 Inkomensvoorziening	- 10.695	- 11.048	- 10.149	- 9.954	195 V
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 25.484	- 25.073	- 29.326	- 29.854	- 527 N
Totaal Lasten	- 48.961	- 49.275	- 52.688	- 53.016	- 328 N
Baten					
1.1 Zelfredzame inwoners	1.112	749	875	856	- 18 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	831	679	820	840	20 V
112 Reïntegratie	105	20	5	-	- 5 N
113 Maatschappelijke zorg	176	50	50	16	- 34 N
1.2 Sociale en vitale samenleving	26	29	29	18	- 12 N
122 Sociaal-cultureel werk	26	29	29	18	- 12 N
1.3 Gemeentelijk vangnet	9.012	9.960	10.215	10.334	118 V
131 Inkomensvoorziening	8.216	8.769	8.670	8.448	- 221 N

132 Voorzieningen inwoners met beperking	796	1.191	1.546	1.885	340 V
Totaal Baten	10.150	10.739	11.119	11.207	88 V
Saldo van baten en lasten	- 38.811	- 38.537	- 41.569	- 41.808	- 240 N
Resultaat	- 38.811	- 38.537	- 41.569	- 41.808	- 240 N

Programma 2

bedragen x € 1.000					
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 602	- 767	- 998	- 995	3 V
211 Promotie economie	- 602	- 767	- 998	- 995	3 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 377	- 195	- 217	- 2.601	- 2.383 N
221 Economisch structuurbeleid	- 215	- 195	- 217	- 212	5 V
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 162	-	-	- 2.389	- 2.389 N
2.3 Bereikbaarheid	- 1.979	- 1.248	- 1.979	- 2.019	- 41 N
231 Verkeer	- 1.206	- 767	- 1.505	- 1.517	- 12 N
232 Parkeren	- 772	- 481	- 473	- 502	- 29 N
Totaal Lasten	- 2.958	- 2.210	- 3.194	- 5.615	- 2.421 N
Baten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	14	-	-	-	-
211 Promotie economie	14	-	-	-	-
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	2.303	63	63	20.433	20.370 V
221 Economisch structuurbeleid	47	63	63	46	- 17 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	2.256	-	-	20.387	20.387 V
2.3 Bereikbaarheid	1.111	1.173	1.173	1.038	- 135 N
231 Verkeer	9	9	9	8	- 1 N
232 Parkeren	1.103	1.164	1.164	1.030	- 134 N
Totaal Baten	3.428	1.236	1.236	21.471	20.235 V
Saldo van baten en lasten	470	- 974	- 1.958	15.856	17.814 V
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
Totaal Toevoegingen	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
Mutatie reserves	-	-	-	- 8.913	- 8.913 N
Resultaat	470	- 974	- 1.958	6.942	8.900 V

Programma 3

bedragen x € 1.000					
3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 2.519	- 384	- 457	- 1.869	- 1.412 N
311 Volkshuisvesting	- 539	- 384	- 405	- 389	16 V
312 Grondexploitatie woningen	- 1.980	-	- 52	- 1.480	- 1.428 N
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 29.360	- 29.062	- 32.133	- 32.182	- 48 N
321 Veiligheid	- 4.647	- 4.459	- 4.713	- 4.687	25 V
322 Groen	- 3.387	- 3.209	- 3.143	- 3.091	51 V
323 Begraven	- 829	- 748	- 770	- 759	12 V
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 4.468	- 4.243	- 4.629	- 4.493	136 V
325 Riolerings & water	- 3.308	- 4.165	- 5.703	- 5.818	- 115 N
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 6.608	- 6.060	- 6.670	- 6.831	- 161 N
327 Wegen	- 5.374	- 5.532	- 5.746	- 5.741	5 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 738	- 646	- 760	- 762	- 1 N
3.3 Adequate voorzieningen	- 17.157	- 19.360	- 19.699	- 19.827	- 128 N
331 Publiekszaken	- 1.108	- 1.113	- 1.131	- 1.157	- 26 N
332 Huisvesting onderwijs	- 5.572	- 6.975	- 7.840	- 7.845	- 5 N
333 Bibliotheek	- 982	- 972	- 985	- 984	1 V

334 Kunst en cultuur	- 2.407	- 2.573	- 2.482	- 2.520	- 38 N
335 Sportaccommodaties	- 6.205	- 6.544	- 6.275	- 6.382	- 107 N
336 Overige accommodaties	- 507	- 597	- 517	- 497	20 V
337 Speelvoorzieningen	- 377	- 587	- 470	- 443	27 V
Totaal Lasten	- 49.036	- 48.806	- 52.290	- 53.878	- 1.588 N
Baten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	5.868	9	9	7.805	7.796 V
311 Volkshuisvesting	311	9	9	15	6 V
312 Grondexploitatie woningen	5.556	-	-	7.790	7.790 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	14.647	13.805	16.402	16.387	- 16 N
321 Veiligheid	338	188	344	353	9 V
322 Groen	17	15	15	8	- 7 N
323 Begraven	775	805	755	732	- 23 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	5.721	5.983	6.435	6.286	- 148 N
325 Riolering & water	4.290	4.355	4.590	4.586	- 4 N
326 Milieu & ruimtelijke ordening	3.408	2.402	4.165	4.309	145 V
327 Wegen	99	58	98	104	6 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	0	-	-	8	8 V
3.3 Adequate voorzieningen	3.969	3.767	3.749	3.890	140 V
331 Publiekszaken	1.146	1.078	1.088	1.031	- 56 N
332 Huisvesting onderwijs	242	273	198	225	27 V
333 Bibliotheek	39	40	40	39	- 1 N
334 Kunst en cultuur	227	197	197	245	48 V
335 Sportaccommodaties	2.257	2.111	2.158	2.289	131 V
336 Overige accommodaties	59	69	69	61	- 8 N
Totaal Baten	24.484	17.581	20.160	28.081	7.921 V
Saldo van baten en lasten	- 24.552	- 31.225	- 32.130	- 25.797	6.333 V
Resultaat	- 24.552	- 31.225	- 32.130	- 25.797	6.333 V

Programma 4

bedragen x € 1.000					
4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2017	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2018	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Bestuur	- 2.330	- 2.293	- 2.445	- 2.504	- 59 N
411 Raad	- 1.097	- 1.037	- 1.031	- 1.091	- 60 N
412 B&W	- 979	- 862	- 997	- 995	2 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 254	- 394	- 416	- 418	- 2 N
4.2 Interne dienstverlening	- 18.776	- 18.495	- 19.676	- 19.709	- 33 N
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 781	- 1.379	- 1.771	- 1.695	76 V
422 Ondersteuning organisatie	- 17.995	- 17.116	- 17.905	- 18.014	- 109 N
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	- 2.119	696	647	- 1.258	- 1.905 N
431 Treasury	- 182	1.695	3.209	3.002	- 207 N
432 Belastingen	- 1.086	- 1.179	- 1.251	- 1.146	105 V
434 Overige baten en lasten	- 910	- 781	- 1.294	- 2.806	- 1.512 N
436 Werken voor derden	59	961	- 17	- 308	- 291 N
Totaal Lasten	- 23.225	- 20.092	- 21.473	- 23.471	- 1.997 N
Baten					
4.1 Bestuur	248	225	225	251	26 V
411 Raad	248	225	225	251	26 V
413 Bestuurlijke samenwerking	0	-	-	-	-
4.2 Interne dienstverlening	2.937	1.530	1.935	2.272	337 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	1.660	776	1.061	1.161	100 V
422 Ondersteuning organisatie	1.277	754	874	1.111	237 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	82.411	88.554	92.275	92.971	696 V
431 Treasury	1.323	1.005	885	1.078	193 V
432 Belastingen	13.546	15.960	16.418	16.382	- 36 N
433 Algemene uitkering	66.762	71.480	73.093	73.418	325 V
434 Overige baten en lasten	309	-	1.669	1.701	32 V
436 Werken voor derden	470	109	210	392	183 V
Totaal Baten	85.596	90.308	94.435	95.494	1.059 V
Saldo van baten en lasten	62.371	70.216	72.961	72.023	- 938 N
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					

4.4 Resultaatbepaling	8.928	1.969	7.162	8.254	1.092 V
441 Mutaties reserves	8.928	1.969	7.162	8.254	1.092 V
Totaal Onttrekkingen	8.928	1.969	7.162	8.254	1.092 V
Toevoegingen					
4.4 Resultaatbepaling	- 7.314	- 1.103	- 2.946	- 4.038	- 1.092 N
441 Mutaties reserves	- 7.314	- 1.103	- 2.946	- 4.038	- 1.092 N
Totaal Toevoegingen	- 7.314	- 1.103	- 2.946	- 4.038	- 1.092 N
Mutatie reserves	1.614	866	4.216	4.216	0 V
Resultaat	63.985	71.082	77.178	76.240	- 938 N

Bijlage 5. Staat uit te voeren werken

bedragen x € 1.000

Staat uit te voeren werken	Afschr. termijn	Investering	Bijdrage / inkomsten	Beleids toevoegingen t/m 2017	2018	Nr. oorspronkelijk investeringsplan *1)
2. Bedrijvigheid						
6058 Verkeer beleid en maatregelen Stationsomgeving Barneveld Centrum	20	197	-	10		bt 2009-12 (bt 2010-12)
6059 Parkeren transferium Transferium Barneveld Noord - voorzieningen	20	100		5		bt 2009-24 (bt 2010-24)
Totaal 2. Bedrijvigheid		297	-	15	-	
3. Leefbaarheid						
6171 Sportcomplexen BT I Speelruimte				13		
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs Huisvesting primair onderwijs - renovaties	20	764	-	38	-	bt 2011
Huisvesting primair onderwijs	40	1.834		20		bt 2015/2016
6068 Algemeen milieubeleid BT S Gelderse aanpak energie					25	
6079 Speelvoorzieningen BT I Speelruimte				100	100	
6074 Groen algemeen BT S Groenstructuurplan					150	
Totaal 3. Leefbaarheid		2.598	-	171	275	
4. Bestuur en interne dienstverleningen						
6037 Personeel en organisatorische ondersteuning BT S Garantiebannen					125	
Totaal 4. Bestuur en interne dienstverleningen		-	-	-	125	
Totaal staat uit te voeren werken		2.895	-	186	400	

*1) bt = beleids toevoeging

Bijlage 6. Activa overzichten

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2018	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2018
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	353	410	24	- 257	-	530
Bijdrage derden	98	13	-	- 43	-	68
Totaal	451	423	24	- 300	-	599

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2018	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2018
Economisch nut						
Gronden en terreinen	23.819	3.337	-	- 363	-	26.794

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.266	2.981	396	- 337	-	8.306
Woonruimten	1.901	-	-	- 65	-	1.836
Bedrijfsgebouwen	115.536	3.076	- 84	- 5.319	-	113.209
Vervoermiddelen	1.611	809	-	- 317	-	2.102
Machines, apparaten en installaties	4.907	1.859	-	- 595	-	6.172
Gronden in erfpacht	13.352	2.889	-	-	-	16.242
Overige	9.596	1.054	- 25	- 1.484	-	9.141
Totaal Economisch nut	175.989	16.005	286	- 8.480	-	183.801
Maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	- 579	17.966	- 8.382	- 622	-	8.383
Bedrijfsgebouwen	13	-	-	- 3	-	10
Vervoermiddelen	65	-	-	- 8	-	57
Machines, apparaten en installaties	132	-	-	- 14	-	119
Overige	2.957	455	-	- 361	-	3.052
Totaal Maatschappelijk nut	2.589	18.421	- 8.382	- 1.007	-	11.620
Economisch nut, dekking door heffing						
Gronden en terreinen	253	-	- 27	-	-	226
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	23.968	876	- 171	- 975	-	23.698
Bedrijfsgebouwen	663	-	-	- 37	-	626
Vervoermiddelen	574	375	-	- 193	-	757
Machines, apparaten en installaties	2.926	13	-	- 273	-	2.666
Overige	989	5	-	- 71	-	922
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	29.373	1.269	- 198	- 1.549	-	28.895
Totaal	207.951	35.695	- 8.294	- 11.036	-	224.316

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000						
Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2018	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Afschrijv./ Aflossing	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekking deelnemingen	87	-	-	-	-	87
Leningen aan deelnemingen	449	-	-	-	-	449
Overige langlopende leningen	15.849	448	- 1.100	- 830	-	14.367
Totaal	16.386	448	- 1.100	- 830	-	14.904

Bijlage 7 Kerngegevens

bedragen x € 1.000				
Kerngegevens	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Raming 2018	In maand- raportage
1. Participatie en ondersteuning				
Uitkeringsgerechtigden				
• IOAW	33	24	28	
• IOAZ	1	1	1	
• WWB	690	533	636	
• Totaal	724	558	665	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Jeugd	1.850	1.889	1.400	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening WMO	1.940	2.023	1.890	ja
Leerlingen in het voortgezet onderwijs	5.192	5.072	5.150	
3. Woon- en leefomgeving				
• Gebruikte hoeveelheid energie (kwh)	1.477.384	nmb	1.761.450	
• Oppervlakte - onbebouwd (ha)	17.595	17.586	17.586	
• Aantal woonruimten **	25.100	25.647	25.547	
• Oppervlakte verharde wegen (miljoen m2)	3,89	3,89	3,90	
• Lengte vrij verval riolering (km)	381,2	381,8*	386,6	
4. Bestuur en interne dienstverlening				
Aantal inwoners	57.341	57.986	57.339	ja
• 0 - 19 jaar	16.680	16.695	16.681	
• 20 - 64 jaar	31.445	31.802	31.444	
• 65 jaar en ouder	9.216	9.489	9.214	

* nog niet alle nieuwe kilometers nieuw aangelegd riolering zitten hierin verwerkt. Het definitieve aantal zal iets hoger uitkomen.

** aantal woonruimten betreft de optelsom van het aantal woonfuncties, de logiestuctie, personen in zorginstellingen en het aantal uitwonende studenten

Indicatoren

Voor nadere informatie omtrent indicatoren verwijzen wij naar 'www.waarstaatjegemeente.nl'. Met behulp van deze link kunt u de vaste set aan indicatoren raadplegen.

[Dashboard BBV - waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl)

Bijlage 8. Sisa staat